

FKOBST 202-4

**CEREMONIEL
I
FORSVARET**

FKOBST 202-4
JUL 1994

FORSVARSKOMMANDOEN

Postboks 202
2950 Vedbæk

Telefon: 42 89 22 55
Selvvalg: 42 42 52 33/lok.nr.
Telefax: 42 89 07 48

FORORD

Formålet med denne Forsvarskommandobestemmelse er at fastsætte retningslinier for alt ceremoniel i forsvaret. Bestemmelsen skal tilgodese en sikker og korrekt udførelse af den ceremonielle optræden i såvel værnssfællens som værnssvejses anledninger, hvorfor der ikke udgives egentlige værnsspecifikke bestemmelser for området.

Forsvarets ceremoniel har rod i hævdvundne nationale traditioner, som går langt tilbage i historien, omend nye former også har vundet indpas som følge af den militære og samfundsmæssige udvikling.

International skik og brug har haft indflydelse på udformningen af det ceremoniel, som enheder fra forsvaret udfører ved statsbesøg og anden officiel kontakt mellem nationerne.

Ceremoniel anvendes bl.a. ved højtideligholdelse af nationale mindeage samt ved særlige begivenheder i og uden for forsvaret.

Ceremoniellet udføres ofte som æresbevisninger for højtstående personer samt for fremmede nationers og organisationers officielle repræsentanter.

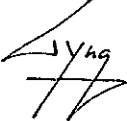
Flagning, militær musik og personellens kommandomæssige optræden med parademæssig påklædning, bevæbning og opstilling - og i visse anledninger salutskydning - spiller en vigtig rolle for den ceremonielle udfoldelse ved særlige begivenheder.

Til daglig sætter de mange mindre handlinger af ceremoniel art sit præg på det liv, som er karakteristisk for det militære forsvaret.

Ceremoniellet og dets korrekte udførelse medvirker til at højne agtelsen for og skabe glæde ved det danske forsvar overalt i riget.

Set i international sammenhæng medvirker korrekt og smukt udført ceremoniel til at bevare respekten for det danske forsvar og Danmark som nation.

Selvom den ceremonielle udfoldelse ikke er en af forsvarets hovedopgaver, vil videreførelse af de traditioner samt den festlighed og alvor, som ceremoniellet er udtryk for, medvirke til at give det danske forsvar sin særlige karakter og derved bidrage til forsvarets anseelse ude og hjemme.

JØRGEN LYNG

RETTELSESSKEMA

[illegible]

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord

Indholdsfortegnelse

Pkt.

KAPITEL 1 INDLEDNING 101 - 105

KAPITEL 2 MILITER HILSEN OG HONNØR

MILITER HILSEN
 Generelt 201 - 202

MILITER HONNØR I LAND
 Generelt 203 - 207
 Kommandoer 208 - 209
 Vagter (militær) og skildvagter 210 - 214
 Modtagelse af kongeskibet Dannebrog
 i havn 215
 Modtagelse i øvrigt 216

MILITER HONNØR TIL SØS
 Generelt 217
 Faldrebshonnør 218 - 220
 Skansevagtsheonnør 221 - 224
 Fronthonnør 225 - 226
 Honnør for kongelige personer 227 - 232
 Fartøjshonnør 233 - 237

KANONSALUT
 Generelt 238 - 239
 Salut i hæren 240
 Salut i søværnet 241 - 262

BILAG 1: Musikstykker
BILAG 2: Faldrebshonnør
BILAG 3: Skansevagtshonnør
BILAG 4: Honnør for kongelige personer
BILAG 5: Saluttabel

KAPITEL 3 PARADE

PARADE I LAND
 Generelt 301 - 302
 Modtagelse 303 - 304
 Afskridtning af fronten 305 - 307
 Forbidefilering 308
 Afslutning 309

KAPITEL 3, fortsat

Pkt.

Detaljerede anvisninger	310
PARADE TIL SØS	
Parade	311 - 315
Paradering	316 - 320
ANDRE PARADER	
Kørende forbidefilering	321
Flådeparade	322
Forbiflyvning	323
BILAG 1: Eksempelvis opstilling ved modtagelse	
BILAG 2: Eksempelvis opstilling af marchkolonne	
BILAG 3: Eksempelvis forbidefilering	

KAPITEL 4 FLAG OG FLAGNING

FLAG	
Generelt	401 - 402
Beskrivelse	403
Størrelser for splitflag	404 - 407
Størrelser for orlogsflag og orlogsgøs	408
FLAGNING PÅ LAND	
Daglig flagning	409
Flagning på halv stang	410 - 411
Honnør for flaget	412
Salutbatteriet Sixtus	413
Søværnets tjenestesteder i land	414
Flagning i internationalt regi	415 - 420
FLAGNING TIL SØS	
Generelt	421 - 425
Flagtider	426 - 429
Flagning på halv stang	430 - 431
Flaghonnør	432 - 435
Kipning	436 - 439
Flagning med topflag/over toppene	440
Flagning med topflag	441 - 444
Flagning over toppene	445 - 449
Flagning i internationalt regi	450 - 453
Illumination	454
BILAG 1: Dannebrog's dimensioner	
BILAG 2: NATO-medlemslandenes flag	
BILAG 3: NATO-medlemslandenes orlogsflag	
BILAG 4: Flagdage	

KAPITEL 5 FANECEREMONIER MV.

FANER/ESTANDARTER	
Generelt	501 - 506

KAPITEL 5, fortsat

Pkt.

ORLOGSFANER	
Generelt	507 - 509
INDVIELSE OG OVERRÆKKELSE AF NY FANE/ ESTANDART	
Generelt	510 - 511
Procedure	512 - 522
INDVIELSE OG OVERRÆKKELSE AF FANE-/ ESTANDARTDUG MED UÆNDREDE KONGELIGE INITIALER	
Generelt	523
Procedure	524 - 536
TILDELING AF FANEBÅND OG FANERING	
Generelt	537 - 538
Procedure	539 - 547
OVERDRAGELSE AF MATERIEL	
Generelt	548
Procedure	549 - 551
NAVNGIVNING AF ORLOGSSKIBE	
Generelt	552 - 553
Procedure	554 - 566
BILAG 1: Eksempelvis gennemførelse af faneoverrækkelse	
BILAG 2: Eksempelvis indvielse/overrækkelse af ny fane/estandart	
BILAG 3: Eksempelvis opstilling og bevægelses- mønster ved genindvielse af fanedug	

KAPITEL 6

BEGRAVELSE ELLER BISÆTTELSE

GENERELT	601 - 603
BEGRAVELSE ELLER BISÆTTELSE FRA KIRKE	
Foranstaltninger	604
Praktiske forhold	605 - 606
SØRGECEREMONIER I SØVERNET	
Generelt	607 - 616
Begravelse til søs	617 - 620
Askespredning til søs	621 - 622
BILAG 1: Handlingsplan ved dødsfald i udlandet	
BILAG 2: Retningslinier for en udpeget marskal	

<u>KAPITEL 7</u>	<u>KRANSENEDELEGNING</u>	<u>Pkt.</u>
	GENERELT	701
	Deltagelse	702
	Opstilling	703
	PROCEDURE	
	Gennemførelse	704 - 707
	BILAG 1: Eksempelvis opstilling med et kommando	
	BILAG 2: Eksempelvis opstilling uden et kommando	

<u>TILLEG A</u>	<u>KOMMANDO- OG DISTINKTIONSTEGN MV.</u>	
	GENERELT	A01 - A02
	KOMMANDOTEGN	
	Kommandostandere	A03 - A04
	Kommandotegn i søværnet	A05 - A32
	DISTINKTIONSTEGN	
	Gradsplader	A33 - A35
	Distinktionstegn i søværnet	A36 - A49
	Distinktionstegn i flyvevåbnet	A50 - A57
	BILAG 1: Kommandostandere	
	BILAG 2: Kommandotegn i søværnet	
	Underbilag 1: Det Kongelige Danske Våben	
	Underbilag 2: Mærke i Rigsforstanderflag	
	Underbilag 3: Mærke i Forsvarsministerens flag	
	BILAG 3: Gradsplader	
	BILAG 4: Distinktionstegn i søværnet	
	Underbilag 1: Hans Kongelige Højhed Prins Henriks Våben	
	Underbilag 2: Hendes Majestæt Dronning Ingrids Våben	
	Underbilag 3: Mærke i Kronprinsflag	
	Underbilag 4: Mærke i Kongehusflag	
	BILAG 5: Distinktionstegn i flyvevåbnet	
	BILAG 6: Våbenskjolde	

<u>TILLEG B</u>	<u>BESØG/HØFLIGHEDSVISITTER</u>	
	Generelt	B01 - B02
	Orlogsskibe - myndigheder i land	B03 - B08
	Orlogsskibe imellem	B09 - B12

<u>TILLEG C</u>	<u>LUFFTRANSPORT</u>	<u>Pkt.</u>
	Ydre foranstaltninger	C01
	Afmærkning af luftfartøjer	C02 - C03
	Ledsageofficer	C04
	Ankomst og afgang	C05
	Særlige forhold	C06 - C08

<u>TILLEG D</u>	<u>DEN KONGELIGE LIVGARDES VAGTTJENESTE VED DE KONGELIGE SLOTTE OG PALÆER</u>	
	GENERELT	D01
	Kommandoforhold	D02
	Honoreringsbestemmelser	D03 - D09
	AMALIENBORG	
	Vagttyper	D10 - D13
	Vagters sammensætninger	D14 - D16
	Vagtparaders sammensætninger	D17 - D18
	Vagtstyrkens sammensætning	D19
	Særlige forhold	D20 - D36
	CHRISTIANSBORG SLOT	
	Vagttyper	D37 - D39
	Vagters sammensætninger	D40 - D41
	Vagtparaders sammensætninger	D42 - D43
	FREDENSBORG SLOT	
	Vagttyper	D44 - D48
	Vagters sammensætninger	D49 - D52
	Vagtparaders sammensætninger	D53 - D54
	Vagtstyrkens sammensætning	D55 - D56
	Særlige forhold	D57 - D59
	MARSELISBORG SLOT	
	Vagttyper	D60 - D62
	Vagters sammensætninger	D63
	Vagtparadens sammensætning	D64
	Vagtstyrkens sammensætning	D65
	SÆRLIGE TILFÆLDE	D66

<u>TILLEG E</u>	<u>GARDEHUSARREGIMENTETS HOFTJENESTE</u>	
	GENERELT	E01
	Kommandoforhold	E02
	Tjenestens gennemførelse	E03
	Eskortens størrelse og opstilling	E04
	Beredent kommando, opstilling og størrelse	E05

FKOBST 202-4
JUL 1994

TILLEG E, fortsat

Pkt.

KOMMANDOER TIL FODS
Christiansborg Slot
Fredensborg Slot
Det Kongelige Teater

E06
E07
E08 - E09

SÆRLIGE TILFÆLDE

E10

TILLEG F JYSKE REGIMENTERS VAGTTJENESTE VED
GRÅSTEN SLOT

GENERELT
Kommandoforhold
Vagtens sammensætning

F01
F02
F03 - F05

SÆRLIGE TILFÆLDE

F06

STIKORDSREGISTER

KAPITEL 1

INDLEDNING

101. Denne forsvarskommandobestemmelse giver anvisninger for udførelse af ceremoniel i forsvaret; bestemmelsen er af varig karakter.

102. Det påhviler de enkelte chefer i forsvaret at sikre sig, at underlagt personel i nødvendigt omfang er belært om og øvet i det foreskrevne ceremoniels udførelse ved en given lejlighed.

Bestemmelsen skal indgå i undervisningen ved forsvarets skoler sammen med gældende bestemmelser for eksercits, uniformsbestemmelser og andre bestemmelser, hvortil der refereres i det følgende.

103. Når personel eller enheder af flere værn på lokalt plan skal optræde i fælles ceremoniel anledning, skal vedkommende chefer aftale nødvendige detaljer om arrangementet og beordre underlagte enheder herom.

Ved anledninger, hvor kongelige personer *) vil være til stede, skal Hendes Majestæt Dronningens Adjudantstab henholdsvis Hendes Majestæt Dronningens Jagtkaptajn orienteres om arrangementet, og evt. tvivlsspørgsmål herunder afklares på forhånd.

Beordring om udførelse af større ceremonielle arrangementer af ikke rutinemæssig karakter bør ske i skriftlig form.

104. Særlige forhold i fredstid - herunder enhedernes aktuelle uddannelsesstade - kan undtagelsesvis medføre, at en lokal chef må afvige fra disse bestemmelser eller må tilpasse dem til situationen. I tvivlstilfælde bør forholdsordre indhentes hos foresat myndighed.

Under krigsforhold, beredskabsforanstaltninger og øvelser udføres kun det ceremoniel, som naturligt og uden skade for den aktuelle tjenestes formål kan og bør udføres under hensyntagen til de særlige forhold.

105. Bestemmelser for Den Kongelige Livgardes vagttjeneste ved de kongelige slotte og palæer, Gardehusarregimentets hoftjeneste samt de jyske regiments vagttjeneste ved Gråsten Slot fremgår af henholdsvis Tillæg D, Tillæg E og Tillæg F.

Note:

* I efterfølgende kapitler og tillæg vil som hovedregel altid blive refereret til Kongehusets aktuelle familiemedlemmer.

KAPITEL 2

MILITÆR HILSEN OG HONNØR

MILITÆR HILSEN

Generelt

201. Den militære hilsen er honnør udført af enkeltmand. I forsvaret er der for alle generel hilsepligt over for

- Hendes Majestæt Dronningen og kongelige familiemedlemmer med prædikatet Majestæt, Kongelig Højhed eller Højhed,
- fremmede statsoverhoveder,
- udenlandske kongelige personer med prædikatet Majestæt, Kongelig Højhed eller Højhed,
- Forsvarsministeren,
- foranstående på eget tjenestested samt chefens foresatte (ved første møde i dagens løb),
- faner/estandarter/orlogsfaner (dog ikke når disse er hensat i fanestøtte),
- flag, der hejses eller nedhales (vedr. søværnets flaghonnør henvises til pkt. 432-435),
- orlogsflag ved passage af faldreb (jf. pkt. 432),
- kommandoer (bevæbnede/ubevæbnede),
- vagter/skildvagter (der hilses ikke for civile vagter og militære vagter i vagtlokaler), og
- ligtog (kisten).

For Hendes Majestæt Dronningen, kongelige personer og udfoldede faner/estandarter/orlogsfaner samt ligtog gøres front, før der hilses.

I kirker hilses ikke.

202. Den militære hilsen anvendes derudover af uniformsbærende personel, såvel over for andet militært personel som over for civilklædt personel, der er bekendt. Den militære hilsen anvendes før evt. håndtryk udveksles:

Foranstående besvarer en militær hilsen fra en efterstående.

MILITÆR HONNØR I LAND

Generelt

203. Militær honnør er en enheds eller et kommandos afgivelse af æresbevisning under kommando af en chef eller en fører, og anvendes primært, når kommandoen over en enhed afgives til en foranstående chef.

Når honnøren afgives, skal enheden være formeret - dvs. at alle befalingsmænd er indtrådt på de pladser, som gældende reglementer for eksercits foreskriver.

Formeringen sker på kommando (f.eks. "Formér bataljon"), og sabelbevæbnede officerer trækker sablen på denne kommando.

204. Militær honnør anvendes derudover ved officielle lejligheder som en militær æresbevisning jf. følgende opdeling:

Gruppe A: Kongelige personer med prædikat af Majestæt eller Kongelig Højhed og fremmede statsoverhoveder.

Gruppe B: Kongelige personer med prædikat af højhed.

Gruppe C: Ministre, landsstyreformand, lagmand, forsvarschefen, rigsombudsmand.

Gruppe D: Øvrige officerer af generals- og admiralsklasserne.

Gruppe E: Ambassadører.

205. De nævnte grupper tilkommer normalt honnør jf. følgende skema:

HONNØR			GRUPPE				
			A	B	C	D	E
Præsenteret våben			X	X	X	X	X
Sænket fane/estandard/orlogsfane			X 1)	X 1)			
Skuldret fane/estandard/orlogsfane					X	X	X
Musik 12)	Hendes Majestæt Dronningens fanfare		X 2)				
	Fanemarch		X 3)	X 3)	X	X	
	Kongesangen		X 4)	X			
	Fremmed nationalmelodi		X 5)				
	Honnørmarch	Nr. 1	X 6)				
		Nr. 2	X 7)	X 7)			
		Nr. 3			X		
Honnørsignal(er) efter grad				X 8)	X 8)		
Uden spil					X 9)	X 9)	
Officerer saluterer/hilser 10)			X	X	X 11)	X 11)	
Officerer honorerer/hilser 10)					X	X	X

Noter:

1. Orlogsfanen sænkes kun for danske kongelige personer.
2. Såfremt Kongesangen spilles senere under paraden.
3. Fanemarchen kan, udover for medlemmer af Kongehuset, anvendes under inspektioner af Forsvarsministeren eller officerer af generals-/admiralsklassen. Der spilles normalt fanemarch ved den inspicerendes ankomst og under inspektionen.
4. Bør ved en parade for Hendes Majestæt Dronningen kun spilles én gang.
5. For fremmede kongelige personer og statsoverhoveder.
6. Anvendes i stedet for Kongesangen, når der ikke medvirker musikkorps eller tilsvarende.
7. Anvendes ved modtagelse af udenlandske statsoverhoveder, når der ikke medvirker musikkorps eller tilsvarende.
8. Forsvarsminister/Forsvarschef/
 General/admiral : 4 honnørsignaler.
 Generaløjtnant/viceadmiral : 3 honnørsignaler.
 Generalmajor/kontreadmiral : 2 honnørsignaler.
 Brigadegeneral/flotilleadmiral : 1 honnørsignal.

9. For civile.
10. Officerer i flyvevåbnet hilser (gør honnør), når øvrige sabelbevæbnede personer saluterer/honorerer.
11. Ved parader afholdt af forsvarsministeren eller officerer af generals-/admiralsklassen salutes for den inspicierende.
12. Specifikke musikstykker fremgår af bilag 1.

206. Den militære honnør afgives normalt af et bevæbnet kommando, der efter omstændighederne består af

- chef og næstkommanderende,
- faneløjtnant/estandardtløjtnant,
- fanebærer med fane/orlogsfane eller estandardbærer med estandard,
- musikkorps eller tamburkorps, og
- en eller flere delinger, dog normalt ikke under 18 menige.

Sammensætningen af kommandoer vil kunne variere efter vilkår og formål i det enkelte tilfælde.

207. Hvor flere chefer m.fl. modtages ved en enhed, søges det tilrettelagt, at de pågældende ankommer således, at den højst-rangerende modtages sidst. I så tilfælde er det alene denne, der inspicerer enheden.

Proceduren for modtagelse fremgår af pkt. 303-304.

Kommandoer

208. Kommandoer under march honorerer personer af de under pkt. 204 nævnte grupper ved

- aflæggelse af honnør til højre henholdsvis venstre afhængig af, hvor den pågældende måtte befinde sig, samt ved
- at officerer saluterer/honorerer/hilser, og
- at sabelbevæbnede befalingsmænd af sergentgruppen skuldrer/hilser.

Kommandoer med fane/orlogsfane sænker denne ved honnør for danske kongelige personer.

209. Vagtparaders honnøraflæggelse fastlægges i detaljer i de for den pågældende vagt/enhed særlige bestemmelser.

Vagter (militære) og skildvagter

210. Vagter træder til gevær/skansevagter træder an efter ordre og honorerer de under pkt. 204 nævnte, idet spillet dog ikke røres mellem retraite/tapto og reveille.

211. Vagter honorerer bevæbnede kommandoer med gevær ved fod (eller tilsvarende), idet officererne honorerer/hilser. Såfremt det bevæbnede kommando medfører fane/estandard/orlogsfane, honorerer geværbevæbnede vagter med præsenteret våben (maskinpistol-/pistolbevæbnede eller ubevæbnede vagter ved at indtage retstilling), mens officererne saluterer/hilser ved fanens forbigang.

I begge tilfælde skuldrer/hilser sabelbevæbnede befalingsmænd af sergentgruppen.

212. Geværbevæbnede skildvagter honorerer med præsenteret gevær for

- de i pkt. 204 nævnte grupper af personer,
- officerer af alle tre værn, hvis de bærer uniform eller er kendt af skildvagten *),
- faner/orlogsflag, estandarter og flag, der hejses eller nedhales, samt
- ligtog (kisten).

Maskinpistolbevæbnede skildvagter, der ikke fører maskinpistol overhængt, honorerer ved at indtage retstilling.

Såvel pistolbevæbnede som ubevæbnede skildvagter samt skildvagter, der fører gevær eller maskinpistol overhængt, hilser som ubevæbnede jf. respektive bestemmelser herfor.

213. Geværbevæbnede skildvagter honorerer med gevær ved fod (maskinpistol-/pistolbevæbnede eller ubevæbnede vagter ved at indtage retstilling) alle øvrige militære foresatte i uniform, ubevæbnede kommandoer under march, samt personer, der er tildelt danske ridderordener, når disse bæres synligt.

214. Skildvagter besvarer hilsen fra øvrige, herunder civile, der hilser, ved at indtage retstilling.

Modtagelse af kongeskibet Dannebrog i havn

215. Når Hendes Majestæt Dronningen aflægger officielt besøg i havne uden for København, skal de ældste danske lokale chefer fra værnene og ældste stedlige chef i hjemmeværnet - sammen med visse civile embedsmænd - give møde ved kongeskibets fortøjningsplads for at honorere Majestæten, når denne træder i land.

Der henvises til FKOBST 202-2 "Fremmøde af chefer i forsvaret ved Hendes Majestæt Dronningens, Rigsforstanderens eller Hans Kongelige Højhed Prinsens anmeldte ankomst til eller afrejse fra by eller flyvestation".

Modtagelse i øvrigt

216. Ved lejligheder, hvor borgmestre, civile embedsmænd m.fl. skal modtages, aflægges normalt ikke militær honnør, men kommandohavende eller en af denne udpeget officer tager imod.

Note:

- * Gælder ikke ved de kongelige slotte og palæer.

MILITÆR HONNØR TIL SØS

Generelt

217. Sømilitære honnører afgives såvel ved officielle besøg ombord som ved møde mellem orlogsskibe og orlogsfartøjer.

Bestemmelserne anvendes i den udstrækning, forholdene tillader det på søværnets landtjenestesteder.

Hvor intet andet er anført, afgives den for kongelige personer bestemte honnører for de i pkt. 204 nævnte grupper A og B.

For officerer i hæren og flyvevåbnet og for fremmede officerer afgives honnør, som bestemt for søværnets personel af tilsvarende grader.

For Landsstyreformanden i Grønland, Lagmanden på Færøerne samt Rigsombudsmanden på Færøerne og for tilsvarende civile danske og fremmede myndigheder afgives honnør som bestemt for diplomatiske og konsulære repræsentanter.

Forener en person i sig flere værdigheder, gives der ham den honnør, der tilkommer ham i den højeste af disse, medmindre han honoreres i et bestemt militært tjenstligt forhold, i hvilket tilfælde kun dette kommer i betragtning.

Når flere honnørberettigede personer af samme nation samtidig kommer ombord i eller passerer en flådestyrke eller et enkelt orlogsskib, afgives kun honnør for den person, der har den højeste rang.

Faldrebshonnør

218. Faldrebshonnør afgives for de i bilag 2 anførte personer, når de går til og fra borde.

Faldrebshonnør afgives kun i tiden mellem reveille og tapto.

Dog afgives uden for denne tid faldrebshonnør for kongelige personer (jf. pkt. 204, gruppe A).

Efter den kommanderendes nærmere bestemmelser kan faldrebshonnøren bortfalde over for personel hørende til samme flådestyrke eller skib, under ophold ved flådestationer.

Under gudstjeneste og klartskib afgives ikke faldrebshonnør.

219. Faldrebshonnør afgives med menige faldrebsgaster ved personers ankomst til og fra borde (se bilag 2).

Vagtassistenten piber faldreb efter vagtchefens ordre.

Der pibes ud, lige inden den person, for hvem faldrebshonnøren afgives, skal passere faldrebet. Der pibes ind, når den pågældende har passeret faldrebet.

Fra ordren "Pib ud" gives og til der er pebet ind, afgiver vagtassistenten og faldrebsgasterne samt det i henhold til bilag 2 mødende personel den militære hilsen. Øvrigt tilstedeværende personel indtager retstilling. Enhver, der er berettiget til faldrebshonnør, modtages ved faldrebet efter bilag 2.

220. En skibschef modtages med faldrebshonnør i eget skib af næstkommanderende og vagtchefen.

En stabschef modtages i de til flådestyrken hørende skibe som en skibschef i eget skib. Dog giver en næstkommanderende, der er af ældre anciennitet end stabschefen, ikke møde.

En flag- eller standermand modtager ved faldrebet officerer

af admiralsklassen samt enhver standermænd, der aflægger officielt besøg om bord, og som fører kommandotegn af lige eller højere grad.

En skibschef modtager ved faldrebet enhver officer af højere grad og enhver skibschef, der aflægger officielt besøg om bord.

I øvrigt modtager vagtchefen enhver faldrebsberettiget officer.

Under gudstjeneste finder modtagelse kun sted ved vagtchefen.

Under klartskib modtager chefen kun kongelige personer, ministre, samt kommanderende flag- eller standermænd.

Ved afgang finder ledsagelse til faldrebet sted efter de for modtagelse anførte regler.

Anmærkning: Til ankers benyttes styrbords faldreb som regel kun af officerer.

Skansevagtshonnør

221. Skansevagtshonnør afgives ved officielt besøg om bord for de i bilag 3 anførte personer.

Skansevagtshonnør afgives kun inden for flagtid. Dog afgives den uden for denne tid for kongelige personer (jff. pkt. 204), men da uden spil.

Torpedobåde, minestrygere, kabelminelæggere, undervandsbåde og patruljefartøjer samt andre mindre skibe afgiver ikke skansevagtshonnør.

I skibe, hvor Hendes Majestæt Dronningen er om bord, afgives skansevagtshonnør kun for kongelige personer (jff. pkt. 204) samt for Forsvarsministeren og for den kommanderende flag- eller standermænd, for begge sidstnævntes vedkommende dog uden spil.

Under ophold på flådestation kan skansevagtshonnør for søværnets personel bortfalde efter chefens nærmere bestemmelse.

Når orlogsflaget føres på halv stang, afgives skansevagtshonnør uden spil.

Under gudstjeneste og klartskib afgives ikke skansevagtshonnør.

222. Såfremt skansevagt er etableret, afgives skansevagtshonnør ved møde eller passage af

- kongelige personer,
- ministre,
- flagmænd og salutberettigede standermænd, og
- fremmede orlogsskibe.

Endvidere kan der afgives skansevagtshonnør ved orlogsflagets hejsning og nedhaling.

223. En skansevagt sammensættes efter omstændighederne af fra 6 til 32 mand.

Når skansevagten skal afgive honnør med spil for personer, kommanderes den af en officer af graden kaptajn/løjtnant/premierløjtnant.

Ved officielt besøg om bord afgives skansevagtshonnøren om

muligt samtidig med, at den besøgende træder ind på dækket.

De besøgende besvarer skansevagtshonnøren ved at inspicere skansevagten.

Under skansevagtens honnørafgivelse indtager øvrigt tilstedeværende personel retstillingen. Dog afgiver det i henhold til bilag 2 mødende personel den militære hilsen indtil faldrebshonnørens afslutning.

224. Når skansevagtshonnør afgives med spil anvendes enten musikkorps/tamburkorps eller signalhorn.

Nationalmelodier/marcher/signaler anvendes jf. pkt. 205.

Under afgivelse af skansevagtshonnør ved orlogsflagets hejsning og nedhaling, samt ved møde eller passage (jf. bilag 3), kan spillet, efter chefens nærmere bestemmelse, udføres som mekanisk musik, når der ikke rådes over musikkorps eller signalhorn, og den mekaniske musik i sin hele karakter kan siges at erstatte denne.

Anmærkning: Når Kongesangen spilles, afgives almindeligvis honnør ved at gøre front med blottet hoved. Spilles Kongesangen imidlertid som honnør for en tilstedeværende kongelig person, indtager øvrigt tilstedeværende personel retstillingen uden at hilse.

Fronthonnør

225. Orlogsskibe hilser på hinanden på alle tider af døgnet ved en fronthonnør, når de passerer hinanden inden for en afstand af ca. 600 meter. Inden for en flådestyrke afgives fronthonnør normalt kun ved dagens første passage, idet der dog under visse manøvrer (f.eks. forsyning under gang) er international sædvane for aflæggelse af en fronthonnør, når manøvren afsluttes.

Ved møde eller passage mellem to orlogsskibe afgives honnøren af det skib, hvis kommandotegn kendetegner den yngste af de to chefer. Samme regel finder anvendelse ved et orlogsskibs møde med eller passage af fartøj, der fører distinktionstegn. Et skib, for hvilket denne honnør eller fartøjshonnør afgives, besvarer honnøren ved at gøre front.

226. Når orlogsskibe mødes - inden for ca. 600 meter - og der skal afgives honnør, gør den på dækket værende del af besætningen front.

Kommandoerne til honnørens påbegyndelse og afslutning gives ved hornsignal, bådsmanspibe eller vagtcheffsfløjte.

Kommandoerne er: "Front om styrbord (bagbord)" og "Gå videre".

Besætningen på dækket indtager front imod den pågældende skibsside, om muligt på geled, således at personel i forskellig påklædning så vidt muligt træder an hver for sig.

Under honnørens afgivelse aflægger chefen (vagtchefen) den militære hilsen.

Honnør for kongelige personer

227. Ved møde med eller passage inden for ca. 600 meters afstand

af skib eller fartøj, der fører flag for kongelig person, afgiver de tilstedeværende orlogsskibe følgende honnører:

- Paradering (jf. pkt. 316-320).
 - Salut (jf. pkt. 238-262).
 - Skansevagt (jf. pkt. 221-224).
- } se bilag 4

Desuden finder efter omstændighederne flagning sted.

Ved møde eller passage på over ca. 600 meters afstand bortfalder paraderingen og skansevagtshonnøren.

Hvis flådestyrkens skibe ligger spredt i farvandet med så stor indbyrdes afstand, at samlet optræden ikke kan finde sted, afgiver hvert orlogsskib for sig den anførte honnør, efterhånden som den honnørberettigede passerer.

228. Ved møde med eller passage af skib eller fartøj, der fører stander for kongelig person, gøres front. Er skansevagt etableret, afgives tillige skansevagtshonnør. Er afstanden over ca. 600 meter, bortfalder som regel al honnør.

229. Hvis officielt besøg af kongelige personer skal finde sted om bord, flages over toppene.

Ved ankomst afgives faldrebshonnør og skansevagtshonnør.

Besætningen stiller til parade. Personlig salut afgives af alle orlogsskibe, idet vedkommendes flag hejses på stortoppen i det skib, hvor besøget finder sted.

Efter omstændighederne hejses enten den pågældendes eget flag eller vedkommendes nationsflag.

230. Hvis den pågældende har modtaget udnævnelse til en ærespost i søværnet, kan det til graden svarende kommandotegn hejses i stedet for eget flag eller nationsflag, når dette ønskes. Det på skibet vajende kommandotegn flyttes til et andet skib eller nedhales.

Når flere kongelige personer samtidig befinder sig om bord, vajer de pågældendes flag ved siden af hinanden på stortoppen.

231. Hvis fartøj med kongelig stander vajende eller fartøj med rigsforstanderen ombord, uden at dennes flag vajer i fartøjet, kommer til borde, gøres front, og faldrebshonnør og skansevagtshonnør afgives.

232. Ved afgang fra borde afgives samme honnør som ved ankomsten. Har den pågældendes flag været hejst, nedhales det ved sidste skud.

Fartøjshonnør

233. Nedenstående bestemmelser gælder for bemandede, orlogsmæssigt udhalede fartøjer underlagt orlogsskib/landtjenestested.

Arbejdsfartøjer følger reglerne i den udstrækning, forholdene tillader det.

234. Ved passage forbi et orlogsskib/landtjenestested, hvor flaget hejses/nedhales afgives honnør som følger:

- I rofartøjer holdes på årerne/årerne rejses, mens alle i fartøjet, undtagen roerne og hagegasterne, blotter hovedet siddende.
- I maskindrevne fartøjer stoppes skruen og alle i fartøjet, undtagen hagegaster, blotter hovedet siddende.
- I sejlfartøjer mindskes farten og alle blotter hovedet så vidt muligt siddende.
- Ligger et orlogsfartøj foran fartøjet, hilser alle, undtagen eventuelle hagegaster, som ovenfor anført.

235. Ved møde med eller passage af kongelige personer afgiver et fartøj honnør som anført ovenfor, idet dog hovedet ikke blottes, men den militære hilsen afgives.

236. Ved møde med eller passage af et orlogsskib/-fartøj, der fører kommando- eller distinktionstegn, afgives honnør ved, at den ældste i fartøjet værende befalingsmand, og hvis en sådan ikke findes, da den, hvem kommandoen er givet, hilser siddende.
I rofartøjer holdes imens på årerne, og maskindrevne og sejlfartøjer mindsker farten.

237. Ved møde med eller passage af et andet fartøj hilses som anført ovenfor, idet der dog ikke holdes på årerne, ligesom farten ikke mindskes.

Anmærkning 1: Fartøjer med efterstående må ikke uden nødvendighed overhale fartøj med foranstående.

Anmærkning 2: Befalingsmænd forlader et fartøj efter grad og aldersorden og går i fartøjet i omvendt orden. De hilses af de i fartøjet værende efterstående undtaget roere og hagegaster.

Anmærkning 3: Under afgivelse af salut afgiver et fartøj ikke honnør, men der holdes på årerne (skruen stoppes, farten mindskes hvis muligt).

KANONSLUT

Generelt

238. Kanonsalut - herfra dog undtaget salut for kongelige personer - afgives som regel kun inden for flagtid.

Salut afgives i henhold til saluttabellen (bilag 5). Under internationale forhold kan afvigelser dog tillades. Salut for nationsflag eller fremmede kongelige personer må ikke overstige 21 skud og for ikke kongelige personer 19 skud, med mindre ganske særlige forhold gør sig gældende.

Salut afgives med 5 á 6 sekunders mellemrum mellem skuddene. Sørgesalut afgives med 30 sekunders mellemrum mellem skuddene *).

Note:

- * I tilfælde, hvor salut skal afgives med 3 gange det for den pågældende normerede antal skud, afgives skuddene som én samlet salut (f.eks. $3 \times 21 = 63$ skud) med mellemrum mellem de enkelte skud, som angivet.

239. "Dansk løsen"

Det historiske danske løsen er tre salutskud.

Efter ordre eller indhentet tilladelse fra foresat kommando-myndighed kan danske kanonbevåbnede enheder - når forholdene taler herfor - anvende denne salut i forbindelse med åbning af nationale arrangementer af højtidelig eller særlig festlig karakter.

Det danske løsen afgives kun én gang i forbindelse med sådanne arrangementer.

Salut i hæren

240. Hærens enheder kan afgive salut ved særlige lejligheder. Såfremt salut skal afgives, følges bestemmelserne for salut i søværnet, samt bilag 4 og bilag 5, tilpasset den aktuelle situation.

Salut i søværnet

241. Generelt

Salutter afgives normalt med særlige salutkanoner og i øvrigt efter de regler, som er fastlagt i bilag 5. Salut bør kun anvendes, hvor det i udpræget grad understreger ceremoniellet.

Under afgivelse af salut hejses i visse tilfælde et nærmere angivet salutflag på en af toppene (jf. pkt. 257-260). Saluttens første skud falder, når flaget bliver hejst for, og når flagets nedhaling påbegyndes, afgives sidste skud. Såfremt salutflaget som følge af flagning allerede er hejst, bortfalder brug af salutflag.

Salut kan afgives med samtidige skud fra flere skibe i en flådestyrke, der ligger til ankers eller i bøjle. Saluttens skud-afgivelser beordres i så fald ved hjælp af radio fra den kommanderendes skib eller et af denne udpeget skib.

242. Følgende skibsklasser er salutpligtige: Korvetter af NIELS JUEL-klassen, minelæggere af FALSTER-klassen, inspektionsskibe af THETIS-klassen samt Inspektionsskibet BESKYTTEREN. Chefen kan dog under særlige forhold lade afgive salut fra ikke salutpligtigt skib, ligesom salut fra fremmed orlogsskib for dansk nationsflag eller dansk kommandotegn om muligt skal besvares med skud for skud fra ikke salutpligtigt skib.

Salut fra søværnets etableringer i land afgives kun efter særlig ordre.

Kan salut ikke afgives, eller er et skib ikke salutpligtigt, skal chefen underrette den salutberettigede herom.

Bortset fra sørgesalut afgives ikke salut, når orlogsflag føres på halv stang. Chefen kan dog under særlige forhold lade afgive salut, men orlogsflag og -gøs samt kommandotegn skal da under salutten være hejst for.

243. Salut afgives i øvrigt ikke

- under gudstjeneste,
- når kongeflag, kronprinsflag eller rigsforstanderflag vajer på skib inden for synsvidde,

- for en lavere sømilitær myndighed i nærheden af en højere militær myndighed af samme nation, samt
- når skibet ligger ved kaj. (Chefen kan dog lade afgive salut, når forholdene tillader det, eller lade et andet skib afgive salutten.)

244. Salut afgives eller besvares kun af chefen eller ældste skibschef, medmindre anden bestemmelse foreligger. Chefen kan dog lade et af de ham underlagte skibe afgive eller besvare salut, hvis forholdene ikke tillader ham selv at gøre det.

Ikke officiel salut for et dansk orlogsskib besvares, såfremt skudantallet mindst er 3. Er skudantallet 7 eller derunder, besvares salutten skud for skud. Er skudantallet over 7, besvares den med 7 skud.

245. Under afgivelse og besvarelse af salut (dog ikke sørgesalut) indtager tilstedeværende personel retstilling med front imod det flag eller den person, der salutes. Er der tale om en person, afgiver vedkommende den militære hilsen.

246. Salut for nationsflag

Ankommer et salutpligtigt orlogsskib på officielt eller uofficielt besøg til fremmed havn eller red, hvor fæstning eller salutbatteri findes, eller hvor et af vedkommende nations salutpligtige orlogsskibe er til stede, saluterer det ankomende orlogsskib det fremmede nationsflag med 21 skud. Under salutten vises det fremmede nationsflag på stortoppen.

Såfremt der i forvejen i havnen eller på reden ligger et orlogsskib med kommandotegn, som den ankomende er underlagt, saluterer den ankomende ikke nationsflaget.

Salut for nationsflaget afgives kun, for så vidt man er sikker på, at salutten vil blive besvaret.

Sker ankomsten efter solnedgang, salutes nationsflaget som regel først efter orlogsflagets hejsning den følgende morgen.

Salut for nationsflag skal altid besvares skud for skud (21 skud). Bliver den besvaret med et mindre antal skud, skal chefen fremsætte krav om det manglende antal og indrapportere herom.

247. Afgiver et fremmed orlogsskib salut for det danske nationsflag, besvares salutten ved København af salutbatteriet Sixtus og ved Helsingør af salutbatteriet Kronborg. Findes intet salutbatteri, besvares salutten af tilstedeværende dansk orlogsskib. Under svarsalutten vises vedkommende nationsflag på stortoppen.

248. Salut for nationsflaget afgives forud for andre salutter, for så vidt der ikke på stedet følges anden skik. Hvis der på stedet vajer flag for kongelig person afgives som regel personlig salut for dette, efter at nationsflaget er saluteret.

Fører det ankomende skib flag for kongelig person, modtages i reglen personlig salut for dette, inden det afgiver salut for nationsflaget.

249. Salutten for et fremmed nationsflag skal i almindelighed gentages ved hvert nyt besøg i vedkommende lands havne eller på dets reder (forudsat at salutten kan besvares). Et skib, der for kortere tid har forladt en havn, kan efter aftale med de stedlige

myndigheder undlade at gentage salutten ved tilbagekomst.

250. Salut for kommandotegn*)

Ved et orlogsskibs møde med et fremmed orlogsskib, der fører højere, salutberettiget kommandotegn, salutes dette med det antal skud, der fremgår af bilag 5.

Der salutes ikke, hvis der på stedet ligger et orlogsskib af samme nation som det ankomende, der fører højere kommandotegn og er af samme nation som det ankomende, selv om det ankomende ikke er underlagt dette. I så henseende dækker højere kommandotegn lavere kommandotegn.

Ved et orlogsskibs møde med et fremmed orlogsskib, der fører salutberettiget kommandotegn af lige grad, saluterer den ankomende, eller når møde finder sted på søterritoriet, uden at nogen af parterne kan siges at være ankomende, den fremmede.

Under flådeøvelser med fremmede nationer afgives ikke salutter, medmindre det er særligt beordret.

251. Mødes salutberettigede kommandotegn af forskellig nationalitet på samme fremmede sted, salutes i følgende rækkefølge:

- Først det på stedet hjemmehørende kommandotegn, derefter de øvrige efter deres grad. Er graderne lige, salutes det kommandotegn først, der har haft længst ophold på stedet. Hvis der på stedet vajer kongeligt flag, afgives salut for dette forud for salut for kommandotegn, men efter salut for det fremmede nationsflag.
- Salut for kommandotegn, afgivet af fremmed orlogsskib, besvares skud for skud.
- Under afgivelse af salut for fremmed kommandotegn og under besvarelse af salut fra fremmed orlogsskib vises vedkommende nationsflag på fortoppen.
- En ikke salutberettiget standermand eller en vimpelmand saluterer ikke en fremmed ikke salutberettiget standermand eller vimpelmand.
- Salut for fremmed kommandotegn gives som regel ikke, når den salutberettigede ikke kan besvare salutten.

252. Mellem danske kommandotegn udveksles salut efter de i det følgende anførte regler. Under afgivelse og besvarelse af disse salutter vises intet salutflag (jf. bilag 5).

- Når en flagmand eller salutberettiget standermand (se pkt. A18 og A20) ved tiltræden af kommando hejser sit kommandotegn i nærværelse af et højere kommandotegn, saluterer han dette. Er intet højere kommandotegn til stede, salutes kommandotegnet ved dets hejsning af den efter flag- eller standermanden ældste chef. Er denne chef for kommandoskibet, salutes kommandotegnet af den næstældste chef.

Note:

- * Salutter for kongelige personer og for ministre betragtes som personlige salutter (se pkt. 253).

- Ligger det skib, på hvilket kommandotegnet hejses, alene, eller er ingen af de øvrige tilstedeværende danske orlogsskibe salutpligtige, afgives salutten fra kommandoskibet og besvares ikke.
- Forandres et kommandotegn på grund af forfremmelse fra ikke salutberettiget kommandotegn eller fra salutberettiget til højere salutberettiget kommandotegn, forholdes som anført ovenfor. Når et skib første gang på togt møder et skib med højere salutberettiget kommandotegn, salutes dette, hvad enten skibet har ordre til at underlægge sig eller ikke. Dog saluterer en ældre vimpelmand ikke en yngre standermand.
- Ophører et eller flere salutpligtige skibes underlægning under et salutberettiget kommandotegn, salutes dette ved ordrens ikrafttræden, eventuelt ved afsejlingen, af den ældste chef for de afgående skibe.
- De anførte salutter besvares af det skib, på hvilket det kommandotegn, der salutes, er hejst, med det til den saluterende officers kommandotegn svarende antal skud.
- Når en flagmand eller salutberettiget standermand ved fra-træden af kommando stryger sit kommandotegn, og intet højere kommandotegn er til stede, salutes kommandotegnet af det skib, på hvilket det vajer og nedhales ved sidste skud. Salutter besvares ikke.

253. Personlig salut

Ved personlige salutter forstås salutter for kongelige personer (jf. pkt. 204), ministre, diplomatiske og konsulære repræsentanter, officerer af generals- og admiralsklassen og for salutberettigede standermand, der ikke er at betragte som salutter for kommandotegn.

Med hensyn til personlige salutter henvises til bilag 4 og bilag 5.

254. I øvrigt gælder følgende almindelige bestemmelser:

- Personlige salutter besvares ikke.
- Hvor en salutberettiget person af højere rang er om bord, afgives som regel ikke salut for personer af lavere rang af samme nation.
- Personlig salut gives ikke en chef fra de skibe, der allerede har saluteret hans kommandotegn.
- Venter et dansk orlogsskib besøg af personer, som de på redden eller i havnen liggende fremmede orlogsskibe har pligt til at salutere, underrettes disse så vidt muligt i forvejen herom.
- I fremmed havn kan salut for fremmede myndigheder efter omstændighederne afgives efter de på stedet gældende regler.

255. Med hensyn til personlige salutter for kongelige personer gælder følgende bestemmelser:

- Ved en flådestyrkes møde eller passage af skib, der fører flag for kongelige personer, samt ved disses officielle besøg om bord, afgives personlig salut af alle tilstedeværende skibe.

- Ved en flådestyrkes ankomst til havn eller red, hvor der vajer flag for kongelige personer, afgives den personlige salut for disse kun af kommandoskibet.
- Et dansk orlogsskib, der ankommer til fremmed havn eller red, hvor der i forvejen ligger dansk orlogsskib med højere kommandotegn, som det ikke er underlagt, afgiver foruden salut for nationsflaget, personlig salut for de på stedet vajende flag for kongelige personer. Det ankommende er med hensyn til andre salutter for fremmede dækket af det højere kommandotegn.

256. Kommer et dansk orlogsskib i nærheden af skibe eller fartøjer, der fører mere end ét flag for kongelige personer eller ankommer det til en havn eller red, hvor mere end ét sådant flag vajer, eller når to eller flere flag for kongelige personer hejses samtidigt, salutes disse flag i nedennævnte rækkefølge:

- Hendes Majestæt Dronningen, rigsforstanderen, Hans Kongelige Højhed Prins Henrik, Hendes Majestæt Dronning Ingrid og Kronprinsen.
- Fremmede statsoverhoveder, deres gemalinder og enker efter regerende fyrster.
- Andre medlemmer af Det Danske Kongehus med prædikat af Kongelig Højhed, fremmede kronprinsener og kronprinsesser, fremmede fyrster med prædikat af Kongelig Højhed, disses gemalinder og enker.
- Salut gives kun for det højest i grad værende flag af hver nation.

257. Under personlig salut for fremmede kongelige personer vises salutflag på stortoppen som følger:

- Under salut ved møde eller passage: Vedkommende nationsflag.
- Under officielt besøg om bord: Den pågældendes eget flag eller nationsflag.

258. Personlig salut for ikke kongelige personer gives kun ved officielt besøg om bord og da kun af det skib, der besøges. Dog gives også personlig salut for Forsvarsministeren eller Forsvarschefen ved møde eller passage.

Under personlig salut for ikke kongelige personer vises salutflag på for toppen som følger:

- For fremmede myndigheder: Vedkommende nationsflag.
- For Forsvarsministeren: Forsvarsministerflag.
- For Forsvarschefen: Forsvarschefflag.
- For danske ministre samt danske diplomatiske og konsulære repræsentanter: Orlogsflag.
- For danske officerer: Intet salutflag.

259. Højtideligheder i kongehuset

Ved tronbestigelse saluterer alle skibe med 3 gange 27 skud*) umiddelbart efter sørgesalutten for den afdøde.

Når Kronprinsen formæles, saluterer alle skibe kl. 1200 med 3 gange det for den pågældende normerede antal skud*).

På Hendes Majestæt Dronningens, Hans Kongelige Højhed Prins Henriks, Hendes Majestæt Dronning Ingrid's, Kronprinsens (når den er regent) og rigsforstanderens fødselsdage saluterer alle skibe kl. 1200 med det for den pågældende normerede antal skud*). Ved en prins eller prinsesses fødsel som søn eller datter af Kronprinsen afgives samme honnør.

Flagning over toppene i forbindelse med højtideligheder i kongehuset fremgår af pkt. 449.

260. Andre salutter

Foruden de tidligere nævnte salutter afgives salut ved deltagelse i nationale glædes- eller sørgehøjtideligheder.

Ved modtagelse af efterretning om dødsfald i Kongehuset afgives kl. 1200 sørgesalut på 3 gange det for den pågældende normerede antal skud. Modtages efterretningen så sent, at dette ikke kan nås, afgives sørgesalutten i løbet af eftermiddagen inden solnedgang. Kan dette ikke nås, ventes til den følgende dag.

Under sådanne salutter vises salutflag som følger:

- Ved danske glædeshøjtideligheder: Salutflag bortfalder som følge af flagning.
- Ved fremmede glædeshøjtideligheder: Vedkommende nationsflag på stortoppen.
- Ved sørgehøjtideligheder: Orlogsflag og -gøs på halv stang, ved fremmede sørgehøjtideligheder endvidere vedkommende nations flag på halv stang på stortoppen.

Disse salutter besvares ikke.

261. Ligger et eller flere danske orlogsskibe sammen med fremmede orlogsskibe, der fejrer nationale højtideligheder ved salut, eller finder tilsvarende højtideligheder sted i land under ophold på fremmede steder, og chefen i forvejen er underrettet herom af stedets myndigheder, deltager han i højtidelighederne ved salut efter de forhåndenværende forhold.

262. Når danske nationale højtideligheder fejres om bord ved salut, underrettes de på reden og i havnen liggende fremmede orlogsskibe, og på fremmede pladser desuden vedkommende myndigheder i land, i forvejen herom.

Når fremmed orlogsskib eller myndighed har deltaget i en sådan højtidelighed, sender chefen en officer til vedkommende skib eller myndighed for at takke.

Note:

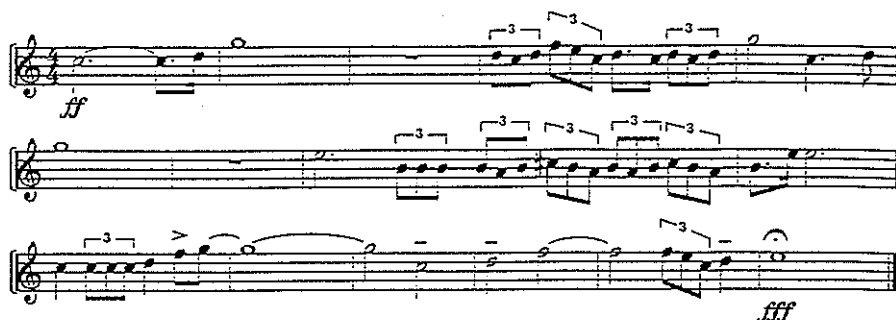
- * Salut fra Salutbatteriet Sixtus træder i stedet for salut fra orlogsskibe på Marinestation Holmen og i Københavns Havn.

MUSIKSTYKKER

I det følgende defineres de musikstykker, der anvendes i forbindelse med ceremonielle lejligheder jf. pkt. 205, 223, 434, 513, 545, 563, 565, samt bilag 1 til kapitel 5.

HENDES MAJESTÆT DRONNINGENS FANFARE

Titel: "Fanfare tilegnet Hendes Majestæt Dronning
Margrethe d. II".
Komponist: Ole Koch Sørensen (1974).
Arrangementer: Brassband og signalhorn.
Melodistemme:

FANEMARCH

Titel: "Honnør for Kongehuset" eller "Fanemarch".
Komponist: Ukendt (indført 1808).
Arrangementer: Harmoniorkester, brassband og tamburkorps.
Melodistemme:

Metronomtal:

- Som fanemarch : Ca. 52 - 60.
- Som honnørmarch : Ca. 80 - 84.

KONGESANGEN

Titel: "Kong Christian stod ved højen Mast".
Komponist: Ukendt.
Arrangementer: Harmoniorkester og brassband.
Melodistemme:

HONNØRMARCH NR. 1

Titel: "For Kongehuset og Flaget".
Komponist: Ukendt.
Arrangementer: Brassband, tamburkorps og signalhorn.
Melodistemme:

HONNØRMARCH NR. 2

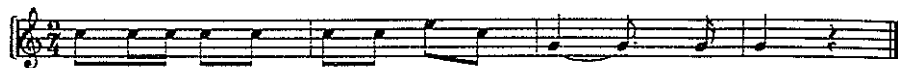
Titel: "Honnørmarch nr. 2".
Komponist: Ukendt.
Arrangementer: Brassband, tamburkorps og signalhorn.
Melodistemme:

HONNØRMARCH NR. 3

Titel: "Honnørmarch nr. 3".
Komponist: Ukendt.
Arrangementer: Brassband, tamburkorps og signalhorn.
Melodistemme:

HONNØRSIGNAL

Titel: "Honnørsignal".
Komponist: Ukendt.
Arrangementer: Brassband, tamburkorps og signalhorn.
Melodistemme:

FALDREBSHONNØR

Honnør for	Faldrebshonneur *)	
	Faldrebsgæster **)	Modtages af
Hendes Majestæt Dronningen, Hans Kongelige Højhed Prins Henrik, Hendes Majestæt Dronning Ingrid, Kronprinsen og dennes gemalinde, rigsforsenderen, fremmede regerende fyrster og disses gemalinder og enker, samt andre statsoverhoveder og rigsforsenderer	6	Chefen, næstkommanderende, divisionsofficererne og hvem chefen i øvrigt beordrer
Personer af Det Danske Kongehus med prædikat af Kongelig Højhed Andre kongelige personer	4	
Forsvarsministeren, Forsvarschefen, øvrige flagmænd og salutberettigede standermænd, Statsministeren, øvrige ministre, lagmænd, landstyreformænd, diplomatiske repræsentanter	2	Chefen, vagtchefen og hvem chefen i øvrigt beordrer
Konsulære repræsentanter og officerer af generals- og admiralsklassen		Chefen, (kun såfremt vedkommende er af højere grad eller skibschef)
Kommandører og kommandørkaptajner. Orlogskaptajner, hvis de er skibschefer eller fortchefer. Udenlandske officerer. Øvrige officerer, når de bærer tjenesteuniform eller galla		Chefen, vagtchefen og de officerer, chefen beordrer
Riddere af Elefantordenen og Storkors af Dannebrogordenen, hvis ordenen bæres synligt		Vagtchefen eller skibschefen
Kommandører og Riddere af Dannebrogordenen, hvis ordenen bæres synligt		

Note:

*) Faldrebshonneur kan efter chefens bestemmelse gives for borgmestre, civile embedsmænd m.fl., hvis formålet gør dette ønskeligt. Modtagelse kan ske ved chefen eller en af denne udpeget officer.

**) Afhængig af pladsforholdene kan faldrebsgæsterne reduceres i antal, evt. udelades.

SKANSEVAGTSHONNØR

BILAG 3 til KAPITEL 2

PROBST 202-4
JUL 1994

Honnør for	Skansevagtshonnør	
	Musikkorps/Tamburkorps	Signalhorn
Hendes Majestæt Dronningen, Hans Kongelige Højhed Prins Henrik, Hendes Majestæt Dronning Ingrid, Kronprinsen og dennes gemalinde, rigsforsøgeren, fremmede regerende fyrster og disses gemalinder og enker, samt andre statsoverhoveder og rigsforsøgerere	Danske: Fanemarchen og Kongesangen Fremmede: Fanemarchen og den pågældende Nationalmelodi	Danske: Honnørmarch nr. 1 Fremmede: Honnørmarch nr. 2
Personer af Det Danske Kongehus med prædikat af Kongelig Højhed	Fanemarchen og Nationalmelodien	
Andre kongelige personer	Honnørmarch nr. 2	
Forsvarschefen, øvrige flagmænd og salutberettigede standermænd	General/Admiral : 4 honnørssignaler Generaløjnant/Viceadmiral : 3 honnørssignaler Generalmajor/Kontreadmiral : 2 honnørssignaler Brigadegeneral/Flotilleadmiral : 1 honnørssignal Salutberettiget standermand : 1 honnørssignal	
Statsministeren, Forsvarsministeren, øvrige ministre, lagmænd, landstyreformænd, diplomatiske repræsentanter	Honnørmarch nr. 3	
Konsulære repræsentanter	Uden spil	
Officerer af generals- og admiralsskassen	General/Admiral : 4 honnørssignaler Generaløjnant/Viceadmiral : 3 honnørssignaler Generalmajor/Kontreadmiral : 2 honnørssignaler Brigadegeneral/Flotilleadmiral : 1 honnørssignal	
Kommandører og kommandørkaptajner samt orlogskaptajner, hvis de er standermænd, skibschefer eller fortchefer	Uden spil	
Riddere af Elefantordenen og Storkors af Dannebrogordenen	Uden spil	

HONNØR FOR KONGELIGE PERSONER

	Møde eller passage			Officielt besøg om bord		
		Salut fra alle skibe	Salutflag på stortoppen		Salut fra salutpligtige skibe ved ankomst og afgang	Under ophold om bord hejses på stortoppen
Hendes Majestæt Dronningen	Skansevagtshonnør Bilag 3 Flagnng Paradering	27	Intet salutflag	Faldrebshonnør Bilag 2 Skansevagtshonnør Bilag 3 Flagnng Parade	27	Kongeflag
Hendes Majestæt Dronning Ingrid		27			27	Dronning Ingrids flag
Hans Kongelige Højhed Prins Henrik		21			21	Prins Henriks flag
Kronprinsen		21			21	Kronprinsflag
Rigsforstanderen		21			21	Rigsforstanderflag
Andre medlemmer af Kongehuset med prædikat af Kongelig Højhed		21			21	Kongehusflag
Fremmede kongelige personer og andre statsoverhoveder		21	Vedkommende nationsflag		21	Den pågældendes eget flag eller nationsflag

SALUTTABEL

	Antal skud	I hvilken anledning	Hvor ofte	Salutflag	Besvarelse	Anmærkning
Andre danske ministre	17	Officielt besøg om bord	Både ved ankomst og afgang, dog kun 1. gang på samme togt. Fremmede ministre endvidere kun inden for det pågældende lands område	Orlogsfalg på fortrop Nationsflag på fortrop	Besvares ikke.	
Fremmede ministre	17					
Lagmand på Færøerne	17					
Landsstyreformanden i Grønland	17					
Landstyremænd på Færøerne og i Grønland	17					
Ambassadør	19	Officielt besøg om bord i alle farvande	Både ved ankomst og afgang	Orlogsfalg på fortrop		Kun akkrediterede ambassadører
Overordentlig og befuldmægtiget minister	15	Første officielle besøg om bord inden for det lands grænser, hvor de er akkrediteret	1. gang på samme togt; dog salutes også ved afgang, når vedkommende efter tjenstlig rejse går i land i en anden havn inden for vedkommende distrikts grænser			Personlig salut gives ikke en kommanderende officer fra skib, der har saluteret hans kommandotegn
Ministerpræsident	13					
Chargé d'affaires	11					
Generalkonsul	9	Første officielle besøg om bord inden for vedkommende distrikts grænser				
Konsul	7					
Vicekonsul	5					
Departementschefen (FMN)	13			1. gang på samme togt		
Rigsombudsmanden på Færøerne	11		1. gang på samme togt			
Rigsombudsmanden i Grønland	11		1. gang på samme togt			
Officerer af generalsklassen	Som ved salut for kommandotegn	Officielt besøg om bord		Danske: intet salutflag		
Officerer						

SALUTTABEL

		Antal skud	I hvilken anledning	Hvor ofte	Salutflag	Besvarelse	Anmærkning
Salut for nationsflag		21	Ankomst til fremmed havn	Ved hver ankomst	Nationsflag på stortop	Skud for skud	
Salut for kommandotegn	Fleet Admiral (UK) Field Marshal (UK)	19	<u>Fremmede:</u> a. Møde eller passage <u>Danske:</u> b. Møde eller passage, når kommandotegnet 1. hejses, 2. nedhales eller 3. forandres ved forfremmelse, eller c. når underlægning ophører	a: Hver gang b: Første gang på togtet	<u>Fremmede:</u> Nationsflag på for- top <u>Danske:</u> Intet salutflag. Kommandotegn fø- res på stortop af Ad- miral of the Fleet, og admiral, på for- top af viceadmiral, kontreadmiral og flo- tillleadmiral, og på stortop af Forsvars- chef og stander- mand	a: Skud for skud b, 1, 3, c: Med det til den saluterendes kommandotegn svarende antal skud 2: Besvares ikke	1, 3: Når komman- doskibet selv saluterer, be- svares salut- ten ikke
	Admiral Forsvarschef	17					
	Viceadmiral	15					
	Kontreadmiral	13					
	Flotilleadmiral	11					
	Salutberettiget standermand	11					
	Ikke-salutberettiget standermand samt vimpelmand	7	Kun som besvarelse af salut				
Personlig salut	Forsvarsministeren	17	Officielt besøg om bord Møde eller passage	Både ved an- komst og afgang, dog kun 1. gang på samme dag, selv ved besøg i flere skibe i sam- me flådestyrke. Fra samme flå- destyrke eller skib 1. gang på samme dag	Forsvarsministerflag på stortop. Orlogsflag på fortrop	Besvares ikke.	Går Forsvars- ministeren officielt om bord, skal besætningen være opstil- let til parade

KAPITEL 3

PARADE

PARADE I LAND

Generelt

301. Ved inspektion/besøg af foresatte m.fl. kan der efter omstændighederne beordres opstillet en parade af hele eller dele af den styrke, der besøges.

Paraden opstilles i så vid udstrækning som muligt jf. gældende reglementer for eksercits - tilpasset situationen.

Vedrørende parader på kaj mv. med flådestyrker, som ligger i havn, se pkt. 314.

302. Følgende bestemmelser vil være retningsgivende ved tilrettelæggelsen, idet dog besøgets formål/anledning vil være bestemmende for den detaljerede afvikling af paraden.

Modtagelse

303. Den inspicierende/besøgende modtages ved ankomsten til tjenestestedet eller det aftalte mødested af chefen eller en af chefen udpeget officer og ledsages af denne frem til paraden. Såfremt det ikke er chefen, der ledsager den inspicierende, fjerner den ledsagende sig til en aftalt position.

304. Paradens chef modtager den inspicierende med den honnør, som den inspicierende tilkommer jf. pkt. 205.

Evt. musikstykke afspilles, mens den inspicierende bevæger sig hen til sin plads.

Afskridtning af fronten

305. Efter afmeldingen til den inspicierende ledsages denne til kommandoets højre fløj. Herfra følges den inspicierende af paradens chef på udvendig side (sabelbevæbnede med skuldret sabel; i søværnet dog med sanket sabel). Er paraden formeret med musikkorps/tamburkorps, hilses først på dette. Er paraden formeret med fane, gøres holdt ud for og med front mod denne, og der salutes/hilses.

Under inspektionen hilses den inspicierende af chefer og delingsførere (eller tilsvarende). Går den inspicierende mellem mandskab og førere foran geledet, gør førerne omkring og hilser.

306. Er kommandoen sammensat af flere enheder, modtager de respektive chefer den inspicierende ved ankomsten til den enkelte enheds højre fløj, hvor der honoreres/hilses. Derefter ledsager chefen den inspicierende til enhedens venstre fløj, honorerer/hilser, og går tilbage til sin oprindelige plads.

Når hele kommandoet er inspiceret, går paradens chef tilbage til udgangspositionen.

307. Paraden kan herefter omfatte markering af en begivenhed (ved en tale) eller tildeling af udmærkelser. Er den, der skal udmærkes, en indtrådt chef, skal denne afgive kommandoen til enhedens næstkommanderende og stikke sablen ind. Derefter går den, der skal udmærkes, frem for at modtage udmærkelsen.

Forbidefilering

308. Sidste element i en parade vil ofte være en forbidefilering. Ved forbidefilering ledsager den, der oprindeligt modtog den inspicerende, denne til en forud aftalt position.

Paradens chef træder ind på egen plads i paraden og sætter enheden i march samt beordrer honnøraflæggelse til højre, med mindre lokale forhold gør dette uhensigtsmæssigt eller tilsiger, at honnør aflægges til venstre.

Når chefen selv har passeret den inspicerende, træder chefen ud af styrken og tager opstilling skråt bagud til højre for den inspicerende.

Evt. deltagende musikkorps/tamburkorps svinger til venstre umiddelbart efter, at stabstambouren/dirigenten har honoreret/hilst den inspicerende, hvorefter der kontramarcheres, således at musikkorpset står med front mod den inspicerende i feltkolonnen. Der musiceres kontinuerligt under forbidefileringen.

Når sidste del af styrken har aflagt honnør, fortsætter den inspicerende tilbage til den oprindelige plads eller forlader paradepladsen.

Vedrørende opstilling mv. henvises til bilag 1-3.

Afslutning

309. Såfremt paraden ikke afsluttes med en forbidefilering, vil den inspicerende forlade paraden, idet paradens chef lader paraden se til den relevante side. Før den inspicerende er ude af syne, gør denne omkring og hilser på paraden. Eventuelle ledsagere gør omkring uden at hilse.

Detaljerede anvisninger

310. Eksempelvis anvisninger for gennemførelse af en parade i detaljer fremgår af bilag 1 til kapitel 5.

PARADE TIL SØS

Parade

311. Ved kongelige personers, Forsvarsministerens, flag- eller standermænds samt chefens inspektion opstilles besætningen til parade. Ved inspektioner af uformel karakter kan den inspicerende bestemme, at der ikke opstilles til parade.

Parade anvendes endvidere i forbindelse med kommandohejsning, kommandostrykning og kommandoskift alt efter den kommanderendes nærmere bestemmelse.

Parade kan også anvendes i særlige anledninger, såsom markering af mindedage og ved uddeling af præmier og udmærkelsestegn.

312. Ved parade stiller besætningen i parademæssig påklædning med eller uden våben, som beordret. Som hovedregel opstilles med officererne på højre fløj, efterfulgt af befalingsmænd af sergentgruppen og menige på et eller flere geledder, alt efter forholdene. Ombord kan efter omstændighederne anvendes en divisions- eller skifteopstilling.

313. Når en flådestyrke til ankers eller i bøjle inspiceres, går den inspicerende ombord i de enkelte skibe på tur og modtager den foreskrevne honnør, hvorefter den inspicerende, ledsaget af skibschefen, afskridter den opstillede parade.

314. Ligger flådestyrken i havn, kan der stilles til samlet parade på kajen eller på anden egnet paradeplads i nærheden. Her opstilles eskadre- og skibsvise efter den kommanderendes nærmere bestemmelse.

315. Når besætningerne fra flere nationer deltager i en parade, påhviler det værtsnationen at arrangere og beordre opstillingen efter aftale med cheferne for de deltagende fremmede skibe.

Paradering

316. Ved møde med eller passage inden for ca. 600 m afstand af orlogsskib eller fartøj, der fører flag for en kongelig person paraderes. Herved forstås, at besætningen opstilles langs rælingen, samt på andre synlige steder om bord. På kommando råbes 3 gange hurra.

317. Under paradering fordeles besætningen på passende måde langs skibssiden og på overbygningen. Chefen og øvrige officerer stiller på kommandobroen eller et andet synligt sted, henholdsvis agter og for.

318. Når hurraråbene skal finde sted, kommanderes "Huen i højre hånd!" og derefter udbringes leveråbene "Hendes Majestæt Dronningen leve". Efter omstændighederne "Hans Majestæt Sveriges Konge, Hans Kongelige Højhed Prinsosv.

Der råbes 3 gange hurra på fløjtesignal, idet huerne for hvert hurra føres skråt op til højre. Efter det sidste hurraråb holdes de her, indtil der kommanderes "Huen på".

319. I forbindelse med paradering afgiver salutpligtige skibe salutten umiddelbart før passagen (se pkt. 252).

320. På søværnets etableringer i land paraderes kun efter særlig ordre.

ANDRE PARADER

Kørende forbidefilering

321. Ved særlige lejligheder kan der gennemføres kørende forbidefilering med militære køretøjer.

Kørende forbidefilering gennemføres ved, at de i paraden indgående køretøjer kører langsomt forbi den inspicerende, med paradens chef i forreste køretøj fulgt af de enkelte enheder.

Når paraden passerer den inspicerende, aflægges paradens chef samt førere for enheder og underenheder honnør for den inspicerende fra 25 meter før til 25 meter efter dennes position. Øvrigt personel, der sidder eller står i køretøjerne hilser ikke, men indtager "giv agt"-stilling.

Forbidefileringen gennemføres ved en hastighed på ca. 15 km/t med en afstand på 10 meter mellem de enkelte køretøjer og 50 meter mellem enhederne.

Køretøjer udrustet med kanon, maskingevær el.lign. har våbnene fremadrettet.

Flådeparade

322. Flådeparade ("Steam Past") gennemføres som en æresbevisning i form af en forbisejling af en flådestyrke i formation, idet de enkelte skibe aflægges fronthonnør ved passagen af det skib, hvori den honorerede befinder sig.

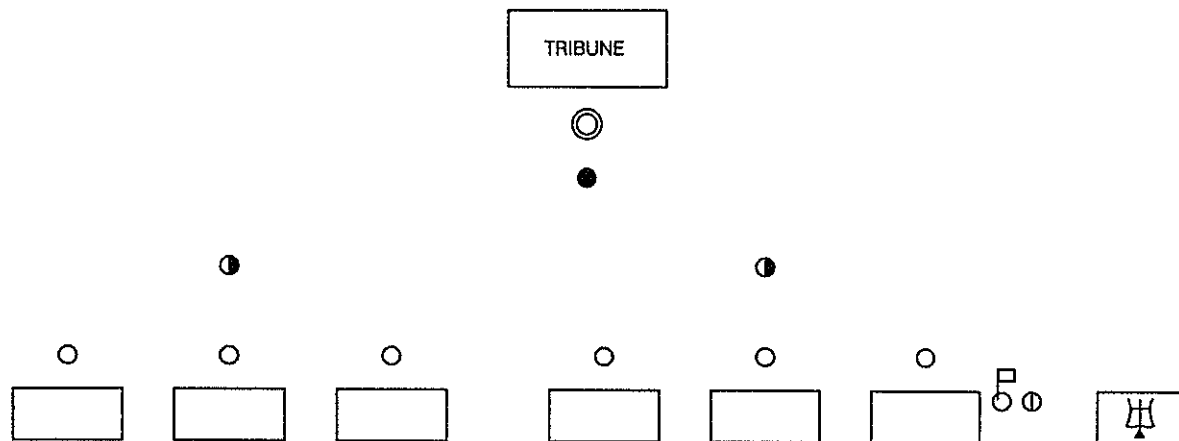
Flådeparade kan gennemføres efter forudgående tilladelse og godkendelse efter omstændighederne af Forsvarschefen eller Chefen for Søværnets Operative Kommando.

Forbiflyvning

323. Forbiflyvning ("Fly Past") gennemføres som en æresbevisning i form af en forbiflyvning/overflyvning med fly/helikoptere.

Forbiflyvning kan gennemføres efter forudgående tilladelse og godkendelse efter omstændighederne af Forsvarschefen eller Chefen for Flyvertaktisk Kommando.

EKSEMPELVIS OPSTILLING VED MODTAGELSE

SIGNATURFORKLARING :

- ⊙ Modtager af honnør
- Paradens chef (f.eks. regimentschef)
- ⊙ Fører (f.eks. bataljonschefer)
- Underførere (f.eks. kompagnichefer)

- ⊙ Fanelejt看ant
- Fanebærer
- Enhed (f.eks. kompagni) opstillet på linie på 3 geledder
- ⌘ Musikkorps / tambourkorps el. lign.

EKSEMPELVIS OPSTILLING AF MARCHKOLONNE

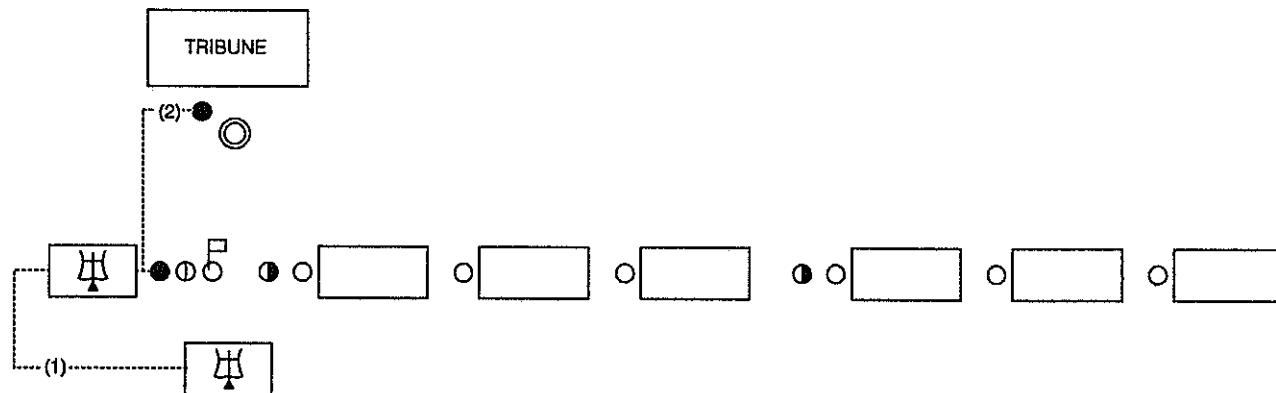

SIGNATURFORKLARING : Se bilag 1.

AFSTANDE :

Musikkorps - Paradens chef	: ca. 10 skridt.
Paradens chef - Fanen	: ca. 10 skridt.
Fanen - Forreste fører	: ca. 10 skridt.
Fører - Forreste underfører	: ca. 5 skridt.
Underfører - Enhed	: ca. 5 skridt.

EKSEMPELVIS FORBIDEFILERING

SIGNATURFORKLARING : Se bilag 1.

NOTER :

1. Musikkorpset kan, efter at have passeret honnørpositionen, svinge til siden og opmarchere med front mod modtageren af honnøren.
2. Paradens chef vil normalt, efter at have aflagt honnør, træde ud og placere sig bagud og til højre for modtageren af honnøren.

KAPITEL 4

FLAG OG FLAGNING

FLAG

Generelt

401. Det danske flag, Dannebrog, er et nationalt kendings- og samlingsmærke og et af de ældste kendte nationsflag.

Det er i alle lande et almindeligt krav, at nationsflaget skal respekteres som symbol på vedkommende nation.

Det påhviler enhver at hævde flagets ære og behandle det med ærbødighed. Det er vigtigt at forstå, at den respekt, der skal vises flaget, og de særlige regler, som gennem tiden har vundet hævd, er ydre tegn på national samhørighed og loyalitet over for statsmagten.

402. Flagning på forsvarrets tjenestesteder sker i overensstemmelse med efternævnte bestemmelser.

Der flages kun fra én flagstang på hvert tjenestested, medmindre Forsvarskommandoen har bestemt andet.

Ved flagning på forsvarrets tjenestesteder må kun anvendes Dannebrog som splitflag og fra søværnets skibe orlogsflag.

Beskrivelse

403. Dannebrog er et flag med et hvidt kors på højrød* bund.

Flaget findes som stutflag, der anvendes som national- og handelsflag, og som splitflag**/orlogsflag/orlogsgøs***, der anvendes af statsinstitutioner og forsvaret.

Dimensionerne i flagets udseende fremgår af bilag 1.

NATO-medlemslandenes flag og orlogsflag fremgår af hhv. bilag 2 og bilag 3.

Størrelser for splitflag

404. Til hver flagstang skal der rådes over et stort flag, et mellemstort flag og et stormflag.

405. Flagenes størrelse til en fritstående flagstang er normalt for

- stort flag en højde (standerlig) på 1/5 af flagstangens højde,

Noter:

* Pantoneskala 186, orlogsflag og orlogsgøs dog på orlogsrød (Pantoneskala 201C) bund.

** Visse ikke statslige institutioner er meddelt kongelig tilladelse til at føre splitflag med særlige kendemærker.

*** En orlogsgøs er et mindre orlogsflag, der føres i stævnen på et orlogsskib på en gøsstage.

- mellemstort flag en højde på 1/8 af flagstangens højde, og
- stormflag en højde på 1/10 af flagstangens højde.

406. Flagenes størrelse til en flagstang anbragt på en bygning er normalt for

- stort flag en højde på 1/3 af flagstangens højde,
- mellemstort flag en højde på 1/5 af flagstangens højde, og
- stormflag en højde på 1/6 af flagstangens højde.

407. Flag forefindes i følgende størrelser, angivet med nr., idet standerligt (højden ved stangen) er angivet i cm.:

Flagstørrelse	
nr.	cm.
1	84
2	112
3	140
4	168
5	210
6	280
7	336
8	420
9	532

Til forskellige størrelser flagstænger anvendes følgende flagstørrelser:

A. FRITSTÅENDE		FLAGSTØRRELSE(nr.)		
FLAGSTÆNGER(m)		Stort	Mellem	Stormflag
AI	7,7 - 9,1	4	2	1
AII	9,1 - 11,6	5	3	2
AIII	11,6 - 15,1	6	4	3
AIV	15,1 - 18,6	7	5	4
AV	18,6 - 23,5	8	6	5
AVI	23,5 - 29,6	9	7	6

B. PÅ BYGNINGER		FLAGSTØRRELSE(nr.)		
FLAGSTÆNGER(m)		Stort	Mellem	Stormflag
BI	4,6 - 5,5	4	2	1
BII	5,5 - 7,0	5	3	2
BIII	7,0 - 9,1	6	4	3
BIV	9,1 - 11,2	7	5	4
BV	11,2 - 14,1	8	6	5
BVI	14,1 - 17,8	9	7	6

Størrelser for orlogsflag og orlogsgøs

408. Orlogsflags og orlogsgøs' størrelse betegnes ved antal duge i flagets højde. Orlogsflag er på standerliget stemplet "orlogsflag" og findes i følgende størrelser:

Antal duge:	1	1 3/4	2 1/3	3 1/2	4 2/3	5 5/6	7
Omtrentlig højde i meter:	0,5	0,8	1,1	1,6	2,1	2,7	3,2

Flagstørrelsernes anvendelse afhænger af de ydre forhold samt føringsstedet ombord, og fastsættes for såvel orlogsflag som orlogsgøs i de enkelte skibstypers organisationsbog.

FLAGNING PÅ LAND

Daglig flagning

409. Daglig flagning må kun finde sted på tjenestesteder med døgnvagt. På tjenestesteder uden døgnvagt flages der alene på "flagdage" eller ved særlige lejligheder.

Ved daglig flagning anvendes mellemstort flag. Hvor forholdene taler herfor, f.eks. i stærk regn og blæst, kan der anvendes stormflag.

Der flages inden for flagtid, dvs. fra kl. 0800 til solnedgang. Står solen op efter kl. 0800, flages dog først fra solopgang.

Stort flag anvendes på flagdage jf. bilag 4, samt ved særlige anledninger.

Flagning på halv stang

410. Flagning på halv stang sker ved, at flaget først hejses til tops (hales helt for), hvor det forbliver et øjeblik og derefter nedhales så langt, at flagets overkant er ca. 1/3 af flagstangens længde under flagknapen på fritstående stang. For andre flagstænger skal flagets midte almindeligvis være omtrent på højde med flagstangens midte.

Når det ved solnedgang skal nedhales, hejses det først til tops (hales helt for) og forbliver der et øjeblik, hvorefter nedhalingen finder sted.

411. Flaget føres på halv stang

- Langfredag,
- ved Regentens død, samt efter særlig ordre ved andre dødsfald i kongehuset,
- ved dødsfald ved tjenestestedet/enheden,
- den 9. april til klokken 1200 (er den 9. april sammenfaldende med en af Folkekirkenes helligdage, skal reglerne for flagning på denne dag følges),
- når forholdene i øvrigt taler derfor, eller det særligt beordres.

Ved dødsfald føres flaget på halv stang på dødsdagen eller efter omstændighederne den følgende dag, samt på begravelsesdagen, indtil begravelsen har fundet sted.

Ved lokale dødsfald flages på halv stang, uanset om det i øvrigt er en national flagdag.

Honnør for flaget

412. Flaget hejses af to personer, hvoraf den ene oftest er vagtkommandøren. Den, der hejser eller nedhaler flaget, skal lægge sin hovedbeklædning fra sig.

Når flaget skal hejses/nedhales, kommanderer vagtkommandøren "Honnør for flaget", hvorefter flaget hejses/nedhales. Når flaget er hejst/nedhalet, kommanderer vagtkommandøren "Fortsæt". På søværnets tjenestesteder anvendes kommandoerne "Klar overalt", "Hejs/Hal ned" og "Gå videre".

Ved hejsning og nedhaling af flaget skal militært personel gøre front og hilse. Militært personel af søværnet samt civile hilser ved at gøre front og blotte hovedet.

Enheder retter og hilser ved på kommando at se mod flaget. Geværbevæbnede enheder præsenterer gevær.

Personel på cykel står af cyklen, gør front og hilser.

Førere af motorkøretøjer har ikke honnørpligt, men standser køretøjet og stopper motoren, indtil flaget er hejst/nedhalet.

Salutbatteriet Sixtus

413. På Salutbatteriet Sixtus føres fra solopgang til solnedgang Rigets Flag, som er et splitflag på flagstang.

Flaget føres som regel kun på halv stang i de i pkt. 411, pind 1, 2 og 4 nævnte tilfælde. I andre tilfælde indhentes forholdsordrer fra Chefen for Søværnets Operative Kommando.

Søværnets tjenestesteder i land

414. På flådestationer, marinestationer, forter og lignende tjenestesteder føres splitflag på flagstang. Bestemmelser for orlogsflag følges i den udstrækning, det er foreneligt med tjenesten. På søværnets mindre tjenestesteder i land føres splitflag på flagstang inden for flagtid på de i bilag 4 nævnte flagdage.

Flagning i internationalt regi

415. Ved flagning med Dannebrog i forbindelse med andre nordiske landes flag i Danmark eller ved en dansk enhed anvendes følgende vedtagne rangmæssige orden:

1. Danmark
2. Sverige
3. Norge
4. Finland
5. Island

Når Dannebrog hejses i forbindelse med andre landes flag, bør det altid anbringes på den fornemste plads. Denne er, når kun 2 flagstænger findes, pladsen til heraldisk højre, dvs. til venstre for den foranstående beskuer.

416. Hvor flere flagstænger findes i ulige antal, er den fornemste plads stangen i midten.

Den næstfornemste er til heraldisk højre herfor og den tredje fornemste den til heraldisk venstre osv.

Hvis et lige antal stænger findes, er de to midterste de fornemste og af disse den til heraldisk højre den fornemste.

Ordningen med det fornemste flag i midten anvendes, når der er tale om et mindre antal flag, f.eks. når de nordiske staters flag alene benyttes.

Eksempel:

4	2	1	3	5
Finland	Sverige	Danmark	Norge	Island

(beskuer)

417. Skal tillige enkelte andre landes flag hejses, indordnes - idet Danmark beholder den fornemste plads - de fremmede landes flag (herunder også de andre nordiske landes) i alfabetisk orden efter international sprogbrug, hvor landenes betegnelse på fransk lægges til grund (se dog pkt. 420 vedr. flagning i NATO-regi).

Ved et lige antal flag vil opstillingen i alfabetisk orden blive (eksempel):

5	3	1	2	4	6
Norvège	Grande-Bretagne	Danemark	Finlande	Islande	Suède

(beskuer)

Ved et ulige antal (eksempel):

6	4	2	1	3	5	7
Norvège	Grande-Bretagne	Finlande	Danemark	France	Islande	Suède

(beskuer)

418. Såfremt der er tale om en længere række af forskellige landes flag, dvs. over otte, anvendes en anden ordning, hvorefter Dannebrog står længst til heraldisk højre, efterfulgt af de øvrige landes flag (herunder de andre nordiske landes) i den nævnte alfabetiske orden.

419. Når et fremmed statsoverhoved er til stede, bør vedkommende lands flag dog altid anbringes på den næstfornemste plads.

420. Ved flagning med NATO-medlemslandenes flag i NATO-regi anvendes følgende opstilling, idet nationernes betegnelse på engelsk lægges til grund:

Denmark
Belgium
Canada
France
Germany
Greece
Iceland
Italy
Luxembourg
The Netherlands
Norway
Portugal
Spain
Turkey
United Kingdom
United States;

værtsnationens flag står på pladsen til heraldisk højre.

NATO-medlemslandenes flag kan enten opstilles i en cirkel med NATO-flaget i centrum eller på linie med NATO-flaget placeret på den modsatte fløj af værtsnationen.

FLAGNING TIL SØS

Generelt

421. Orlogsskibe under kommando fører normalt orlogsflaget på flagspil agter, idet orlogsflaget under gang dog efter omstændighederne kan føres på agterste eller eneste gaffel.

Orlogsskibe fører tillige orlogsgøs og kommandotegn jf. hhv. pkt. 424 og tillæg A, og kan endvidere ved særlige anledninger flage med "topflag" eller "over toppene" jf. pkt. 440-449.

Orlogsskibe, i hvilke der ikke er højst kommando, fører normalt kun orlogsflag under sejlads.

422. Orlogsfartøjer fører orlogsflag på flagspil agter, under sejl dog efter omstændighederne under agterste eller eneste gaffel (rånok). Som orlogsfartøjer betragtes orlogsmæssigt udhalede og bemandede fartøjer, der er underlagt et orlogsskib eller et af søværnets tjenestesteder i land.

Flagføringen skal normalt være i overensstemmelse med flagføringen i/ved det orlogsskib/tjenestested, hvortil fartøjet hører.

I fartøjer, der ligger fortøjet, sættes som regel kun flag under flagning og paradering samt på søn- og helligdage.

Arbejdsfartøjer fører normalt ikke flag.

423. Hospitalsskibe fører foruden orlogsflag Genevekonventionens kendetegn: Rødt kors på hvid bund, på stormast eller eneste mast.

424. Orlogsgøs føres på gøsstage i stævnen inden for flagtid af orlogsskibe, der fører kommandotegn, når de ligger til ankers, i bøje eller i havn. Undervandsbåde fører dog kun orlogsgøs, når de er fortojet i havn eller på siden af depotskib.

425. Søværnets sejlskibe fører orlogsflag samt på toppen en lille rød stander med et gyldent anker med krone over.

Denne stander føres også af søværnets øvelseskuttere.

Flagtider

426. Orlogsflag føres til ankers, i bøje eller i havn inden for flagtid, jf. pkt. 409.

Ligger flere orlogsskibe sammen, hejses og nedhales orlogsflaget (orlogsgøsen) samtidigt på signal fra den i anciennitet ældste tilstedeværende chef. Dog følges i nærheden af salutbatteriet Sixtus dettes avertissementsskud for orlogsflagets hejsning og nedhaling. Tilsvarende følges eventuelle avertissementsskud, som afgives på danske og udenlandske flådestationer.

Orlogsskibe under gang fører altid orlogsflag på flagspil eller under agterste eller eneste gaffel.

427. På høje bredder kan der fastsættes en anden flagtid, når omstændighederne taler derfor.

Under ophold i udlandet følges den for stedet gældende flagtid, og kirkelige højtidsskud markeres under passende hensyntagen til lokal skik.

428. Uden for flagtid føres orlogsflag, så længe det er lyst

- uden for en flådestation ved et orlogsskibs ankomst, afgang eller passage,
- når et andet skib, der fører flag, passerer, samt
- under gudstjeneste og sørgeceremonier.

429. Uden for flagtid føres orlogsflag, uanset om det er lyst eller ikke

- under forøget beredskab,
- når skibet i egenskab af dansk orlogsskib optræder over for danske eller fremmede skibe, fartøjer, luftfartøjer mv.,
- under salut, og
- når forholdene i øvrigt taler derfor.

Flagning på halv stang

430. Orlogsflag og -gøs føres på halv stang jf. pkt 411, samt

- ved dødsfald om bord, eller
- når andet (andre) tilstedeværende orlogsskib(e) fører flaget på halv stang.

Ved dødsfald om bord på et orlogsskib føres orlogsflag og -gøs på halv stang, indtil den afdøde føres fra borde.

Afgår en af skibets besætning ved døden i land, føres orlogsflag og -gøs på halv stang på dødsdagen eller efter omstæn-

dighederne den følgende dag, samt på begravelsesdagen, indtil begravelsen har fundet sted.

Ved dødsfald i kongehuset føres endvidere kommando- og distinktionstegn på halv stang.

Se i øvrigt pkt. 413, 449, 453, 606 og 609.

431. Når orlogsflag og -gøs føres på halv stang, skal flagets midte omtrent være i højde med flagspillets midte.

Orlogsflag, ført under gaffel, skal på halv stang føres en god flaghøjde under nokken.

Flaghejsningen udføres til sædvanlig tid på reglementeret måde, idet orlogsflag og -gøs hejses helt for, og først efter at honnøren ved flaghejsningen er til ende, sættes orlogsflag og -gøs på halv stang. Skal orlogsflag og -gøs forblive på halv stang indtil flagtids ophør, hejses ved kommandoen: "Klar overalt!" orlogsflag og -gøs helt for, hvorefter nedhalingen foregår på sædvanlig måde.

Under flagning med topflag eller over toppene (jf. pkt. 440) må orlogsflag og -gøs ikke sættes på halv stang. I sådanne tilfælde afgør chefen, hvorvidt der skal flages, eller orlogsflag og -gøs skal på halv stang.

Flaghonnør

432. Flaghonnør afgives, når orlogsflaget hejses ved flagtids begyndelse, og når det nedhales ved flagtids ophør. Sættes eller bjærges orlogsflaget på andre tidspunkter, sker dette uden honnøraftagelse.

Inden for flagtid afgives den militære hilsen som honnør for orlogsflaget, når faldrebet passerer.*).

Fra kommandoen "Klar overalt - Hejs/Hal ned" (jf. pkt. 412) gives, indtil orlogsflaget er hejst eller nedhalet, og flaghonnøren er til ende, afgiver enhver, der opholder sig på dækket og ikke er bevæbnet eller indtrådt i et kommando, honnør ved at gøre front mod orlogsflaget med blottet hoved.

433. Personel af søværnet, der befinder sig i land i nærheden af skibet, afgiver honnør som ovenfor anført.

Med hensyn til fartøjers flaghonnør henvises til pkt. 233-234.

Under orlogsflagets hejsning og nedhaling, når søvagt er etableret, afgives honnør med bådsmandspiben. Vagtassistenten aflægger den militære hilsen, medens han piber.

434. Under ophold i havn, samt når ankervagt er etableret, hejses orlogsflaget på flagspil agter samt orlogsgøsen på gøsstagen.

Under orlogsflagets hejsning og nedhaling kan afgives skansevagtshonnør, se pkt. 221-224. Kommandoernes rækkefølge er: "Klar overalt", "Skansevagt ret", "Hejs (hal ned)".

Note:

- * I mindre enheder kan der efter omstændighederne dispenseres herfra.
Haves musikkorps/tambourkorps spilles Fanemarch, medens orlogsflaget hejses eller nedhales, og Kongesangen umiddelbart derefter.

Haves signalhorn, blæses Honnørmarch nr. 1, medens orlogsflaget hejses eller nedhales.

Såfremt hverken signalhorn eller musikkorps/tambourkorps haves, afgives honnør med bådsmandspibe.

Ligger et dansk orlogsskib i fremmed havn eller sammen med fremmede orlogsskibe, spilles de pågældende fremmede nationalmelodier efter den danske - stedets nationalmelodi først og derpå de øvrige efter de forskellige orlogsskibes ankomsttid, idet der begyndes med den først ankomne. Under spillet afgives samme honnør som for Kongesangen.

435. Når orlogsflaget føres på halv stang, hejses og nedhales det uden spil.

Kipning

436. Kipning med flaget er en hævdvunden høflighedstilkendegivelse fra andre skibe over for orlogsskibe. Disse kan i almindelighed forvente kipning, men ikke forlange den.

Kipning med orlogsflag må ikke finde sted, medmindre den foretages som besvarelse af en kipning.

Fremmede orlogsskibes og forters kipning besvares på samme måde, som de gives. Enhver anden kipning - herunder kipning fra land - besvares ved at kipe orlogsflaget én gang.

437. Når flere orlogsskibe marcherer samlet eller ligger samlet til ankers eller i havn, besvares en kipning af hvert enkelt skib. Fører et af orlogsskibene kongeligt flag eller stander, besvares kipningen dog kun af dette orlogsskib.

438. Er orlogsflaget på halv stang, når en kipning skal besvares, hejses det først helt for, inden kipningen foretages, og når den har fundet sted, sættes orlogsflaget atter på halv stang.

439. Kipning kan i almindelighed ikke forventes over for forter eller søværnets øvrige tjenestesteder i land. Såfremt der kippes for flaget på et af de nævnte steder, skal kipningen besvares.

Flagning med topflag/over toppene

440. Denne flagning finder kun sted inden for flagtid. Som regel hejses og nedhales flagene samtidig med orlogsflag og -gøs.

Der skelnes mellem flagning med topflag og flagning over toppene.

Flagning med topflag

441. Flagning med topflag består i, at orlogsflaget hejses på toppene.

Under togt i færøske/grønlandske farvande fører danske orlogsskibe færøsk/grønlandsk topflag ved siden af dansk, når flagning sker i anledning af færøske/grønlandske mindedage eller lignende.

442. I skibe med én mast hejses topflag ikke ved siden af kongeligt flag, kongelig stander eller rigsforstanderflag uden indhen-

tet tilladelse.

I skibe med flere master hejses topflag ikke ved siden af højere kommandotegn end orlogsvimpel.

443. Sker flagning til ære for en fremmed nation, erstattes det danske orlogsflag på stortoppen af vedkommende nationsflag. Dette hejses også ved siden af kommandotegn, men dog ikke ved siden af kongeligt flag, kongelig stander eller rigsforstanderflag uden indhentet tilladelse.

I skibe med én mast erstatter det fremmede nationsflag ikke det danske topflag, men hejses ved siden af dette, det danske om styrbord.

444. Flagning med topflag sker 5. maj og 15. juni jf. bilag 4.

Flagning over toppene

445. Flagning over toppene består i, at der flages med topflag, samt at der yderligere hejses signalflag og -standere fra stævnen over toppene til hækken i overensstemmelse med den for det pågældende skib medgivne plan.

446. Følgende skibsklasser er forberedt til flagning over toppene:

- Korvetter af NIELS JUEL-klassen,
- patruljefartøjer af FLYVEFISKEN-klassen,
- minelæggere af FALSTER-klassen,
- kabelminelæggere af LINDORMEN-klassen,
- inspektionsskibe af THETIS-klassen,
- inspektionsskibet BESKYTTEREN og
- kongeskibet DANNEBROG.

For andre skibsklasser følges bestemmelserne i relevant omfang.

447. Gælder flagningen samtidigt for flere nationer, hejses de pågældende nationers flag ved siden af hinanden efter følgende retningslinier:

Nordiske flag placeres fra styrbord mod bagbord i rækkefølgen jf. pkt. 415.

Skal tillige andre staters (nationers) flag hejses, rangeres de fremmede staters (nationers) flag jf. pkt. 417 eller pkt. 420.

448. Flagning over toppene finder kun sted på skibe til ankers, i bøjle eller ved kaj. Mindre skibe f.eks. torpedobåde, orlogskuttere m.fl., flager ikke over toppene.

Når flagning over toppene er beordret, flager større skibe, der er let*, samt mindre orlogsskibe med topflag.

Undervandsbåde flager ikke med topflag.

Under ugunstige vejrforhold kan flagning med topflag træde i stedet for flagning over toppene.

Note:

- * Skibe, der ikke er forøjet til land eller ikke ligger til ankers eller i bøjle.

Enheder med nøglebemanding samt enheder oplagt under en flådestation deltager i flagning over toppene.

Ved flagning over toppene gælder de i pkt. 442-443 anførte regler.

449. Flagning over toppene finder sted ved følgende lejligheder:

- Når statsoverhoveder aflægger officielt besøg ombord, samt
- ved følgende højtideligheder i det danske kongehus:
 - En prins eller prinsesses fødsel, som søn eller datter af Kronprinsen.
 - Ved tronbestigelse.
 - Når Kronprinsen formæles.
 - På Hendes Majestæt Dronningens, Hans Kongelige Højhed Prins Henriks, Hendes Majestæt Dronning Ingrid's, Kronprinsens (når denne er regent) og rigsforstanderens fødselsdage.

I de tilfælde, hvor en af ovennævnte lejligheder for flagning måtte være sammenfaldende med langfredag, bortfalder flagning og salut, og der flages på halv stang.

Flagning i internationalt regi

450. Ligger et eller flere danske orlogsskibe sammen med fremmede orlogsskibe, der fejrer nationale højtideligheder ved flagning, herunder også fremmede orlogsskibes besøg i dansk havn, eller finder tilsvarende højtideligheder sted i land under ophold på fremmede steder (udenlandsk havn), og chefen i forvejen er underrettet herom af stedets myndigheder, deltager han i højtidelighederne ved flagning efter de forhåndenværende forhold.

451. Når danske nationale højtideligheder fejres om bord ved flagning, underrettes de på reden og i havnen liggende fremmede orlogsskibe, og på fremmede steder desuden vedkommende myndigheder i land, i forvejen herom.

452. Følgende danske nationale højtideligheder er optaget på NATO lister over flagdage på hvilke, der ønskes ceremoniel deltagelse af tilstedeværende fremmede orlogsskibe i overensstemmelse med internationale høflighedstraditioner:

- 28. marts: Hendes Majestæt Dronning Ingrid's fødselsdag.
- 16. april: Hendes Majestæt Dronningens fødselsdag.
- 26. maj : Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik's fødselsdag.
- 11. juni : Hans Kongelige Højhed Prins Henriks fødselsdag.
- 15. juni : Valdemarsdag, Genforeningsdag.

Når fremmed orlogsskib eller myndighed har deltaget i en sådan højtidelighed, sender chefen en officer til vedkommende skib eller myndighed for at takke.

453. Flagning den 9. april (på halv stang) og den 5. maj (med topflag) kan efter omstændighederne fraviges under ophold i udenlandsk havn eller under samvær med andre NATO-enheder.

Illumination

454. I fortsættelse af flagning på højtider kan orlogsskibe, som er fortøjet i havn, eller som ligger til ankers eller i bøj, illumineres efter ældste tilstedeværende chefs bestemmelse.

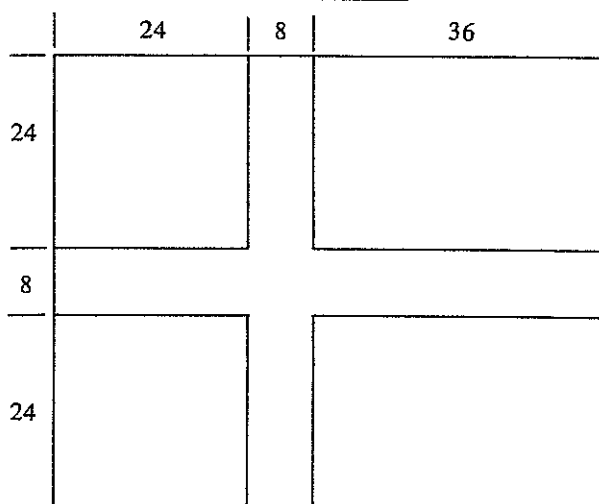
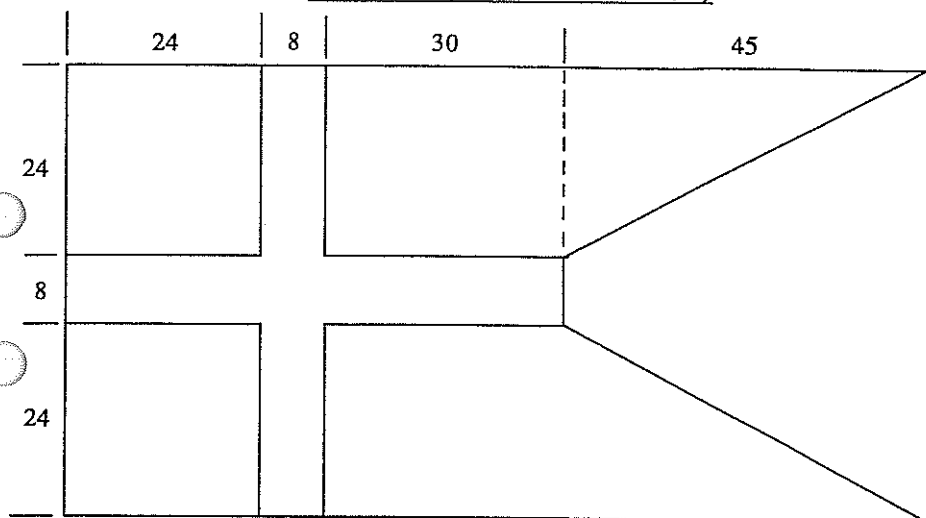
Ved illumination forstås, at der hejses en række elektriske pærer (benævnt "striplights") på samme stæg, som anvendes til flagning over toppene fra stævnen over toppene til hækken.

Illumination finder som regel sted fra 30 minutter efter flagnedhaling/solnedgang indtil kl. 0200.

De i pkt. 446 anførte skibsklasser er forberedt til illumination.

DANNEBROGS DIMENSIONER

Flagenes dimensioner fremgår af nedenstående forholdstal for højde og bredde.

STUTFLAGSPLITFLAG (ORLOGSFLAG OG -GØS)

NATO-MEDLEMSLANDENES FLAG

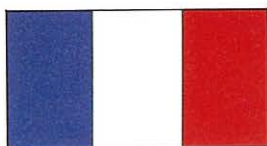
BELGIEN

CANADA

DANMARK

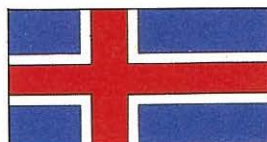
FRANKRIG

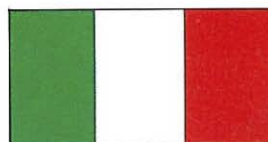
TYSKLAND

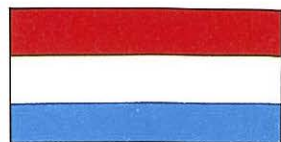
GRÆKENLAND

ISLAND

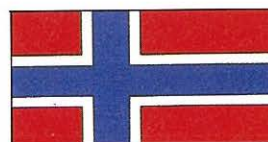
ITALIEN

LUXEMBOURG

HOLLAND

NORGE

PORTUGAL

SPANIEN

TYRKIET

STORBRITANNIEN

USA

NATO

NATO-MEDLEMSLANDENES ORLOGSFLAG

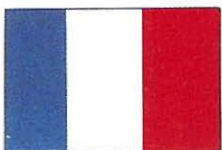
BELGIEN

CANADA

DANMARK

FRANKRIG

GRÆKENLAND

HOLLAND

ITALIEN

ISLAND

NORGE

PORTUGAL

SPANIEN

TYRKIET

TYSKLAND

STORBRITANNIEN

USA

LUXEMBOURG

FLAGDAGE

	Hæren	Søværnet	Flyvevåbnet	Bemærkninger
Kirkelige højtidsdage				
Nytårsdag	X	X	X	
Langfredag	X	X	X	½ stang
Påskedag	X	X	X	
Kr. Himmelfartsdag	X	X	X	
Pinsedag	X	X	X	
Juledag	X	X	X	

Reglerne for flagning på ovennævnte dage følges også, såfremt disse falder på datoer for følgende fødselsdage i kongehuset:

Fødselsdage i kongehuset

28. marts	X	X	X	Hendes Majestæt Dronning Ingrid
16. april	X	X	X	Hendes Majestæt Dronningen
29. april	X	X	X	Hendes Kgl. Højhed Prinsesse Benedikte
26. maj	X	X	X	Hans Kgl. Højhed Kronprins Frederik
7. juni	X	X	X	Hans Kgl. Højhed Prins Joachim
11. juni	X	X	X	Hans Kgl. Højhed Prins Henrik
30. juni	X	X	X	Hendes Kgl. Højhed Prinsesse Alexandra

Mærkedage

29. januar		X		Søværnets Hæderstegns indstiftelsesdag i 1801
2. februar	X	X		Kampen ved Mysunde 1864
11. februar	X	X		Stormen på København 1659
11. marts	X	X	X	Flyvevåbnets og Forsvarets Hæderstegns indstiftelsesdag 1953 (Kong Frederik d. IX fødselsdag)
2. april		X		Slaget på Reden 1801
9. april	X	X	X	Danmarks besættelse 1940 (½ stang til kl. 1200)
18. april	X	X		Stormen på Dybbøl 1864
5. maj	X	X	X	Danmarks befrielse 1945

FLAGDAGE

Hæren	Søværnet	Flyvevåbnet	Bemærkninger
-------	----------	-------------	--------------

Mærkedage (fortsat)

9. maj		X		Kampen ved Helgoland 1864
27. maj			X	Underskrift af Forsvarslovene 1950, herunder lov om flyvevåbnets oprettelse
1. juni		X		Slaget ved Øland og Møn 1676 og 1677
5. juni	X	X	X	Slaget ved Dybbøl 1848, Grundlovsdag 1849
15. juni	X	X	X	Valdemarsdag, Slaget ved Reval 1219, Genforeningsdagen 1920
1. juli		X		Slaget i Køge Bugt 1677
6. juli	X	X		Slaget ved Fredericia 1849
8. juli		X		Slaget i Dynekilen 1716
25. juli	X	X		Slaget ved Isted 1850
26. juli		X		Erobringen af Marstrand 1719
26. september	X			Hærens Hæderstegns indstiftelsesdag 1945 (Kong Christian d. X fødselsdag)
1. oktober			X	Flyvevåbnets oprettelse 1950
4. oktober	X	X		Kampen i Køge Bugt 1710, Stormen på Frederiksstad i 1850

Ordenstildelingsdage

Hæren: 2. februar, 18. april, 6. juli, 26. september og 4. oktober.

Søværnet: 29. januar, 2. april, 9. maj og 4. oktober.

Flyvevåbnet: 11. marts, 27. maj og 1. oktober.

Flagning med stort flag ud over nævnte datoer finder kun sted efter ordre fra Forsvarskommandoen.

Med hensyn til bestemmelse for flagning med Topflag og Flagning over toppene henvises til kap. 4.

KAPITEL 5

FANECEREMONIEL MV.

FANER/ESTANDARTER

Generelt

501. Fanen er en enheds, en myndigheds eller et tjenestesteds kendings- og samlingsmærke, der traditionelt angiver den pågældende chefs geografiske placering. Symbolsk gælder, at en enheds fane aldrig må falde til jorden eller erobres af fjenden, idet enheden da betragtes som slået.

502. Estandarter anvendes ved rytteri- og infanteriregimenter og har samme funktion som fanen, men er af praktiske årsager noget mindre.

503. Fanen/estandarden findes - i modsætning til flag - kun i et enkelt, individuelt eksemplar, der er tildelt en enhed. Fanens/estandardens udformning med Dannebrog som grundlag symboliserer soldatens forhold til Kongehuset, folket og fædrelandet.

504. Tildeling af fane/estandard, fanebånd eller fanering til en enhed er et kongeligt prerogativ. Tildeling sker således ved kongelig resolution og en ny fane/estandard, nyt fanebånd eller ny fanering vil normalt blive overrakt enheden af Hendes Majestæt Dronningen.

505. Fanen/estandarden anvendes i dag udelukkende til ceremonielle lejligheder, eksempelvis: En enheds årsdag, chefskifte, officielle besøg, deltagelse i større ceremonier, kirkelige lejligheder mv.

506. Nyoprettede enheder og uddannelsesenheder med værnepligtige skal fremstilles for fanen/estandarden ved en parade. Paraden gennemføres jf. kap. 3., tilpasset situationen.

ORLOGSFANER

Generelt

507. Orlogsfaner kan anlægges på søværnets større tjenestesteder i land efter indstilling til samt godkendelse fra Forsvarschefen.

Orlogsfaner anvendes og respekteres som forsvarrets faner/estandarter i øvrigt.

508. Når kommandoer under søværnet ikke råder over tildelt orlogsfane og skal føre fane, anvendes normalt et orlogsflag på stage.

Et orlogsflag (3 1/2 dug) nages til en fanestang (ca. 3 m), og som fanespyd anvendes bådshage i godkendt model.

509. Tjenestesteder, der har fået tildelt, skænket eller overdraget faner - påsømmet stang med særligt fanespyd - beholder og anvender disse.

INDVIELSE OG OVERRÆKKELSE AF NY FANE/ESTANDART

Generelt

510. Efter tildeling af fane/estandart ved kongelig resolution, skal fanen/estandarten indvies og overrækkes.

511. Indvielse af faner/estandarter til hæren og flyvevåbnet finder normalt sted under deltagelse af Hendes Majestæt Dronningen, Forsvarsministeren og Forsvarschefen. Den indledningsvis modtagelse finder sted i overensstemmelse med kap. 3, idet afskridtning af front normalt kun foretages af Hendes Majestæt Dronningen.

Procedure

512. En eksempelvis procedure for gennemførelse af en faneoverrækkelse fremgår i detaljer af bilag 1.

513. Hendes Majestæt Dronningen fulgt af Chefen for Adjudantstaben går frem til enhedens chef, der udbringer et "Dronningen Leve" og et trefoldigt hurra. Kongesangen spilles (hvis Kongesangen skal spilles senere, anvendes her Hendes Majestæt Dronningens fanfare). Hendes Majestæt Dronningen, ledsaget af enhedens chef og Chefen for Adjudantstaben, inspicerer paraden fra højre fløj. Cereemoniellet er herefter følgende (opstilling jf. bilag 2):

514. Enhedens chef taler for den gamle fane/estandart, hvorpå fanen/estandarten føres forbi enheden og videre forbi Hendes Majestæt Dronningen, for hvem der (med sænket fane/estandart og under saluttering/hilsen af faneløjtnanten) aflægges honnør til højre. Gammel fane/estandart føres til fanekommando på enhedens venstre fløj.

515. Den nye fane/estandart føres af dennes faneløjtnant og fanebærer tildækket frem til talerstolen. Enhedens chef lader rette, præsentere og se mod midten, hvorpå fanen/estandarten afdækkes og rulles ud under trommehvirvel. Der tages ved fod og røres.

516. Fanen/estandarten anbringes over talerstolen med fanespyddet pegende mod enhedens højre fløj.

517. Fanen/estandarten indvies således:

- Der rettes og præsenteres, hvorefter Hendes Majestæt Dronningen eller et af Hendes Majestæt Dronningen udpeget medlem af Kongehuset taler og slår 1. søm i, og der spilles en fanfare.
Der tages ved fod (der røres ikke),

- Forsvarsministeren (eller Forsvarschefen) taler og slår 2. søm i, efterfulgt af musik efter chefens bestemmelse,
- Forsvarschefen eller en af denne udpeget general/admiral taler og slår 3. søm i, der spilles musik efter chefens bestemmelse, og der røres.

518. Fanen/estandardten overrækkes:

- Der rettes, præsenteres, og ses mod fanen/estandardten,
- Hendes Majestæt Dronningen begiver sig - ledsaget af Chefen for Adjutantstaben med den ny fane/estandard - frem til enhedens chef. Hendes Majestæt Dronningen tager fanen/estandardten og overrækker denne til chefen. Hendes Majestæt Dronningen og Chefen for Adjutantstaben returnerer til tribunen, og enhedens chef overrækker fanen/estandardten til fane-/estandardbæreren.

519. Gammel fane/estandard tildækkes under trommehvirvel. Gammelt fanekommando afmarcherer.

520. Ny fane/estandard føres i fanemarch til midten/højre fløj af enheden. Fanen/estandardten følges med øjnene.

Der ses lige ud, tages ved fod og røres.

Enhedens chef taler, takker for fanen/estandardten og udtaler

"Gud bevare Dronningen" (gentages af enheden).

Der rettes og præsenteres. Kongesangen spilles.

Der tages ved fod og røres.

521. Enhederne forbidefilerer til marchmusik. Der aflægges honnør til højre med sænket fane/estandard og under saluttering/hilsen fra officererne.

522. Ved forbidefilerings afslutning og uden at afvente, at enhederne genindtager udgangsstillingen, forlader Hendes Majestæt Dronningen og øvrige honoratiores paradepladsen ledsaget af enhedens chef.

INDVIELSE OG OVERREKKELSE AF FANE-/ESTANDARDTUG MED UÆNDREDE KONGELIGE INITIALER

Generelt

523. Efter tildeling af ny fane-/estandardtug skal denne indvies og overrækkes til enhedens chef.

Indvielsen finder sted på den kongelige residens eller andet kongeligt slot/palæ efter Hendes Majestæt Dronningens bestemmelse (opstilling jf. bilag 3).

Procedure

524. Senest dagen før indvielsen bringer den fane-/estandardmodtagende enhed (regiment, flyvestation eller tilsvarende) den tilhyllede fane/estandard til slottet/palæet, hvor den overdrages jourhavende adjutant efter nærmere aftale med Adjutantstaben.

525. På indvielsesdagen bringes fanen/estandarden til den sal, hvor indvielsen skal finde sted og anbringes således på et bord, at sømmene kan slås i på en bekvem måde. Disse forberedelser foretages af Adjutantstaben i samarbejde med Hofmarskallatet.

526. På indvielsesdagen møder chefen for enheden samt fane-/estandardkommando på slottet/palæet 30 minutter før tidspunktet for indvielsen og føres ved Adjutantstabens foranstaltning til salen, hvor gangen i ceremonien gennemgås.

527. 15 minutter før indvielsen møder chefens nærmest foresatte chef og Forsvarschefen (eller evt. en af denne udpeget general/admiral) på slottet/palæet og føres op i salen ved Adjutantstabens foranstaltning.

Gangen i ceremonien gennemgås.

528. Kort før Hendes Majestæt Dronningen eller et af Hendes Majestæt Dronningen udpeget medlem af kongehuset træder ind i salen, meddeles dette af en adjutant. Der rettes og fane-/estandardkommandoet præsenterer gevær.

529. Hendes Majestæt Dronningen hilser på de fremmødte chefer og går til fanebordet. Der tages ved fod.

530. Hendes Majestæt Dronningen slår 1. søm i, Forsvarschefen eller den af ham udpegede stedfortræder slår 2. søm i, og nærmest foresatte chef slår 3. søm i.

531. Chefen for Adjutantstaben løfter fanen/estandarden fra bordet og rækker den til Hendes Majestæt Dronningen, der igen overrækker den til enhedens chef som ved almindelig fane-/estandardoverrækkelse. Enhedens chef takker for fanen/estandarden.

532. Chefen for enheden overrækker fanen/estandarden til fane-/estandardbæreren. Fane-/estandardløjtnanten og fane-/estandardbæreren beordres på plads.

533. Hendes Majestæt Dronningen tager afsked med de fremmødte chefer. Fane-/estandardkommandoet præsenterer gevær, fanen/estandarden sænkes.

534. Hendes Majestæt Dronningen forlader salen.

535. Fanen/estandarden hæves, der tages ved fod.

536. De foresatte chefer forlader salen.
Fanen/estandarden tildækkes.
Fane-/estandardkommandoet forlader salen.
De deltagende chefer samles i Jourstuen.

TILDELING AF FANE BÅND OG FANERING

Generelt

537. Efter tildeling af fanebånd/fanering ved kongelig approbation, skal dette/denne overrækkes enheden.

538. Overrækkelse finder normalt sted i overværelse af Hendes Majestæt Dronningen eller andet medlem af den kongelige familie, samt én eller flere af de i pkt. 204 under Gruppe A - D nævnte persongrupper.

Den indledningsvise modtagelse og afskridtning af front finder sted i overensstemmelse med pkt. 303-306.

Procedure

539. Der rettes, præsenteres og ses mod fanen.

540. Fanen føres frem i almindelig march og lægges over talerstolen med spydet mod enhedens højre fløj.

Faneløjtnanten og fanebæreren træder til side.

541. Hendes Majestæt Dronningen taler og hægter fanebånd på (henholdsvis slår faneringens søm i).

542. Fanebæreren tager fanen.

543. Fanen føres i fanemarch på plads, der ses lige ud, tages ved fod og røres.

544. Enhedens chef taler og udtaler et "Gud bevare Dronningen", der gentages af enheden.

545. Der rettes og præsenteres.
Kongesangen spilles.
Der tages ved fod og røres.

546. Enhederne forbidefilerer. Der aflægges honnør til højre med sænket fane/estandard og under saluttering/hilsen fra officererne.

547. Ved forbidefilerings afslutning og uden at afvente at enhederne genindtager udgangspositionen, forlader Hendes Majestæt Dronningen samt øvrige honoratiores paradepladsen ledsaget af enhedens chef.

OVERDRAGELSE AF MATERIEL

Generelt

548. Såfremt der er tale om et større betydende materielsystem og/eller et materielsystem, der har bred offentlig interesse kan Forsvarskommandoen beslutte at markere en overdragelse af et materielsystem fra materielkommandoerne ved en ceremoni.

Den pågældende materielkommando kontakter i god tid Forsvarskommandoen med henblik på fastsættelse af overdragelsessted og -tidspunkt.

Procedure

549. Efter omstændighederne kan opstilles bevæbnet kommando med musik, hvorved modtagelse foregår som i pkt. 303-304 beskrevet. Overdragelsen gennemføres som følger:

- Chefen for materielkommandoen overdrager til Forsvarschefen, eller en af denne udpeget, idet forhold omkring projektet kort omtales.
- Forsvarschefen takker og taler kort om projektets betydning for forsvaret. Forsvarschefen overdrager til chefen for den operative kommando.
- Chefen for den operative kommando takker og taler kort om materielsystemets egenskaber og karakteristika.

550. Efter Forsvarskommandoens stillingtagen kan en demonstration for en større kreds evt. foretages.

551. Såfremt der måtte forekomme flere på hinanden følgende overdragelser af samme materielsystem (eksempelvis skibe, fly og lignende), kan ovennævnte procedure tilpasses.

NAVNGIVNING AF ORLOGSSKIBE

Generelt

552. Traditionelt omfatter kredsen af navngivere Kongehuset, Forsvarsministeren, Forsvarschefen samt søværnets højere chefer af admirals- eller i sjældnere tilfælde kommandørgrad.

553. Efter omstændighederne kan bevæbnet kommando/skansevagts med musikkorps opstilles, hvorved modtagelse foregår som i pkt. 303-304 beskrevet.

Navngivning kan efter omstændighederne foretages samtidig med modtagelse af orlogsskibet.

Procedure

554. Orlogsskibets navneskilt og våbenskjold tildækkes af flagdug, og orlogsflag og -gøs underslås af flaggaster, som forbliver på deres pladser under ceremonien.

555. Øvrige orlogsskibe under kommando flager med flag over topene eller med topflag.

556. Bevæbnet kommando/skansevagt opstilles på kajen. Besætningen mønstrer om bord.

557. Forsvarschefen eller den ældste tilstedeværende officer inspicerer bevæbnet kommando/skansevagt.

558. Navngiveren ankommer til kajen og modtages af Forsvarschefen eller den ældste tilstedeværende officer.

559. Navngiveren inspicerer det bevæbnede kommando/skansevagt ledsaget af dets/dennes chef (jf. pkt. 303). Herefter blæses signalet: "Front om bagbord/styrbord" af hornblæser på skibets bro.
Alt militært personel indtager retstilling.

560. Værftet byder velkommen. Der holdes en kort tale, hvorunder Chefen for Søværnets Materielkommando meddeles, at orlogsskibet er klar til prøvetur.

561. Chefen for Søværnets Materielkommando anmoder navngiveren om at navngive orlogsskibet.

562. Navngiveren udtaler, at det ved kongelig resolution er fastsat, at dette orlogsskib skal bære navnet "xx". Herefter afdækkes orlogsskibets navneplade og våbenskjold.

563. Orlogsflag og -gøjs hejses til Fanemarchen.

564. Navngiveren udtaler: "Må held og lykke følge "xx" og dets besætning".

565. Navngiveren lader udbringe et trefoldigt hurra.
Kongesangen spilles.

566. Signalet: "Gå videre" blæses af hornblæseren, hvorefter militært personel indtager rørstilling.

EKSEMPELVIS GENNEMFØRELSE AF FANEOVERRÆKKELSE

I det efterfølgende gives et eksempel på proceduren i en faneoverrækkelse i detaljer.

Den beskrevne procedure kan anvendes ved andre former for parader, med udeladelse af lb.nr. 31-63, samt ved tilpasning til de lokale forhold.

Eksemplet er en faneoverrækkelse med deltagelse af Hendes Majestæt Dronningen, Forsvarsministeren og Forsvarschefen.

Følgende forkortelser er anvendt:

- HMD : Hendes Majestæt Dronningen.
- ADST: Adjutantstab.
- FM : Forsvarsministeren.
- FC : Forsvarschefen.
- CH : Chefen for paraden.
- NK : Næstkommanderende for paraden.
- FØ : Førere; chefer for enheder, der indgår i paraden (f.eks. afdelinger, selvstændige underafdelinger eller tilsvarende).
- FL : Faneløjtnant.
- FB : Fanebærer.
- MUK : Musikkorps.

Forud for paraden er der opstillet en tribune midt for paraden til HMD, FM og FC, samt øvrige gæster.

Opstilling i øvrigt jf. bilag 1 til kapitel 3, idet dog den gamle fane indledningsvis ikke indgår i paraden.

HMD, FM og FC ankommer fra venstre, set fra tribunen.

LB.NR	BEFALENDE	KOMMANDO	AKTIVITET
<u>AFLEVERING TIL CHEFEN</u>			
1			Enhederne er på plads.
2	FØ		Umiddelbart før chefens ankomst retter enhederne, præsenterer gevær og ser til højre/venstre.
3			CH ankommer. MUK blæser lokal fanfare/march.
4	CH	Lad se lige ud, tage ved fod og røre!	Enhederne ser lige ud, tager gevær ved fod og rører.
5	CH	Formér paraden!	CH og paradens officerer trækker sablerne.

LB.NR	BEFALENDE	KOMMANDO	AKTIVITET
6	CH	Før fanen frem!	FL med FB og fanekommando fører den gamle fane frem på højde med CH og ud for paradens højre fløj.
7	CH	Klar til at afdække fanen! Lad rette og præsentere og se mod fanen!	FL gør klar til at afdække fanen. Enhederne retter, præsenterer gevær og ser til højre/venstre.
8	CH	Afdæk fanen!	FL og FB afdækker fanen under trommehvirvler fra MUK. CH og FØ saluterer. Uniformerede gæster hilser.
9	CH	Lad se lige ud, tage ved fod og røre!	Enhederne ser lige ud, tager gevær ved fod og rører.
10	CH	Klar til at føre fanen til højre fløj! Lad rette og præsentere og se mod fanen!	FL og FB gør klar til at føre fanen til højre fløj. (Det er CH afgørelse, hvorvidt fanen placeres på højre fløj eller i paradens midte) Enhederne retter, præsenterer gevær og ser til højre/venstre.
11	CH	Før fanen til højre fløj!	FL og FB fører fanen til højre fløj. MUK spiller Fanemarchen. CH og FØ saluterer. Uniformerede gæster hilser.
12	CH	Lad se lige ud, tage ved fod og røre!	Enhederne ser lige ud, tager gevær ved fod og rører.
13			Fanekommandoet føres uden ordre i almindelig march bag om paraden til paradens venstre fløj.

LB.NR	BEFALENDE	KOMMANDO	AKTIVITET
<u>MODTAGELSE</u>			
14	CH	Lad rette, præsenter og se til højre!	Enhederne retter, præsenterer gevær og ser til højre.
15			FC ankommer. MUK blæser honnørsignal 4 gange. CH honorerer og melder af til FC. FC går på plads på tribunen.
16	CH	Lad se lige ud, tage ved fod og røre!	Enhederne ser lige ud, tager gevær ved fod og rører.
17	CH	Lad rette, præsenter og se til højre!	Enhederne retter, præsenterer gevær og ser til højre.
18			FM ankommer. MUK blæser honnørsignal 4 gange. CH honorerer og melder af til FM. FM går på plads på tribunen.
19	CH	Lad se lige ud, tage ved fod og røre!	Enhederne ser lige ud, tager gevær ved fod og rører.
20	CH	Lad rette, præsenter og se til højre!	Enhederne retter, præsenterer gevær og ser til højre.
21			HMD med følge ankommer. Alle rejser sig. Uniformerede gæster hilser. HMD hilser på FM og FC. HMD fulgt af CH/HMD ADST, går frem mod CH.
22	CH	Dronningen leve! (Deltager Hans Kongelige Højhed Prins Henrik, da "Dronningen og Prinsen leve!")	Besvares af alle med et trefoldigt hurra. CH angiver takten med sabelstød. CH saluterer, fulgt af FØ. Fanen sænkes. MUK spiller Hendes Majestæt Dronningens fanfare. CH afleverer paraden til HMD.

LB.NR	BEFALENDE	KOMMANDO	AKTIVITET
23	CH	Lad se lige ud, tage ved fod og røre!	Enhederne ser lige ud, tager gevær ved fod og rører.
<u>INSPEKTION</u>			
24	CH	Klar til inspektion!	HMD inspicerer paraden.
25			Enhederne retter, præsenterer gevær og ser til højre, når HMD nærmer sig.
26			MUK spiller marcher, når HMD har hilst på dette (indledningsvis Fanemarch), og slår af, når HMD har nået paradens venstre fløj.
27			FØ modtager HMD ved højre fløj af deres enhed, saluterer, følger HMD til venstre fløj og saluterer igen. Underførere, der står foran paraden, gør omkring og saluterer, mens HMD passerer enheden.
28			Når HMD nærmer sig fanen, sænkes denne parallelt med fronten med fanespyddet pegende mod paradens venstre fløj, og FL saluterer. HMD gør front mod fanen og CH saluterer.
29			Når HMD har nået venstre fløj af den enkelte enhed, ser denne lige ud, tager gevær ved fod og rører.
30			Efter endt inspektion går HMD på plads på tribunen. CH saluterer og går til midten.

LB.NR	BEFALENDE	KOMMANDO	AKTIVITET
<u>FANEOVERRÆKKELSE</u>			
31	CH	Før fanen frem!	FL går frem foran fanen og beordrer: Skulder fanen, højre om, fane march! FL fører fanen i almindelig march frem til 10 skridt foran CH. MUK spiller almindelig march. FL træder tilbage til højre for fanen.
32	CH		Taler for fanen.
33	CH	Lad rette, præsentere og se mod fanen!	Enhederne retter, præsenterer gevær og ser til højre/venstre.
34	CH	Før fanen til venstre fløj!	FL beordrer: Højre om, fane march! CH går frem mod paradens. FL fører fanen frem, til den er på højde med paradens højre fløj, svinger til venstre to gange, således at fanen føres forbi paradens front mellem HMD og CH, og fører fanen til paradens venstre fløj. Når fanen passerer HMD, sænkes fanen. MUK spiller almindelig march.
35	CH	Lad se lige ud, tage ved fod og røre!	Enhederne ser lige ud, tager gevær ved fod og rører.
36	CH		CH anmoder HMD om tilladelse til at afdække den nye fane.
37	CH	Klar til at afdække den nye fane!	FL og FB for den nye fane fører den tildækkede fane frem til tribunen og stiller sig med front mod paradens. FL gør klar.
38	CH	Lad rette, præsentere og se mod midten!	Enhederne retter, præsenterer gevær og ser til højre/venstre.
39	CH	Afdæk fanen!	FL og FB afdækker fanen under trommehvirvler fra MUK.

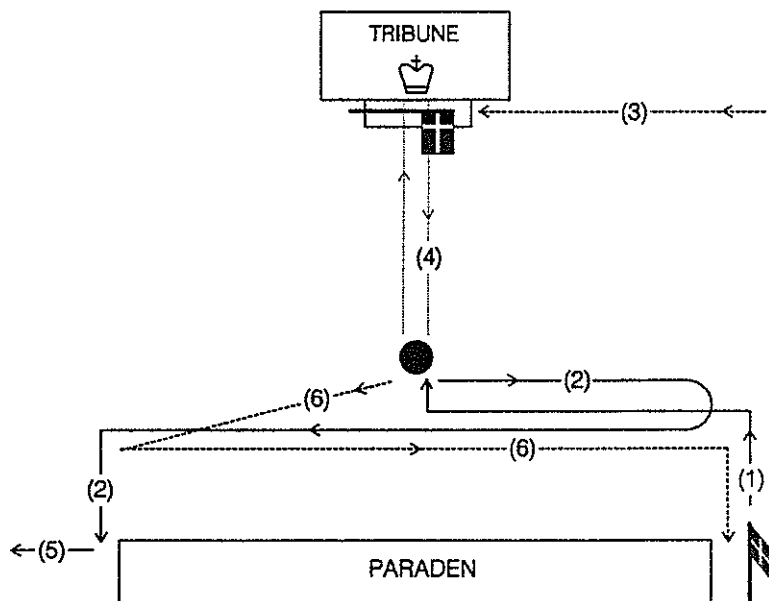
LB.NR	BEFALENDE	KOMMANDO	AKTIVITET
40			CH saluterer, fulgt af FØ. Uniformerede gæster hilser.
41			FB anbringer fanen på tribu- nen med fanespyddet pegende mod paradens højre fløj. FL og FB indtager retstilling med front mod paraden.
42	CH	Lad se lige ud, tage ved fod og røre!	Enhederne ser lige ud, tager gevær ved fod og rører.
43	CH	Lad rette, præsen- tere og se mod fanen!	Enhederne retter, præsenterer gevær og ser til højre/ven- stre.
44			HMD træder frem til fanen, taler for denne og slår 1. søm i fanen. MUK spiller. CH saluterer, fulgt af FØ. Uniformerede gæster hilser. HMD træder tilbage.
45	CH	Lad se lige ud, tage ved fod og se mod fanen!	Enhederne ser lige ud, tager gevær ved fod og ser til høj- re/venstre.
46			FM træder frem til fanen, ta- ler for denne og slår 2. søm i fanen. MUK spiller. CH saluterer, fulgt af FØ. FM træder tilbage.
47			FC træder frem til fanen, ta- ler for denne og slår 3. søm i fanen. MUK spiller. CH saluterer, fulgt af FØ. FC træder tilbage.
48	CH	Lad se lige ud og røre!	Enhederne ser lige ud og rø- rer.
49	CH	Klar til faneover- rækkelse! Lad rette, præsen- tere og se mod fanen!	Enhederne retter, præsenterer gevær og ser til højre/ven- stre.

LB.NR	BEFALENDE	KOMMANDO	AKTIVITET
50			FL og FB for den nye fane går frem mellem paraden og CH med front mod CH, 3 m fra denne. CH gør front mod tribunen og stikker sablen ind. HMD træder ned fra tribunen. CH/HMD ADST tager fanen fra tribunen. HMD går, fulgt af CH/HMD ADST, frem mod CH, der hilser. HMD overrækker CH fanen og går, fulgt af CH/HMD ADST, tilbage til tribunen, mens CH bliver stående med fanen. Når HMD er kommet på plads, gør CH omkring, går frem til FB, foraner denne og overdrager fanen til denne. CH træder tilbage, trækker og skuldrer sablen.
51	CH	Lad se lige ud, tage ved fod og røre!	Enhederne ser lige ud, tager gevær ved fod og rører.
52	CH	Klar til at tildække den gamle fane! Lad rette og præsentere og se til venstre!	FL for den gamle fane gør klar til at tildække fanen. Enhederne retter, præsenterer gevær og ser til venstre.
53	CH	Tildæk den gamle fane!	FL og FB tildækker fanen under tromnehvirvler fra MUK. FØ saluterer. Uniformerede gæster hilser.
54	CH	Lad se lige ud, tage ved fod og røre!	Enhederne ser lige ud, tager gevær ved fod og rører.
55			FL med FB og fanekommando afmarcherer med den gamle fane.
56	CH	Lad rette og præsentere og se mod fanen!	Enhederne retter, præsenterer gevær og ser til højre/venstre.

LB.NR	BEFALENDE	KOMMANDO	AKTIVITET
57	CH	Før fanen på plads!	FL beordrer omkring og træder ind foran fanen. FL beordrer: Fane march, og fører fanen til paradens højre fløj. MUK spiller Fanemarchen. CH saluterer, fulgt af FØ. Uniformerede gæster hilser.
58	CH	Lad se lige ud, tage ved fod og røre!	Enhederne ser lige ud, tager gevær ved fod og rører.
59			CH gør omkring, saluterer og takker HMD. CH gør omkring.
60	CH	Lad rette og præsentere!	Enhederne retter og præsenterer gevær.
61	CH	Gud bevare Dronningen!	Alle gentager højt i kor "GUD BEVARE DRONNINGEN".
62			CH gør omkring. MUK spiller Kongesangen. Ved intoneringsen saluterer CH, fulgt af FØ.
63	CH	Lad tage ved fod og røre!	CH gør omkring. Enhederne tager gevær ved fod og rører.
<u>FORBIDEFILERING</u>			
64	CH	Klar til forbidefilering!	Enhederne retter og tager gevær i hvil. CH går til paradens tete. FØ går til teten af deres enheder.
65	CH	"Enhed" march!	MUK marcherer frem, svinger til venstre foran tribunen, gør kontramarch og gør holdt foran tribunen. MUK spiller marcher, indtil forbidefileringen er slut og slutter derefter på sidste enhed i paraden.

LB.NR	BEFALENDE	KOMMANDO	AKTIVITET
66			Når CH har saluteret HMD ud for tribunen, svinger CH til højre og forbliver stående ved tribunen. Ved enhedernes passage af HMD aflægges honnør til højre og Fø saluterer. Når fanen passerer tribunen, sænkes fanen, CH saluterer og uniformerede gæster hilser.
67			Når forbidefileringen er slut, går CH hen foran tribunen, gør front mod HMD, saluterer og melder, at paraden er afsluttet. CH stikker sablen ind.

EKSEMPELVIS INDVIELSE/OVERRÆKKELSE AF NY FANE/ESTANDART

SIGNATURFORKLARING :

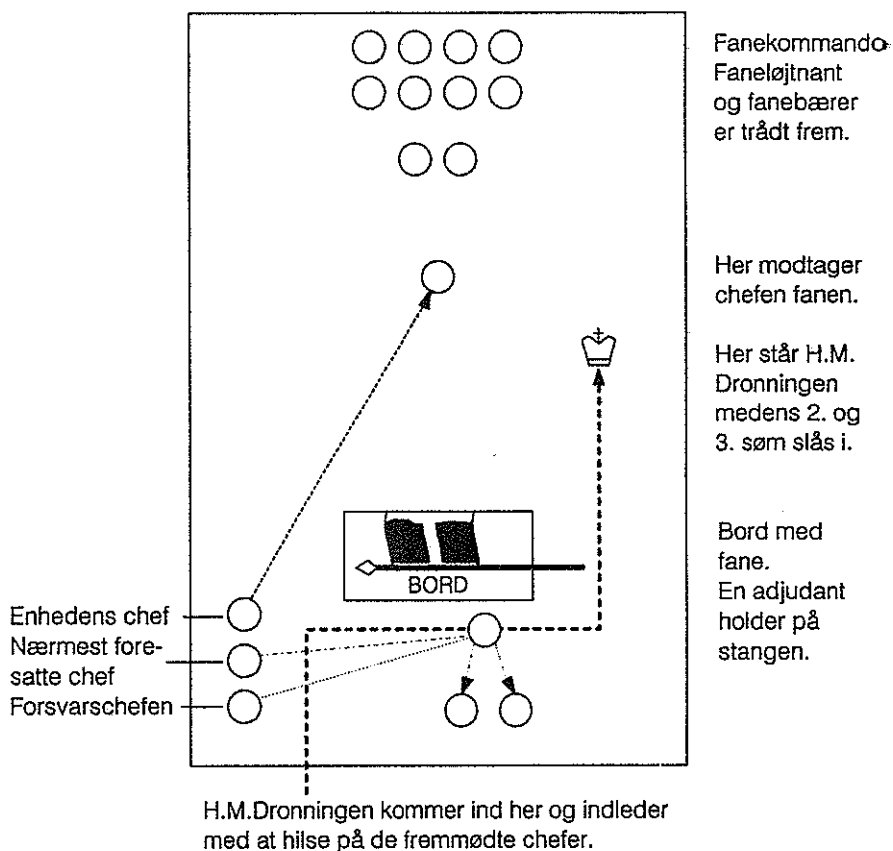
Hendes Majestæt Dronningen
 Paradens chef
 Ny fane
 Gammel fane

HANDLINGSFORLØB :

1. Den gamle fane føres hen til paradens chef.
Paradens chef taler for den gamle fane.
2. Den gamle fane føres foran hele paradens front til paradens venstre fløj.
3. Den nye fane føres til talerstolen (kan evt. være sket på forhånd).
4. Efter den nye fane er afdækket og fanesøm er slået i, overrækker Hendes Majestæt Dronningen den nye fane til paradens chef og returnerer til tribunen.
Paradens chef overrækker den nye fane til fanebæreren.
5. Den gamle fane tildækkes og afmarcherer.
6. Den nye fane føres foran hele paradens front til paradens højre fløj.

EKSEMPELVIS OPSTILLING OG BEVÆGELSESMØNSTER VED GENINDVIELSE AF FANEDUG

(Fanedug med uændrede kongelige initialer).

SIGNATURFORKLARING :

Hendes Majestæt Dronningen	----->
Nærmest foresatte chef	----->
Forsvarschefen	----->
Chefen for modtagende enhed	----->

KAPITEL 6

BEGRAVELSE ELLER BISÆTTELSE

GENERELT

601. Militær begravelse eller bisættelse foretages alene, hvis den afdøde har fremsat eller dennes allernærmeste pårørende fremsætter ønske herom.

Det vil normalt være det tjenestested, hvor den afdøde sidst gjorde tjeneste, der udpeger en kontaktperson til de efterladte for at kunne bistå disse, om ønsket.

602. De følgende anvisninger er retningsgivende og sigter mod militær begravelse eller bisættelse af tjenstgørende personel. De kan dog også anvendes i de særlige tilfælde, hvor ønske fremsættes om militær begravelse eller bisættelse af ikke tjenstgørende personel, og hvor det skønnes naturligt at yde denne hjælp.

603. I forbindelse med dødsfald under tjeneste i udlandet fortrinsvis som følge af kamphandlinger gennemføres foranstaltninger og procedurer som beskrevet i bilag 1.

BEGRAVELSE ELLER BISÆTTELSE FRA KIRKE

Foranstaltninger

604. Militær begravelse kan helt eller delvist omfatte de nedenfor anførte foranstaltninger:

- a. Udpegning af en officer som marskal. Normalt vil marskalen være den af tjenestestedet udpegede kontaktperson til de efterladte. Marskalens opgaver er beskrevet i bilag 2.
- b. Udpegning af evt. æresvagt ved båren i kirken; normalt seks eller otte tjenstgørende i forsvaret, der har relation til den afdøde. De pågældende kan tillige være bærere, når kisten skal føres ud, med mindre de pårørende ønsker andet.
- c. Udpegning af kransbærer(e) for det tilfælde, at der sendes krans(e) fra Kongehuset.
- d. Evt. opstilling af tjenestestedets fane ved båren og om nødvendigt koordinering med soldaterforeninger mv., hvis der herfra ytres ønske om at stille med faner.

Efter Forsvarschefens bestemmelse kan der, hvis særlige forhold taler herfor, opstilles sørgekommando uden for kirken, samt

eventuelt afgives sørgesalut (normalt 3 skud) med artilleri, når kisten bæres væk fra kirken. Hvis der indgår fane i sørgekommandoet, føres denne fane ind i kirken umiddelbart før den gejstlige handling påbegyndes. Sørgekommandoet forlader opstillingspladsen, så snart kisten er sænket i jorden eller er ført uden for synsvidde, hvis begravelsen foregår i større afstand fra kirken.

Praktiske forhold

605. Ved begravelse skal æresvagten - bærerne - om nødvendigt kunne transporteres til kirkegården, hvor begravelsen skal finde sted.

606. Tjenestestedet beordrer flagning på halv stang på begravelsesdagen jf. pkt. 411.

SØRGECEREMONIEL I SØVERNET

Generelt

607. Sørgeceremoniel finder kun sted inden for flagtid.

Skal sørgeceremoniel finde sted, underrettes eventuelle tilstedeværende fremmede orlogsskibe så vidt muligt forinden.

Modtager et på red eller i havn liggende dansk orlogsskib underretning om dødsfald i eller begravelse fra stedlig garnison eller fra tilstedeværende fremmed orlogsskib, deltager det på passende måde i sørgeceremoniellet.

Under ophold i fremmed havn forholdes på tilsvarende måde ved dødsfald og begravelse hos stedlige myndigheder.

Under ophold i dansk havn kan ved stedlige dødsfald og begravelser orlogsflag og -gøs sættes på halv stang, når omstændighederne taler herfor.

Når sørgeceremoniel i øvrigt skal finde sted, følges normalt nedenstående regler.

608. Ved modtagelse af efterretning om dødsfald i Kongehuset forholdes som i pkt. 430 anført.

Sørgesalut afgives jf. pkt. 260.

609. Ved dødsfald om bord på et orlogsskib eller såfremt en af skibets besætning afgår ved døden i land forholdes som i pkt. 430 anført.

610. Afgår en flag-, stander- eller vimpelmand ved døden, nedhales hans kommandotegn straks, og et andet hejses. Dette føres på halv stang, så længe orlogsflag og -gøs føres på halv stang.

611. Den afdødes kiste dækkes med et orlogsflag, og over dette lægges efter omstændighederne den afdødes hovedbeklædning, sabel eller dolk anbragt korsvis med skede, (fæstet mod hovedenden) og dekorationer på pude. Alt i nævnte rækkefølge fra hovedenden.

612. Har dødsfaldet fundet sted om bord, og den afdøde skal bringes fra borde forinden begravelsesdagen, kan dette ske i stilhed efter solnedgang, såfremt orlogsskibet skal deltage i begravelse-

sesceremonien.

Skal orlogsskibet ikke deltage i begravelsesceremonien, bringes den afdøde i land om dagen. Tilstedeværende orlogsskibe afgiver honnør ved at lade besætningen gøre front med blottet hoved, når kisten bæres fra borde.

613. På begravelsesdagen føres orlogsflag og -gøs på halv stang fra orlogsflagets hejsning, indtil sørgeceremonien har fundet sted.

Ved en vimpelmands begravelse føres orlogsvimplen i vedkommende skib på halv stang, så længe orlogsflag og -gøs føres på halv stang.

Ved en flag- eller standermands begravelse fører samtlige tilstedeværende underlagte orlogsskibe kommandotegn på halv stang, så længe orlogsflag og -gøs føres på halv stang.

614. En flag- eller standermand følges af alle underlagte skibschefer samt af officerer.

En vimpelmand følges af alle under samme kommando hørende skibschefer samt af officerer fra eget skib.

Officerer, øvrige befalingsmænd og menige følges af et nærmere beordret antal befalingsmænd og menige.

Til transport af kisten og til at gøre tjeneste som sørgemarskaler udtages personel jf. pkt. 604.

615. Såfremt afdøde bringes i land i et fartøj, sættes den afdødes kommandotegn på halv stang, og marskalerne tager plads omkring kisten med dragen sabel eller bærende sørgemarskalstave.

Ved en officers begravelse afgives sørgesalut, når kisten er anbragt i fartøjet, såfremt salutten ikke skal afgives efter begravelsen.

616. Ved landingsstedet står det til deltagelse i processionen beordrede kommando opmarcheret. Med hensyn til processionen og begravelsen vil Søværnets Operative Kommandos forholdsordre være at indhente i hvert enkelt tilfælde.

Når begravelsen har fundet sted, afgives sørgesalut ombord. Ved sidste skud sættes orlogsflag og -gøs på hel stang.

Begravelse til søs

617. Finder dødsfald sted til søs, hvor orlogsskibets/-fartøjets ankomst til havn ikke kan afventes af hensyn til klimatiske, sundhedsmæssige eller andre årsager, skal skibschefen drage omsorg for, at afdøde sættes over bord.

Tidspunktet og positionen for nedsænkningen af den afdøde noteres i skibsjournalen.

Inden beslutning om begravelse til søs skal skibschefen så vidt muligt indhente samtykke fra afdødes nærmeste pårørende.

618. Ved begravelse om bord lydes der til gudstjeneste, når begravelse skal finde sted. Gudstjenestestanderen hejses, besætningen samler sig på det sted, hvor kisten er hensat, og skansevagten opmarcherer.

Efter, at en indledningssalme er sunget og bønnen er læst over den afdøde, bæres kisten til overbordsættelsesstedet (fald-

rebet).

Her foretages jordpåkastelse, og under afsyngelse af en slutningssalme sættes den afdøde over bord.

619. Under den kirkelige handling aflægger tilstedeværende orlogsskibe honnør ved at lade besætningen gøre front med blottet hoved.

Ved en officers begravelse afgives herefter sørgesalut, for flag- eller salutberettiget standermand med det antal skud, hvortil den afdøde var berettiget, for andre officerer i henhold til følgende tabel:

Den afdødes grad	Sørgesalut
Kommandør eller kommandørkaptajn	9 skud
Orlogskaptajn	7 skud
Kaptajnløjtnant eller premierløjtnant .	5 skud
Løjtnant	3 skud

Ved sidste skud sættes orlogsflag og -gøs på hel stang.

620. For en afdød vimpelmand afgives tillige skansevagtskonnør i det pågældende orlogsskib. For en afdød flag- eller standermand afgives skansevagtskonnør i underlagte orlogsskibe.

Askespredning til søs

621. Når tilladelse til askespredning til søs foreligger fra Kirkeministeriet, aftales søværnets medvirken.

622. Proceduren gennemføres således:

- Orlogsflaget sættes på halv stang. Der lydes som til gudstjeneste 15 minutter før askespredningen.
- Urnen åbnes, seglet brydes, hvorefter asken strøs i havet.
- Der skal drages omsorg for, at den tomme urne knuses, inden den sammen med brændingssten kastes i havet.
- Orlogsflaget sættes på hel stang.
- Tidspunktet og positionen for askespredningen noteres i skibsjournalen.
- Meddelelse om askespredningen sendes til dødsstedets kirkebogsfører.

HANDLINGSPLAN VED DØDSFALD

UNDER TJENESTE I UDLANDET

Generelt

1. Nærværende handlingsplan beskriver i generelle træk, hvilke foranstaltninger og procedurer, der skal gennemføres i forbindelse med dødsfald under tjeneste i udlandet fortrinsvis som følge af kamphandlinger.

Indledningsvise foranstaltninger

2. Umiddelbart efter modtagelse af meddelelse/rapportering om dødsfald i tjenesten i udlandet udpeger Forsvarskommandoen en officer, der pålægges det overordnede ansvar i forbindelse med alle de påkrævede foranstaltninger.

3. Chefen for afdødes personelforvaltende myndighed(er) eller tilsvarende er ansvarlig for, at de pårørende snarest underrettes.

De pårørende inddrages i muligt omfang i planlægningen.

4. Forsvarschefens gejstlige rådgiver i krise og krig og værnsprovsten ved de(t) pågældende værn underrettes og inddrages i den videre planlægning.

5. Pressen informeres. Dette gøres via Forsvarskommandoens Presse- og Informationstjeneste.

6. Der vælges hjemtransportsmiddel - fortrinsvis fly - og modtagelsessted. Transportmidlet rekvireres.

Foranstaltninger forud for hjemtransporten

7. Den danske enhed i udlandet eller Ældste Danske Officer ved den mission, afdøde tjenstgjorde ved, forbereder og iværksætter hjemtransporten under overholdelse af lokale tjenstlige og civile bestemmelser herfor; herunder klargøring af afdøde til hjemtransporten (alt koordineret med den ansvarlige officer i Danmark).

8. Der afholdes en sørgehøjtidelighed forestået af chefen eller, hvor udpeget, Ældste Danske Officer og hvor muligt bistået af en til missionsområdet tilknyttet dansk felt-/orlogs-/flyverpræst, på et passende sted forud for hjemtransporten.

Foranstaltninger i forbindelse med hjemtransporten

9. Afdøde transporteres i zinkkiste(r), hvorover en flagdug - Dannebrog - er anbragt. Hovedbeklædning samt evt. sidevåben, lagt korsvis med skeden, og dekorationer på en pude anbringes i nævnte rækkefølge fra hovedenden på flagdugen og fastnes i nødvendigt omfang hertil. Dødsattest og ligpas medsendes båren.

10. Forsvarskommandoen tager efter indstilling fra den udpegede ansvarlige officer stilling til muligt ledsagepersonel, herunder evt. æresvagt, der skal følge afdøde i hjemtransportmidlet.

Modtagelse i Danmark

11. Den udpegede ansvarlige officer forestår - sammen med Forsvarschefens gejstlige rådgiver i krise og krig - planlægning og tilrettelæggelse af modtagelsen i Danmark. Han giver forslag vedrørende deltagende personel, herunder talere, til Forsvarskommandoen.

12. Modtagelsen kan omfatte følgende, der gennemføres i det omfang, de pårørende ønsker det:

- Kisten(erne) føres fra transportmidlet til stedet for sørgenhøjtideligheden. Hvor kisten(erne) skal bæres, sker det af personel fra pågældende værn.
- Gennemførelse af en sørgenhøjtidelighed, efter omstændighederne forestået af Forsvarschefens gejstlige rådgiver i krise og krig eller en af værnsprovsterne; herunder mindetale af Forsvarschefen eller en af denne udpeget officer.
- Et æreskommando med fane samt evt. musikkorps/tamburkorps fra de(t) pågældende værn kan deltage i modtagelsen.
- Kisten(erne) bæres til rustvogn(e).
- Inden dørene til rustvognen(e) lukkes, blæses retræte.
- Rustvognen(e) følges af pårørende, evt. ledsaget/støttet af udpegede marskaler, og militære repræsentanter.

Forhold efter modtagelsen

13. Efter de pårørendes ønske kan der gennemføres militær begravelse eller bisættelse jf. kapitel 6.

14. Forsvarschefens gejstlige rådgiver i krise og krig og værnsprovsten ved de(t) pågældende værn er behjælpelig med tilvejebringelse og udfærdigelse af de i forbindelse med begravelsen m.m. nødvendige papirer.

RETNINGSLINIER FOR EN UDPEGET MARSKAL

1. Marskalen sørger for, at afdødes sidevåben, hovedbeklædning og dekorationer er til stede. Efter aftale med bedemanden giver han på begravelsesdagen møde, så båren kan blive udsmykket.

Han medbringer flag/orlogsflag fra tjenestestedet. Flaget anbringes på kisten med korsets kryds nærmest hovedenden.

Hovedbeklædning, samt sidevåben, lagt korsvis med skeden, og dekorationer på en pude lægges i nævnte rækkefølge fra hovedenden.

Når båren er smykket, etableres bevogtning.

2. Marskalen sørger for, at evt. kranse fra Kongehuset placeres ved katafalkens fodende. Derefter familiens kranse/blomster. Evt. kranse fra afdødes tjenestested følger derefter.

3. Marskalen sørger for at anvise plads til faner, idet tjenestestedets fane skal placeres til "heraldisk" højre og de evt. andre faner til "heraldisk" venstre for båren.

Endvidere skal han instruere om, hvornår evt. faner skal sænkes, idet fanerne afhængig af de lokale omstændigheder sænkes mod båren

- ved modtagelsen af båren uden for kirken, fra rustvognen har gjort holdt, indtil bærerne har fattet båren og er klar til at bære den ind i kirken (På dette tidspunkt rejses fanerne, og de ledsager båren ind i kirken),
- ved jordpåkastelsen,
- ved bønnen,
- ved velsignelsen, og
- fra fanerne er på plads uden for kirken, indtil rustvognen er uden for synsvidde (ved bisættelser).

4. Marskalen forsøger forud for begravelsen at danne sig et overblik over, dels omfanget af den nærmeste familie, dels hvilken foresatte chefer m.fl., der kan tænkes at give møde, så en rimelig placering i kirken kan sikres. Han skal herunder tilsikre, at den nære familie, ministre, generaler og admiraler samt den afdødes nærmeste foresatte chef placeres nærmest båren. Hvor der forventes stort fremmøde, kan der udpeges hjælpere for marskalen ved modtagelse af de fremmødte samt pladsanvisning.

5. Marskalen sørger for, at æresvagten - bærerne - er instrueret om placering ved kisten, når den skal bæres ud, og hvornår de skal gå på plads ved denne. Han skal ligeledes sørge for, at evt. fanebærere og faneløjtnant er instrueret om, hvorledes og hvornår de indtager deres plads ved båret fodende. Der skal være plads til marskalen, der bærer evt. krans fra Kongehuset.

Båren bæres ud på ordre fra marskalen.

Følget går ud i følgende orden efter kisten:

- Fanen (tildækkes først, når kisten er sænket i jorden eller kørt væk),
- marskalen(r) med evt. krans(e) fra Kongehuset,
- nærmeste efterladte,
- præsten,
- øvrig nærtstående familie,
- ministre,
- generaler/admiraler, og
- øvrige.

6. Ved begravelse

I passende afstand fra kirken skal der være opstillet bukke/bårevogn. Bærerne stiller båret på disse og indtager rørstilling med front mod kisten.

Når marskalen har sikret sig, at følget er opmarcheret, sættes i march til begravelsesstedet, hvor båret stilles på de over graven lagte strøer.

Her fjerner marskalen og forud udpegede hjælpere dekorationer, sidevåben og hovedbeklædning fra kisten. Flaget foldes ind fra siderne og rulles sammen fra hovedenden. På ordre fra marskalen forlader de bærere, der ikke skal deltage i kistens sækning, graven og tager opstilling på et forud anvist sted på ét geled med front mod båret.

Mens kisten sænkes i graven, hilser tilstedeværende militære personer.

Når kisten er sænket i graven, tager bærerne opstilling sammen med marskalen.

Det er marskalens ansvar, at afdødes ejendele afleveres til de efterladte.

Befinder begravelsespladsen sig andetsteds end der, hvor den kirkelige handling er foretaget, skal bærerne umiddelbart efter, at båret er anbragt i rustvognen, køres til stedet, hvor begravelsen skal finde sted. Efter ankomst til begravelsespladsen forholdes, som ovenfor anført.

Når graven er kastet til, placeres de modtagne blomster mv. her.

7. Ved bisættelse (kremering)

Efter at båret er anbragt i rustvognen, lægges evt. blomsterhilsen(er) fra Kongehuset ind i denne. Skal den afdøde kremeres, tager æresvagten - bærerne - opstilling efter marskalens anvisning på ét geled ved rustvognen, men således at de står med ansigt mod båret og følget, der forlader kirken.

Når rustvognen forlader kirken, kan marskalen, såfremt de pårørende måtte ønske det, følge med til krematoriet, hvor han i så fald tager hovedbeklædning, sidevåben, dekorationer samt flag i forvaring. Følger han ikke kisten til krematoriet, tages disse effekter i forvaring, inden rustvognen kører fra kirken. Det er hans ansvar, at afdødes ejendele afleveres til de efterladte.

Marskalen aftaler med de efterladte forud for bisættelsen, hvorledes der skal disponeres med de modtagne blomster mv.

8. Andre forhold

Marskalen bør, såfremt de pårørende måtte ønske det, være behjælpelig med aftaler med

- de efterladte og præsten om højtidelighedens forløb, herunder eventuelt tale ved graven/båren,
- degnen om udsmykning af kirken, reserverede pladser og øvrige praktiske forhold i og omkring kirken,
- begravelsesforretningen om udsmykning af kisten, og hvornår og hvordan den bringes til kirken, samt, ved bisættelse, om hvornår og hvordan urnen bringes til begravelsesstedet,
- kirkegårdsforvaltningen om, hvor kranse/blomster skal anbringes efter en bisættelse, og
- eventuelle musikkorps/musikere.

KAPITEL 7

KRANSENEDELGNING

GENERELT

701. I forbindelse med de årlige kransenedlægninger ved forsvarrets krigergrave (gravminder) følges FKOBST SUP 975-1 MAJ 1991 med hensyn til tid, sted og ansvar for udførelsen.

I en række tilfælde vil det være naturligt, at kransenedlægningen koordineres med de lokale myndigheder (f.eks. den lokale borgmester) og/eller lokale soldaterforeninger m.fl. I sådanne tilfælde bør kontakt tages i god tid forud for begivenheden. En sådan koordination kan dække alt fra blot en tidsmæssig koordinering og til arrangementet af en fælles højtidelighed.

I tilfælde, hvor kransenedlægninger indbefatter deltagelse af de i pkt. 204 nævnte personer - markering af specielle mærkedage/ årssage - modtages disse jf. pkt. 303-304.

Nedennævnte fremgangsmåde kan danne grundlag for den detaljerede planlægning.

Deltagelse

702. Hvor kransenedlægningen omfatter flere end én kransenedlægger og kransebærere, og begivenheden skønnes at have en vis betydning i lokalsamfundet, vil der efter omstændighederne kunne deltage

- et kommando - normalt bevæbnet - evt. med fane.
(I kommandoen kan indgå musikkorps/tambourkorps/én eller flere trompeterer),
- den/de, der skal nedlægge krans(e)/buket(ter),
- enhedens præst,
- en eller flere hjælpere (bl.a. kransebærere), og/eller
- særligt indbudte.

Opstilling

703. Deltagerne opstilles således, at såvel kransenedlæggere som indbudte ikke forhindres i indtagelse af deres pladser, og således at styrken kan følge med i begivenheden.

Opstilling med og uden et kommando fremgår af henholdsvis bilag 1 og 2.

PROCEDURE

Gennemførelse

704. Styrken formeres forud for ankomsten af kransenedlægger(e) og andre indbudte. Der modtages ikke med hædersbevisninger, og der meldes ikke af til andre end kransenedlæggeren.

Når kransenedlæggeren har overtaget kommandoen, træder han hen foran gravstenen/monumentet/mindetavlen i rimelig afstand og med ryggen til denne; han motiverer for de tilstedeværende den forestående kransenedlægning. Ved afslutningen af talen lader han rette (og præsentere gevær ved geværbevåbnede kommandoer). Derefter foretages selve kransenedlægningen.

705. Når krans(e)/buket(ter) er lagt, rettes på vedhængende bånd, så påskriften kan læses.

Derefter trædes tilbage, retstilling indtages, og der hilses (ca. 30 sekunder eller som aftalt med arrangerende myndighed).

Søværnspersonel, der ikke indgår i et kommando, tager huen af.

706. Efter at forsvarets officielle krans er nedlagt, vil andre kranse kunne blive nedlagt. Dette sker normalt uden yderligere motivering, men der rettes (og præsenteres gevær ved geværbevåbnede kommandoer) ved hver kransenedlægning.

707. Når alle kranse er nedlagt, kan der evt. gennemføres en andagt ved felt-/orlogs-/flyverpræsten. Når velsignelsen er lyst over de forsamlede, begiver kransenedlægger(e) og evt. indbudte sig umiddelbart af sted. Herefter afmarcherer resten af styrken.

EKSEMPELVIS OPSTILLING MED ET KOMMANDO

MINDESMÆRKE

KOMMANDO

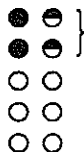
Evt. andre kransenedlæggere

SIGNATURFORKLARING :

- Kransenedlægger
- ◐ Hjælper for kransenedlægger
- Øvrige deltagere (evt. særligt indbudte)

EKSEMPELVIS OPSTILLING UDEN ET KOMMANDO

MINDESMÆRKE

Evt. andre kransedlæggere

SIGNATURFORKLARING : Se bilag 1.

KOMMANDO- OG DISTINKTIONSTEGN MV.GENERELT

A01. Kommandotegn anvendes til at markere tilstedeværelse i et køretøj eller ophold på et skib for en chef for en kommandomyndighed/enhed eller et medlem af Kongehuset. Kommandotegn omfatter kommandostandere, samt flag og standere, anvendt som kommandotegn.

Distinktionstegn anvendes til at markere tilstedeværelse i et køretøj eller luftfartøj, eller ophold på et skib, for officerer af generals- og admiralsklassen, brigadechefer eller medlemmer af Kongehuset. Distinktionstegn omfatter gradsplader, flag og standere, anvendt som distinktionstegn, samt våbenskjold.

A02. Specifikationer for kommandostandere, kommandotegn, gradsplader, distinktionstegn for søværnet og flyvevåbnet, og våbenskjolde fremgår af bilag 1 til 6.

KOMMANDOTEGNKommandostandere

A03. Kommandostandere kan føres på køretøjer, hvori Forsvarschefen, Stedfortrædende Forsvarschef (Chefen for Forsvarsstaben), Chefen for Forsvarets Operative Styrker, eller andre myndighedsschefer med rang af generalmajor/kontreadmiral eller brigadegeneral/flotilleadmiral transporteres.

A04. Kommandostandere anbringes foran på køretøjets højre side.

Kommandotegn i søværnetA05. Generelt

Kommandotegn, der føres på orlogsskibe og -fartøjer, er følgende (se bilag 2):

- Kongeflag.
- Kongestander.
- Rigsforstanderflag.
- Forsvarsministerflag.
- Forsvarschefsflag.
- Admiralsflag.
- Viceadmiralsflag.
- Kontreadmiralsflag.
- Flotilleadmiralsflag.
- Orlogsstander.
- Eskadrechefsstander.
- Orlogsvimpel.

A06. Beskrivelse

Kongeflag: Orlogsflag med det kongelige danske våben i et hvidt kvadrat i korsets midte. Kvadratets sider er $\frac{4}{7}$ af flagets højde.

A07. Kongestander: Orlogsstander forøget med et kvadratisk hvidt felt nærmest stangen. I feltet er anbragt det kongelige danske våben.

A08. Rigsforstanderflag: Orlogsflag med scepter og sværd krydslagt over rigsåblet og derover en kongelig krone i et hvidt kvadrat i korsets midte. Kvadratets sider er $\frac{3}{7}$ af flagets højde.

A09. Forsvarsministerflag: Orlogsflag med guld kronet blåt anker i et hvidt kvadrat i korsets midte. Kvadratets sider er $\frac{3}{7}$ af flagets højde.

A10. Forsvarschefsflag: Orlogsflag, i hvis øverste felt ved liget er anbragt to korslagte kommandostave i hvid flagdug.

A11. Admiralsflag: Orlogsflag med to hvide 6-takkede stjerner i det øverste felt ved liget og to hvide 6-takkede stjerner i det nederste felt ved liget.

A12. Viceadmiralsflag: Orlogsflag med to hvide 6-takkede stjerner i det øverste felt ved liget og en hvid 6-takket stjerne i det nederste felt ved liget.

A13. Kontreadmiralsflag: Orlogsflag med en hvid 6-takket stjerne i det øverste felt ved liget og en hvid 6-takket stjerne i det nederste felt ved liget.

A14. Flotilleadmiralsflag: Orlogsflag med en hvid 6-takket stjerne i det øverste felt ved liget.

A15. Orlogsstander: Orlogsrød med hvidt kors og split. Standerens længde er 3 gange største højde og mindste højde er $\frac{1}{6}$ af største højde. Bredden af korsets vandrette stribe er henholdsvis: Ved liget $\frac{1}{7}$, i korset $\frac{1}{8}$ og i spidsen $\frac{1}{18}$ af standerens største højde. Korsets lodrette stribe, hvis bredde er $\frac{1}{8}$ af standerens største højde, er anbragt på $\frac{1}{4}$ af standerens længde regnet fra liget. Halvdelen af standerens længde er splittet midt i korsets vandrette stribe.

A16. Eskadrechefstander: Orlogsrød med hvidt kors og split. Standerens ydre halvdel regnet fra midten af dens længde dannes af et hvidt felt. Standerens længde er $1\frac{1}{2}$ gange største højde. Mindste højde er $\frac{1}{6}$ af standerens største højde. Korsets lodrette stribe er anbragt på $\frac{1}{4}$ af standerens længde regnet fra liget. Halvdelen af standerens længde er splittet midt i det ydre, hvide felt. Bredden af korsets lodrette og vandrette striber er $\frac{1}{7}$ af standerens største højde.

A17. Orlogsvimpel: Orlogsrød med hvidt kors og split. Korsets bredde er $\frac{1}{3}$ af vimplens højde ved liget. Korsets lodrette stribe er anbragt på $\frac{1}{4}$ af vimplens længde regnet fra liget. $\frac{1}{3}$ af vimplens længde er splittet midt i korsets vandrette stribe.

A18. Definitioner

Flagmand: Personer med ret til at føre de under pkt. A06 - A14 nævnte flag.

A19. Standermand: Personer med ret til at føre de under pkt. A15 - A16 nævnte standere:

- Kommandør som stedfortræder for en flagmand.
- Kommandør som chef for en gruppe eller deling.
- Eskadrechef.
- Orlogskaptajn som eskadrechef.

A20. Salutberettiget standermand: Som sådan skal en eskadrechef være kommandør.

A21. Vimpelman: Skibschef med ret til at føre orlogsvimpel. (Personer, der er beordret som fører af orlogsskibe og -fartøjer, fører ikke kommandotegn.)

A22. Føringsmåde

Kommandotegn føres på dertil indrettede fald på orlogsskibes fortop eller stortop - eneste top - i henhold til reglerne i dette tillæg.

Kommandotegn kan føres på stage på vedkommende fald.

Anmærkning: Mindre opbygninger til anbringelse af antenner mv. betegnes i denne forbindelse ikke som top.

A23. I undervandsbåde føres kommandotegn på stage på kommandotårnet, når de ydre forhold tillader føring.

A24. I orlogsfartøjer føres kommandotegn på stage i fartøjets stævn. Kommandotegn ført i fartøjer har karakter af distinktions-tegn (jf. pkt. A47).

A25. Anvendelse

Når nedennævnte går ombord i et orlogsskib, hejses efter indhentet tilladelse eller ordre følgende kommandotegn:

- Kongeflag på kommandoskibets stortop: Hendes Majestæt Dronningen.
- Kongestander på kommandoskibets stortop: For Hendes Majestæt Dronningen, såfremt den for kongeflaget normerede honnør ikke skal finde sted.
- Rigsforstanderflag på kommandoskibets stortop: For rigsforstanderen.
- Forsvarsministerflag på kommandoskibets stortop: For Forsvarsministeren.
- Forsvarschefsflag på stortop: For Forsvarschefen.

- Admiralsflag på kommandoskibets stortop: For en admiral.
- Viceadmiralsflag på kommandoskibets fortop: For en viceadmiral.
- Kontreadmiralsflag på kommandoskibets fortop: For en kontreadmiral.
- Flotilleadmiralsflag på kommandoskibets fortop: For en flotilleadmiral.
- Orlogsstander på kommandoskibets stortop: For en kommandør som stedfortræder for en flagmand eller som chef for en gruppe eller deling.
- Eskadrechefssander på kommandoskibets stortop (Såfremt der ingen mast findes, da på et dertil egnet sted): For en eskadrechef.
- Orlogsvimpel på stortoppen (Såfremt der ingen mast findes, da på et dertil egnet sted): For en skibschef.

A26. Ved hejsning, nedhaling og skift aflægger indehaveren/-erne den militære hilsen (civile indtager retstilling), øvrige gør front mod kommandotegnet og indtager retstilling.

A27. Kommandotegn forbliver højest, så længe indehaveren udøver sin kommandomyndighed fra vedkommende skib.

Skifter vedkommende skib, flyttes kommandotegnet til det nye skib, idet hejsning henholdsvis nedhaling finder sted samtidig, når skibene er i sigte af hinanden.

A28. I orlogsfartøjer føres kun kommandotegn, så længe fartøjet medfører en person, der har ret til at føre kommandotegn.

A29. Forskellige bestemmelser

Skibe, der foretager sejlads, uden at kommando er beordret højest, fører ikke kommandotegn.

A30. Når et højere kommandotegn hejses i et orlogsskib, nedhales det lavere. Er det lavere kommandotegn flag eller stander, flyttes dog dette til et andet skib inden for den kommandotegnet underlagte styrke.

A31. Såfremt en fremmed kongelig person har modtaget udnævnelse til en ærespost i det danske søværn og kommer om bord i et orlogsskib, kan det til graden svarende kommandotegn hejses i stedet for vedkommende nationsflag, når dette ønskes. Det på skibet vajende kommandotegn skal i så tilfælde flyttes til et andet skib eller nedhales.

A32. Kommandotegn føres på halv stang:

- Langfredag.
- Ved Regentens død, samt efter særlig ordre ved andre dødsfald i Kongehuset.
- Ved chefens død om bord.

Kommandotegnet føres på halv stang på mastetop med flagets overkant en god flaghøjde under faldets top. På stage med flagets midte omtrent i højde med midten af stagen, og med standerens og orlogsvimplens midte omtrent på 1/3 af stagen regnet fra knappen.

DISTINKTIONSTEGNGradsplader

A33. Gradsplader kan anvendes, når officerer af generals- og admiralsklassen samt brigadechefer transporteres i forsvarets køretøjer, samt i forbindelse med modtagelse og kørsel med repræsentanter for NATO-myndigheder af tilsvarende grader.

A34. Gradsplader må kun anvendes på militære køretøjer og kun i forbindelse med militære nummerplader.

A35. Gradsplader anbringes så vidt muligt på kofangeren foran til højre og bagpå til venstre i kørselsretningen.

Distinktionstegn i søværnetA36. Generelt

Distinktionstegn er følgende (se bilag 4):

- Prins Henriks flag.
- Prins Henriks stander.
- Dronning Ingrid's flag.
- Dronning Ingrid's stander.
- Kronprinsflag*).
- Kronprinsstander*).
- Kongehusflag.
- Anciennitetsstander.

A37. Beskrivelse

Prins Henriks flag: Orlogsflag med Prins Henriks våben i et hvidt kvadrat i korsets midte. Kvadratets side er 4/7 af flagets højde.

Prins Henriks stander: Orlogsstander forøget med et kvadratisk hvidt felt nærmest liget. I dette felt er anbragt Prins Henriks våben.

A38. Dronning Ingrid's flag: Orlogsflag med det kongelige danske våben inden ændringen som bekendtgjort af 16. november 1972 (hvoraf er udeladt skjoldholdere og ordenskæder) i et hvidt kvadrat i korsets midte. Kvadratets side er 4/7 af flagets højde.

Dronning Ingrid's stander: Orlogsstander forøget med et kvadratisk hvidt felt nærmest liget. I dette felt er anbragt mærket i Dronning Ingrid's flag.

A39. Kronprinsflag: Orlogsflag med det danske våben omgivet af elefantordenens kæde, hvorover en kongelig krone i et hvidt kvadrat i korsets midte. Kvadratets side er 4/7 af flagets højde.

Kronprinsstander: Orlogsstander forøget med et kvadratisk hvidt felt nærmest liget. I dette felt er anbragt mærket i kronprinsflaget.

Noter:

- * Kan anvendes af Kronprinsen som kommandotegn i stedet for Rigsforstanderflag.

A40. Kongehusflag: Orlogsflag med en kongelig krone i et hvidt kvadrat i korsets midte. Kvadratets side er $\frac{3}{7}$ af flagets højde.

A41. Anciennitetsstander: Orlogsrød med hvidt kors og split og form som en ligesidet trekant. Korsets bredde er $\frac{1}{9}$ af standerens største højde. Korsets lodrette stribe er anbragt på $\frac{1}{3}$ af standerens længde regnet fra liget. Halvdelen af standerens længde er splittet midt i korsets vandrette stribe.

A42. Anvendelse og føringsmåde

Når nedennævnte går om bord i et orlogsskib, hejses på skibets stortop efter indhentet tilladelse eller ordre følgende distinktionstegn:

- Prins Henriks flag: For Hans Kongelige Højhed Prins Henrik. Prins Henriks stander: Såfremt den for Prins Henriks flag normerede honnør ikke skal finde sted.
- Dronning Ingrids flag: For Hendes Majestæt Dronning Ingrid. Dronning Ingrids stander: Såfremt den for Dronning Ingrids flag normerede honnør ikke skal finde sted.
- Kronprinsflag: For Kronprinsen. Kronprinsstander: Såfremt den for kronprinsflaget normerede honnør ikke skal finde sted.
- Kongehusflag: For et medlem af det danske kongehus med prædikat af Kongelig Højhed.
- Anciennitetsstander kan, for at tilkendegive anciennitetsforholdet, føres af den ældste tilstedeværende vimpelman, når flere vimpelmænd ligger på red eller havn sammen. Anciennitetsstander kan også føres af den ældste standermand, hvor flere standermænd er tilstede.

A43. Anciennitetsstander føres på fald om styrbord på fortoppen eller eneste top.

Anciennitetsstander føres ikke i orlogsfartøjer.

A44. Distinktionstegn føres kun, så længe indehaveren tager ophold ombord i vedkommende orlogsskib eller -fartøj.

A45. Forskellige bestemmelser

Når distinktionstegn hejses, nedhales kommandotegnet ikke.

A46. I fartøj fører de under pkt. A25 nævnte kongelige personer deres distinktionstegn på stage i stævnen ved officielle lejligheder.

Når fremmede kongelige personer ved officielle lejligheder afhentes med fartøj, føres efter omstændighederne den pågældendes eget flag eller nationsflag som distinktionstegn på stage i stævnen.

A47. I fartøj føres i øvrigt flag, stander eller vimpel som distinktionstegn på stage i stævnen ved officielle lejligheder som følger:

- De i pkt. A18-A21 nævnte personer fører det til deres stilling eller udkommando svarende kommandotegn.

- En kommandør som chef for en flådestation fører orlogsstander.
- Stabschefen i en flådestyrke fører orlogsvimpel.

A48. Distinktionstegn føres på halv stang efter samme regler som kommandotegn.

A49. Størrelser

Kommando- eller distinktionstegnene skal altid være mindre end eller af samme størrelse, som det førte orlogsflag.

Kommando- og distinktionstegnene findes i følgende størrelser:

Flag, antal duge:	3/4, 1, 1 3/4, 2 1/3, 3 1/2, 4 2/3*), 5 5/6**)
Standere, antal duge:	3/4, 1, 1 1/2, 1 3/4, 2 1/3, 3
Orlogsvimpler, længde i meter:	1, 2 1/2, 5, 7 1/2

Distinktionstegn i flyvevåbnet

A50. Flyvevåbnet anvender ved særlige lejligheder distinktionstegn (flag/standere (se bilag 5) og våbenskjold (se bilag 6)). Afmærkning af luftfartøjer sker jf. tillæg C, pkt. C02/C03.

A51. Det kongelige danske våbenskjold føres, når luftfartøjet er til rådighed for Hendes Majestæt Dronningen. Desuden føres kongeflag, når Hendes Majestæt Dronningen befordres i officiel anledning, eller kongestander, når Hendes Majestæt Dronningen befordres i anden anledning.

A52. Hans Kongelige Højhed Prins Henriks våbenskjold føres, når luftfartøjet er til rådighed for Hans Kongelige Højhed Prins Henrik. Desuden føres Prins Henriks flag, når Hans Kongelige Højhed befordres i officiel anledning, eller Prins Henriks stander, når Hans Kongelige Højhed befordres i anden anledning.

A53. Hendes Majestæt Dronning Ingrid's våbenskjold føres, når luftfartøjet er til rådighed for Hendes Majestæt Dronning Ingrid. Desuden føres Hendes Majestæt Dronning Ingrid's flag, når Hendes Majestæt befordres i officiel anledning - dog føres Rigsforstanderflag, når Hendes Majestæt befordres i egenskab af Rigsforstander - eller Hendes Majestæt Dronning Ingrid's stander, når Hendes Majestæt befordres i anden anledning.

Noter:

- * Kongeflag, Kronprinsflag, Dronning Ingrid's flag og Prins Henriks flag.
- ** Kongeflag.

A54. Kongekrone og Kongehusflag føres, når luftfartøjet er til rådighed for andre medlemmer af Kongehuset. Når disse medlemmer befordres i egenskab af Rigsforstander, føres Rigsforstanderflag.

A55. Afmærkning med Forsvarschefens våbenskjold og flag anvendes, når Forsvarschefen befordres i officiel anledning.

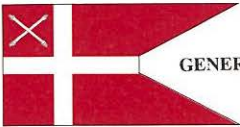
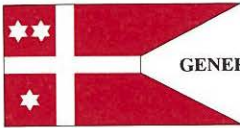
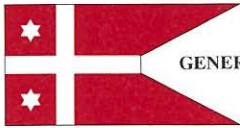
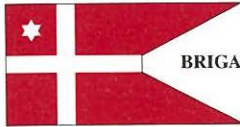
A56. Afmærkning med øvrige standspersoners våbenskjold og flag sker, når vedkommende befordres i officiel anledning, og såfremt våbenskjold og flag stilles til rådighed for flyvningen.

A57. Våbenskjold, flag og stander anvendes ikke ved befordring med T-17, LYNX, AS-550 eller H-500.

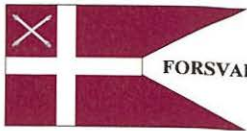
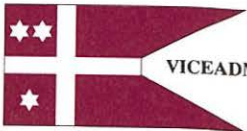
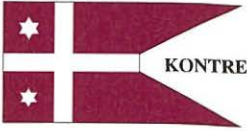
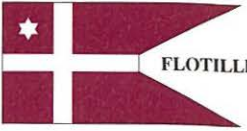
KOMMANDOSTANDERE

1. Kommandostandere udformes som flag eller vimpler, der er ca. 23 cm høje og ca. 30 cm lange.
2. Kommandostanderne har følgende udseende:

HÆREN OG FLYVEVÅBNET

Forsvarschefen, når denne er general	 GENERAL
Stedfortrædende forsvarschef (Chefen for Forsvarsstaben) og Chefen for Forsvarets Operative Styrker, når disse er generalløjtnanter	 GENERALLØJTNANT
Chefer for myndigheder, hvor chefen er generalmajor	 GENERALMAJOR
Chefer for myndigheder, hvor chefen er brigadegeneral	 BRIGADEGENERAL

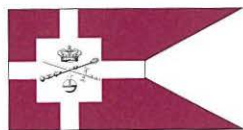
SØVÆRNET

Forsvarschefen, når denne er admiral	 FORSVARSCHEFSFLAG
Stedfortrædende forsvarschef (Chefen for Forsvarsstaben) og Chefen for Forsvarets Operative Styrker, når disse er viceadmiraler	 VICEADMIRAL
Chefer for myndigheder, hvor chefen er kontreadmiral	 KONTREADMIRAL
Chefer for myndigheder, hvor chefen er flotilleadmiral	 FLOTILLEADMIRAL

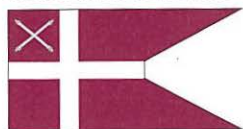
KOMMANDOTEKN I SØVÆRNET

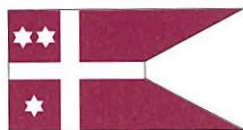
KONGEFLAG

RIGSFORSTANDERFLAG

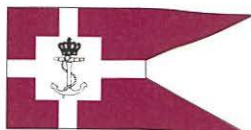
FORSVARSCHEFSFLAG

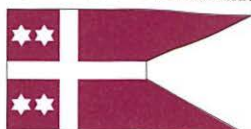
VICEADMIRAL

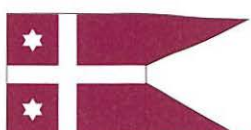
KONGESTANDER

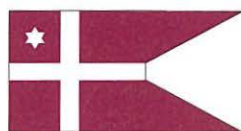
FORSVARSMINISTERFLAG

ADMIRAL

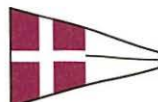
KONTREADMIRAL

FLOTILLEADMIRAL

ORLOGSSTANDER

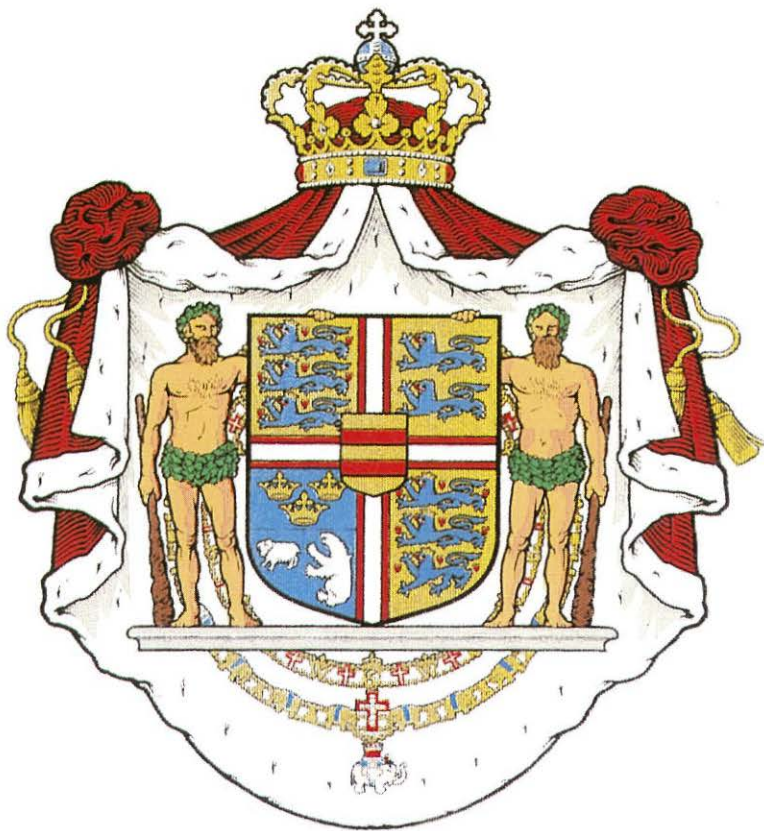

ESKADRECHEFSSTANDER

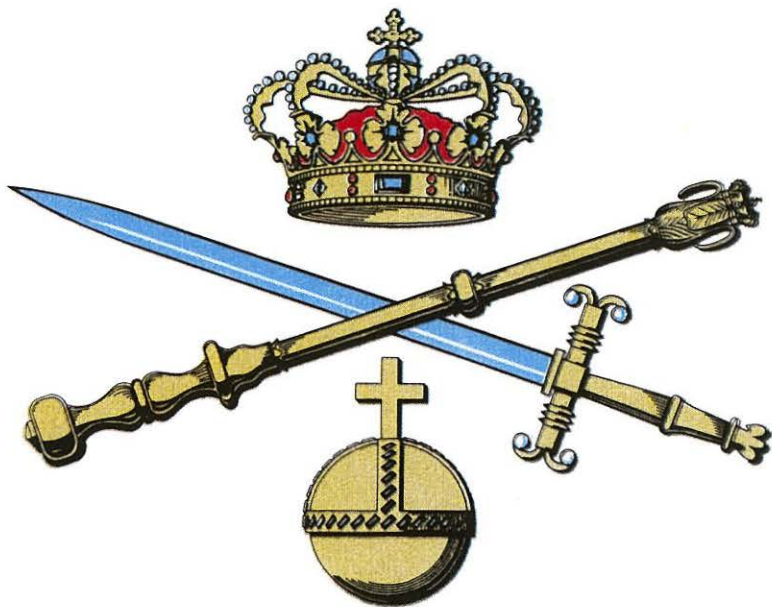

ORLOGSVIMPEL

DET KONGELIGE DANSKE VÅBEN

MÆRKE I RIGSFORSTANDERFLAG

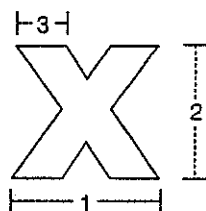
MÆRKE I FORSVARSMINISTERFLAG.

GRADSPADER

1. Gradspladerne skal være
 - rektangulære (ca. 15 x 30 cm),
 - røde, forsynet med et antal hvide krydser.

Krydsene, som anbringes på en vandret linie midt på pladen, udformes efter følgende specifikationer:

1 = ca. 5,0 cm

2 = ca. 5,0 cm

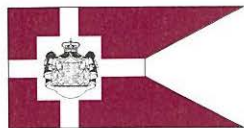
3 = ca. 1,3 cm

2. Gradspladerne anbringes med den længste side vandret.
3. Gradspladerne påføres et antal krydser således:
 - Forsvarschefen : 4 krydser.
 - Generalløjtnanter/viceadmiraler : 3 krydser.
 - Generalmajorer/kontreadmiraler : 2 krydser.
 - Brigadegeneraler/flotilleadmiraler samt brigadechefer : 1 kryds.

DISTINKTIONSTEGN I SØVÆRNET

KONGEFLAG

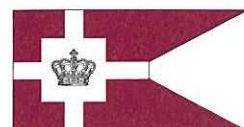
PRINS HENRIKS FLAG

DRONNING INGRIDS FLAG

KRONPRINSFLAG

KONGEHUSFLAG

KONGESTANDER

PRINS HENRIKS STANDER

DRONNING INGRIDS STANDER

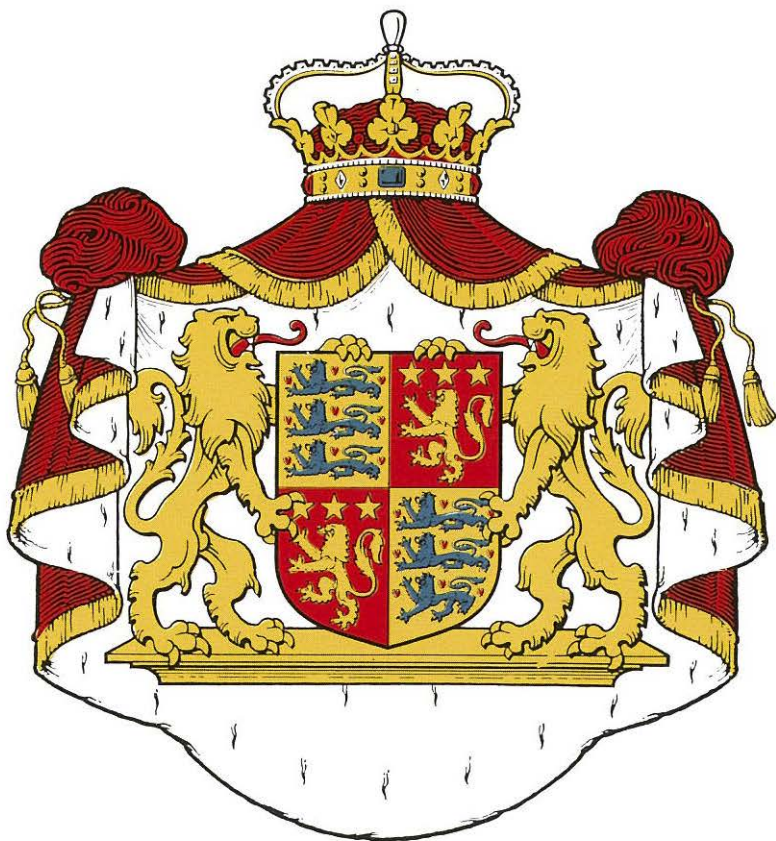

KRONPRINSSTANDER

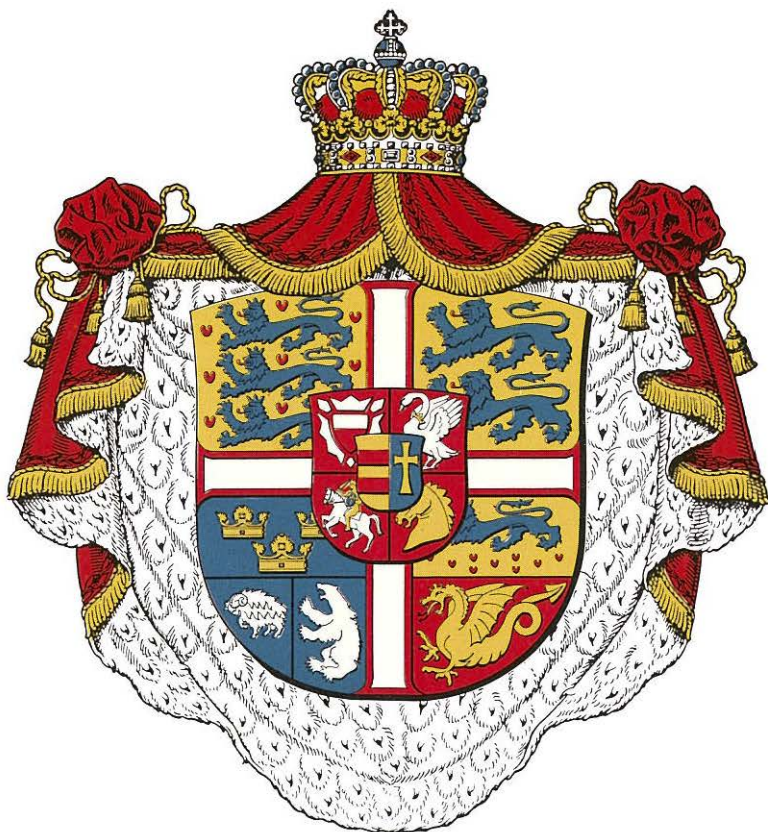

ANCIENNITETSSTANDER

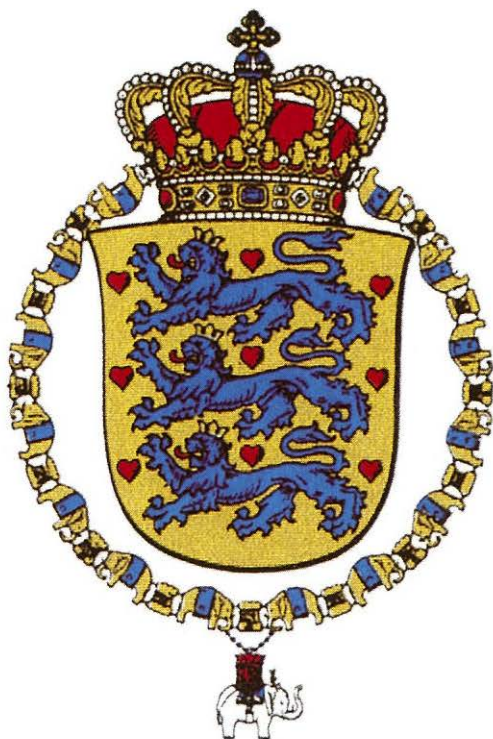
HANS KONGELIGE HØJHED PRINS HENRIKS VÅBEN

HENDES MAJESTÆT DRONNING INGRIDS VÅBEN

MÆRKE I KRONPRINSFLAG

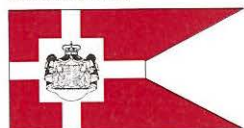
MÆRKE I KONGEHUSFLAG

DISTINKTIONSTEGN I FLYVEVÅBNET

KONGEFLAG

PRINS HENRIKS FLAG

DRONNING INGRIDS FLAG

KRONPRINSFLAG

KONGEHUSFLAG

KONGESTANDER

PRINS HENRIKS STANDER

DRONNING INGRIDS STANDER

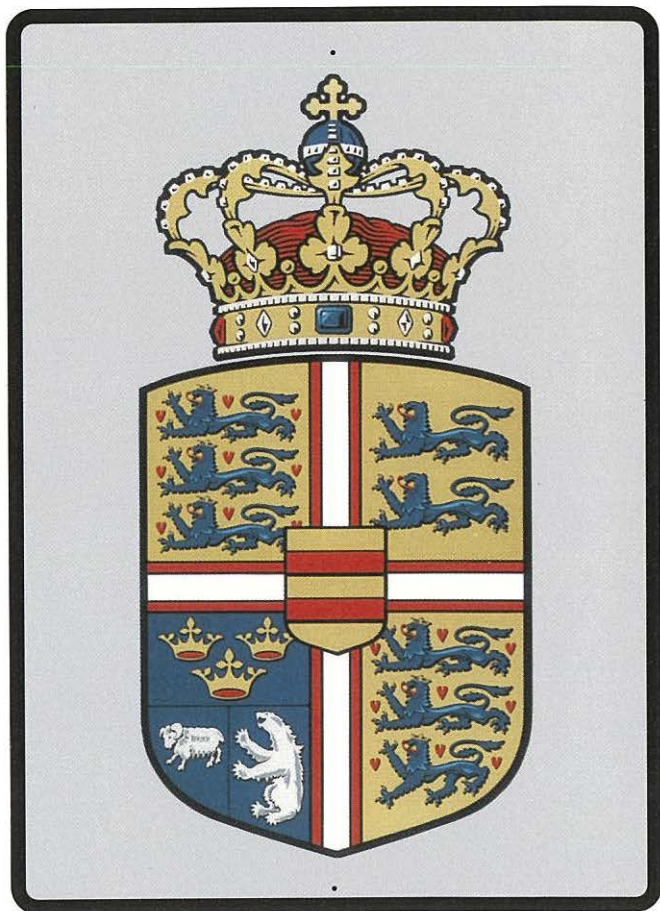
KRONPRINSSTANDER

ANCIENNITETSSTANDER

VÅBENSKJOLDE

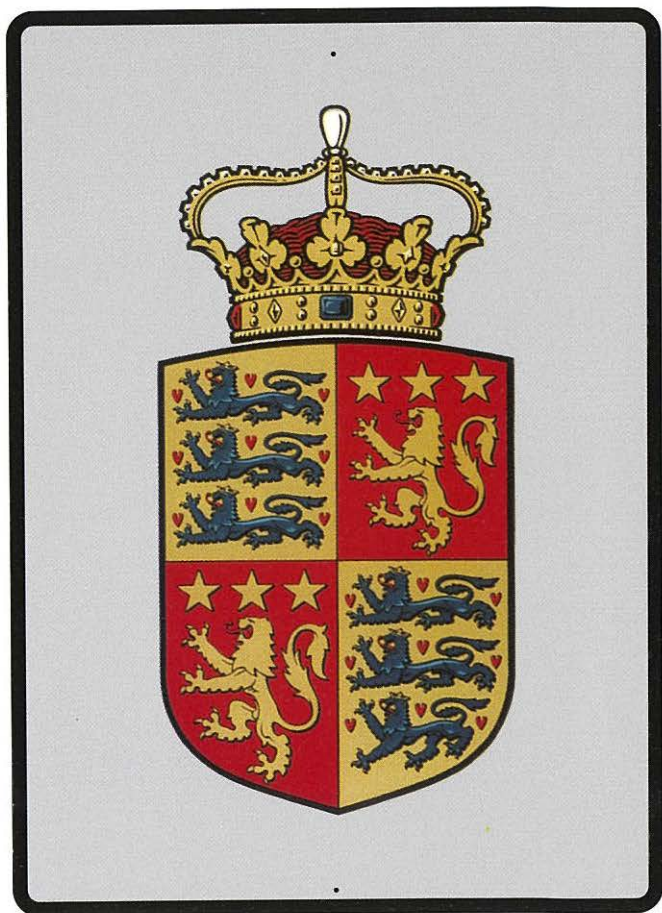
Det Kongelige Danske Våben

Hendes Majestæt Dronning Ingrid's våbenskjold

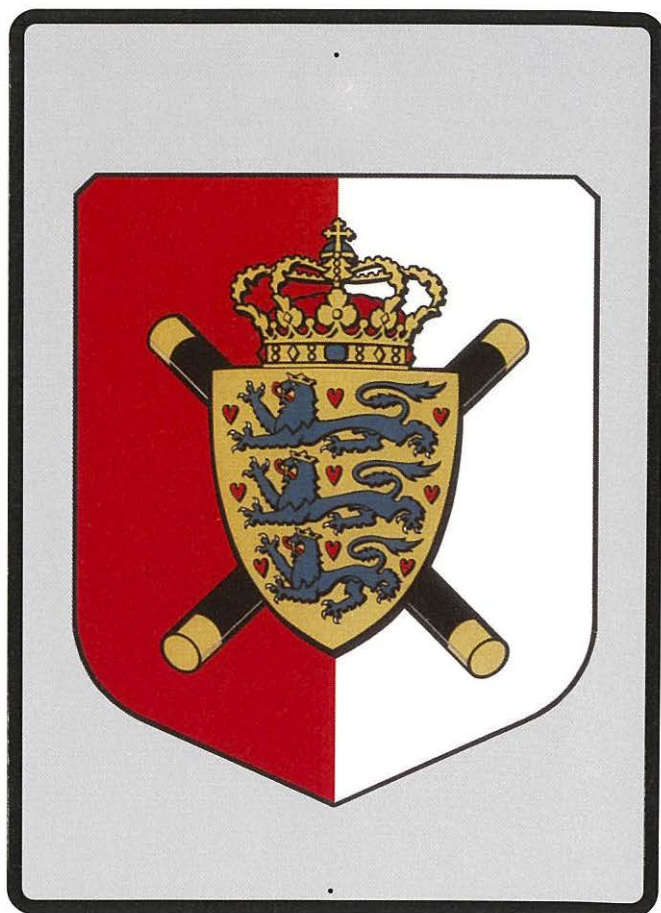
Hans Kongelige Højhed Prins Henriks våbenskjold

Kongekrone

Forsvarschefens våbenskjold

BESØG/HØFLIGHEDSVISITTERGenerelt

B01. Forsvarets tjenestesteder skal på naturlig måde indgå i det lokale samfund, hvorfor chefer i forbindelse med tjenesteændringer aflægger høflighedsvisitter hos de civile og militære myndigheder, med hvem tjenestestedet samarbejder. Sådanne visitter, der aflægges efter forudgående aftale, skal lægge vægt på den personlige kontakt og de tjenstlige relationer.

B02. Søværnets særlige traditioner for besøg/visitter mellem orlogsskibe og myndigheder i land, samt orlogsskibe imellem, er beskrevet i det følgende.

Orlogsskibe - myndigheder i land

B03. Chefen for en flådestyrke eller et enkelt skib udveksler officielle besøg ved ankomst til havn med de i det følgende anførte myndigheder.

Officielle besøg finder som regel kun sted inden for flagtid, og besvares inden 24 timer efter, at de er aflagt.

B04. Mellem danske orlogsskibe og danske diplomatiske og konsulære repræsentanter i udlandet udveksles ved ankomst til fremmed havn officielle besøg som følger:

- Hos en dansk diplomatisk repræsentationschef af højere rang end Chargé d'Affaires aflægges chefen først besøg.
- I øvrigt aflægges det første officielle besøg af den, der står lavest i nedenstående række:

Flagmand og salutberettiget standermand,
Chargé d'Affaires og generalkonsul,
ikke salutberettiget standermand samt skibschef af
kommandørkaptajnsgrad,
konsul,
skibschef af orlogskaptajnsgrad,
vicekonsul,
skibschef af kaptajnløjtnants- og premierløjtnants-
grad.

Snarest muligt efter ankomsten sendes en officer til vedkommende myndighed med underretning om ankomsten.

B05. Med danske civile myndigheder udveksles som regel ikke besøg.

Med danske myndigheder af hæren og flyvevåbnet udveksles som regel ikke besøg. Dog afgiver chefen ved ankomst til dansk havn, hvor der findes fast garnison (København og Århus undtaget), meddelelse om ankomsten til den højstkommanderende officer af hæren og flyvevåbnet på stedet, medmindre besøget har en ganske kortvarig karakter. Denne bestemmelse medfører ingen tjenstlig underlægning.

B06. Imellem danske kommandotegn aflægges det første tjenstlige besøg af den yngre i grad eller aldersorden.

Tjenstlige besøg finder som regel ikke sted imellem chefer hørende til samme flådestyrke.

B07. Mellem danske orlogsskibe og fremmede myndigheder udveksles officielle besøg ved ankomst til fremmed havn, idet chefen først aflægger besøg hos de lokale øverste civile og militære myndigheder. Forinden skal han, såfremt ingen anden dansk chef er tilstede, henvende sig herom til den derværende danske diplomatiske repræsentant eller konsul.

B08. Ved aflæggelse af besøg vil chefen for en flådestyrke tillige repræsentere de ham under besøget underlagte chefer. Han kan dog ved besøget lade sig ledsage af disse, hvis den fremmede myndighed er indforstået hermed og forholdene i øvrigt taler herfor.

Ved de her omhandlede besøg kan en flagmand afhængig af vedkommende myndigheds grad lade sig repræsentere af sin stabschef eller anden officer.

Under flådeøvelser med fremmede nationer kan besøgspligten bortfalde, efter aftale med værtsnationen.

Orlogsskibe imellem

B09. Ved besøg mellem danske og fremmede orlogsskibe, skelnes mellem foreløbige besøg (komplimentering), officielle besøg og andre besøg.

B10. Chefen for et eller flere orlogsskibe, der befinder sig i en havn eller på en red, sender ved fremmede orlogsskibes ankomst en officer til den derværende for at komplimentere.

Besøget besvares så snart som muligt ved en officer, for så vidt chefen ikke foretrækker selv at gengælde komplimenteringen ved straks at aflægge officielt besøg.

Komplimentering finder som regel kun sted inden for flagtid.

Ved et fremmed orlogsskibs ankomst til en flådestation udføres komplimenteringstjenesten af chefen for vedkommende flådestation.

B11. Inden 24 timer efter at komplimenteringen har fundet sted, udveksles officielle besøg mellem chefen for det ankomne skib og chefen for hvert af de fremmede nationers skibe, der forinden ankomsten befandt sig på stedet.

Er chefen af lige grad, gøres det første officielle besøg af den sidst ankomne. Er cheferne af forskellig grad, gøres det første officielle besøg af den, hvis grad er lavest.

Besøget besvares personligt. Dog kan en flagmand eller salutberettiget standermand lade besøg af chefer af kaptajn-løjtnants- og løjtnantsgrad besvare ved sin stabschef.

B12. Når en flådestyrke eller et enkelt skib er ankommet til havn eller red, og de officielle besøg mellem cheferne er udvekslede, bør disse i henhold til almindelig orlogsskik som regel aflægge besøg hos de på stedet liggende fremmede orlogsskibes chefer, ligesom også officersmesserne bør aflægge besøg i de tilsvarende messer.

Hvor et stort antal skibe af samme nationalitet er samlet under enkelt kommando, kan sådanne besøg dog undlades, når man i forvejen har forvisset sig om, at undladelsen er i overensstemmelse med gældende skik og brug.

LUFTRANSPORTYdre foranstaltninger

C01. Dette tillæg beskriver de ydre foranstaltninger i forbindelse med flyvning med de i pkt. 204 nævnte persongrupper.

Afmærkning af luftfartøjer

C02. For kongelige personer og Forsvarschefen foretages afmærkning med våbenskjolde, flag eller standere jf. Tillæg A. For øvrige personer foretages afmærkning med våbenskjold og flag eller standere, såfremt disse er til rådighed.

C03. Våbenskjolde føres på venstre side indvendigt i C-130 og G-III, så de er synlige udefra, og udvendigt på S-61 og LYNX.

Flag eller standere anbringes udvendigt på C-130 og G-III ved forreste venstre dør. Af sikkerhedshensyn udstyres S-61, LYNX, AS-550, H-500 og T-17 ikke med flag eller standere.

For andre flytyper følges i relevant omfang ovenstående.

Ledsageofficer

C04. Ved flyvning med medlemmer af Kongehuset samt andre nationers statsoverhoveder udpeger Flyvertaktisk Kommando ledsageofficer.

Ankomst og afgang

C05. Ved ankomst til og afgang fra en flyvestation skal chefen for flyvestationen eller dennes stedfortræder være til stede.

Særlige forhold

C06. Afmærkning af luftfartøjer med våbenskjold skal være foretaget fra senest 15 minutter før planlagt ombordstigning, og indtil pågældende person/personer efter endt flyvning har forladt parkeringsområde.

Afmærkning af C-130 og G-III med flag eller stander skal være foretaget fra senest 15 minutter før planlagt ombordstigning, til umiddelbart før opstart af motorer og igen efter endt flyvning umiddelbart efter, at motorerne er stoppet, og indtil pågældende person/personer har forladt parkeringsområdet.

C07. Senest 5 minutter før planlagt ombordstigning tager mindst én fra flybesætningen eller evt. ledsageofficeren opstilling neden for trappen ved luftfartøjets passagerdør med front mod den/de ankomende person/personer.

C08. Snarest muligt efter landing, når luftfartøjet er parkeret, tager mindst én fra flybesætningen eller evt. ledsageofficeren igen opstilling neden for trappen, og forbliver opstillet til den/ de pågældende person/personer har forladt luftfartøjets parkeringsområde.

LIVGARDENS VAGTTJENESTE VED DE KONGELIGE SLOTTE OG PALÆERGENERELT

D01. De følgende punkter angiver de ceremonielle forhold, der er specielle for Den Kongelige Livgardes varetagelse af vagttjenesten mm. ved de kongelige slotte og palæer, og hvor udførelsen afviger fra forhold beskrevet i de øvrige kapitler.

Kommandoforhold

D02. Fra det tidspunkt en vagt er formæret, og indtil den er aftrøppet, er den underlagt Chefen for Hendes Majestæt Dronningens Adjudantstab.

Honoreringsbestemmelser

D03. Afstanden inden for hvilken honnør afgives er 40 skridt.
På Amalienborg aflægges honnør, når vedkommende er på slotspladsen (Kolonnaden incl.).

D04. Mellem indmarch på slotspladsen og udmarch fra slotspladsen aflægges ikke honnør med vagtparader.

D05. Honnøraflæggelse under postafløsning:

- Afløsningspatruljen aflægger kun honnør for medlemmer af kongehuset.
- Passerer afløsningspatruljen medlemmer af kongehuset, aflægges honnør under march. Har patruljen gjort holdt, aflægges honnør på stedet.

D06. Honnøraflæggelse som vagt:

- Vagten råbes til gevær (normalt kun i tidsrummet 0800-2130).
- Vagten følger de i pkt. 210-211 anførte honoreringsbestemmelser.
- Ved udkørsel fra et palæ eller slot trædes kun til gevær, når vagten på forhånd er orienteret, og schweizeren eller portneren averterer "Råb", eller vagten har fået ordre om at være trådt til gevær på et fastlagt tidspunkt.
- Ved tilkørsel trædes der normalt ikke til gevær, med mindre der i hvert enkelt tilfælde er tilgået vagten ordre herom. Der trædes dog altid til gevær ved Hendes Majestæt Dronningens ankomst til Christiansborg Slot, samt ved oprettelse af residens på de øvrige slotte.
- Under fremmede statsoverhoveders officielle besøg ved Hoffet træder vagten til gevær ved alle officielle ind- og udkørsler til/fra slottet.

- Når den kongelige familie ved særlige lejligheder kommer frem på det aktuelle slots balkon/trappe, råbes vagten til gevær. Ved disse lejligheder præsenteres gevær, men fanen sænkes ikke. Spillet røres ikke, og sabelbevåbnede saluterer ikke.

D07. Honnøraflæggelse som honnørpost:

- Når vagten er kaldt til gevær, følger udstillede poster vaggens honnøraflæggelse.
- Når vagten ikke er kaldt til gevær, aflægger posterne honnør foran skilderhusene eller på postruten, dog aldrig foran port eller trappe.
- Posten følger de i pkt. 212-214 anførte honoreringsbestemmelser.

D08. Honnøraflæggelse som indre post:

- Er posten udstillet i tilslutning til et indre kommando, følger udstillede poster kommandoets honnøraflæggelse.
- I øvrigt følger posten de i pkt. 212-214 anførte honoreringsbestemmelser.

D09. Honnøraflæggelse som indre kommando:

- Føreren af indre kommando er indtrådt på højre fløj af mandskabet og til venstre for eventuelle tambourer.
- Føreren af indre kommando afgiver følgende meldinger:
 - Ved Hendes Majestæt Dronningens ankomst:
"Deres Majestæt, jeg melder i ærbødighed indre kommando formeret".
 - Ved Chefen for Adjutantstabens ankomst:
"Hr. oberst, jeg melder indre kommando formeret".
- Indre kommando følger de i pkt. 210-211 anførte honoreringsbestemmelser.

AMALIENBORG

Vagttyper

D10. På Amalienborg oprettes og bestrides følgende vagter:

D11. Kongevagter

Kongevagt oprettes, når Hendes Majestæt Dronningen bor i CHR IX's Palæ.

Kongevagter kan have varierende sammensætninger, afhængig af hvilke af de øvrige palæer, der er beboet af Den Kongelige Familie.

Når Kongevagt er oprettet på Amalienborg, føres en fane som kommandotegn.

D12. Løjtnantsvagter

Løjtnantsvagt oprettes, når Hendes Majestæt Dronningen ikke bor i CHR IX's Palæ.

Løjtnantsvagter kan have varierende sammensætninger, afhængig af hvilke palæer, der er beboet af Den Kongelige Familie.

D13. Palævagt

Palævagt oprettes, når Hans Kongelige Højhed Kronprinsen og/eller Hans Kongelige Højhed Prins Joachim bor i CHR VIII's Palæ og Deres Kongelige Højheder ikke er regent/rigsforstander, eller når Amalienborg ikke beboes af Den Kongelige Familie.

Vagters sammensætninger

D14. Kongevagter:

- 1 vagtkommandør (major/kaptajn).
- 1 næstkommanderende (kaptajn/premierløjtnant).
- 1 fanebærer (befalingsmand af sergentgruppen).
- 2 tambourer (1 fløjte og 1 tromme).
- 18 - 30 døgnposter (afhængig af hvilke palæer, der er beboet).
- 3 - 9 natposter (afhængig af hvilke palæer, der er beboet).

D15. Løjtnantsvagter:

- 1 vagtkommandør (kaptajn/premierløjtnant).
- 1 næstkommanderende (befalingsmand af sergentgruppen).
- 2 tamburer (1 fløjte og 1 tromme).
- 18 - 30 døgnposter (afhængig af hvilke palæer, der er beboet).
- 3 - 6 natposter (afhængig af hvilke palæer, der er beboet).

D16. Palævagt:

- 1 vagthavende løjtnant på Livgardens Kaserne.
- 1 vagtkommandør (befalingsmand af sergentgruppen).
- 18 døgnposter.
- 6 natposter.

Vagtparaders sammensætninger

D17. Kongevagter:

- 1 vagtkommandør.
- 1 næstkommanderende.
- 36 gardere.
- Musikkorpset og tamburkorpset (normalt 6 fløjter og 6 trommer). I særlige tilfælde kan sammensætningen ændres efter Hendes Majestæt Dronningens Adjutantstabs bemyndigelse.

D18. Løjtnantsvagter:

- 1 vagtkommandør.
- 1 næstkommanderende.
- 30 gardere.
- Musikkorpset og tamburkorpset (normalt 6 fløjter og 6 trommer).

Vagtstyrkens sammensætning

D19. Palævagt:

- 1 vagtkommandør.
- 18 gardere.

Særlige forhold

D20. Afgivelse af æresbevisninger:

- Ved ankomst/indkørsel aflægger vagten honnør og spillet røres fra det tidspunkt, det kongelige køretøj ankommer til slotspladsen, og indtil vognen er passeret ind i det pågældende palæ.
- Ved afrejse/udkørsel aflægger vagten honnør og spillet røres fra det tidspunkt, det kongelige køretøj kommer frem fra det pågældende palæ, og indtil det har forladt slotspladsen.
- Vagten træder normalt ikke til gevær ved indkørsel, med mindre der tilgår vagten særlige ordrer herom.
- Vagtkommandøren træder til gevær med postfrit mandskab, næstkommanderende, fanebærer og tamburer, når der averteres "Råb", samt hvis der tilgår vagten ordre herom.

D21. Ved oprettelse og nedlæggelse af residensen træder vagten til gevær uden nærmere ordre.

D22. Ved afrejse til/ankomst fra udlandet træder vagten til gevær uden nærmere ordre.

D23. Ved modtagelse af ambassadører træder vagten til gevær uden nærmere ordre.

D24. Ved udkørsel til/ankomst fra Kur på Christiansborg Slot anlagges vagten blå vagtgalla i tiden 0800 - 1400, og der trædes til gevær uden nærmere ordre.

D25. Ved udkørsel til ambassadørmødelser, aftenselskab/selskab og statsråd/audiens på Christiansborg Slot træder vagten til gevær uden nærmere ordre.

D26. Nytårsaften 31. december:

- Vagten træder til gevær 5 minutter før nytårstalen påbegyndes.
- Når Hendes Majestæt Dronningens nytårstale er afsluttet, præsenteres gevær, fanen sænkes, og officererne saluterer.

D27. Nytårsdag 1. januar:

- Vagten anlægger rød vagtgalla i tiden 0800 - 2400.
- Kl. 0745 ombyttes bataljonsfanen med gallafanen.
- Kl. 2130 ombyttes gallafanen med bataljonsfanen; såfremt der holdes taffel dog først, når dette er afsluttet.

D28. 9. april:

- Såfremt der flages på halv stang, må spillet ikke røres, før flaget på Amalienborg er hejst på hel stang (kl. 1200).

D29. Hendes Majestæt Dronningens fødselsdag (16. april):

- Vagten anlægger rød vagtgalla i tiden 0800 - 2400.
- Kl. 0745 ombyttes bataljonsfanen med gallafanen.
- Kl. 2130 ombyttes gallafanen med bataljonsfanen. Såfremt der holdes taffel dog først, når dette er afsluttet.

D30. Kur i CHR VII's Palæ:

- Rød vagtgalla anlægges i tiden 0800 - 1400.
- Bataljonsfanen ombyttes med gallafanen i tiden 0745 - 1415.
- Kongevagten modtager en vagtforstærkning bestående af
 - 1 befalingsmand af sergentgruppen og
 - 28 gardere til etablering af indre kommando, indre poster og ekstra ydre poster.

D31. Kur og efterfølgende taffel i CHR VII's Palæ:

- Rød vagtgalla anlægges fra kl. 1800, til tafflet er afsluttet.
- Kongevagten modtager en vagtforstærkning bestående af
 - 1 befalingsmand af sergentgruppen og
 - 32 gardere til etablering af indre kommando og ekstra ydre poster og natposter.

D32. Aftenselskab i CHR VII's Palæ:

- Kongevagten modtager en vagtforstærkning bestående af 22 gardere til etablering af indre post og ekstra ydre post og natpost.

D33. Aftenselskab i CHR IX's Palæ:

- Kongevagten modtager en vagtforstærkning bestående af 14 gardere til etablering af ekstra ydre poster og natposter.

D34. Referatvagt:

- Når residensen er forlagt fra Amalienborg, og der ikke holdes statsråd på Christiansborg Slot, etableres på onsdage uden nærmere ordre Referatvagt på Amalienborg.
- Ved ambassadørmottagelse på Amalienborg i løjtnants- eller palævagtperioden etableres Referatvagt på ordre.
- Referatvagt består af et antal honnørposter i to afløsninger til etablering af dobbeltpost ved hovedporten og enkeltpost ved køkkenport foran det palæ, hvor referatet afholdes.

D35. Statsråd:

- Når statsråd afholdes på Amalienborg, skal alle poster præsentere gevær, for samtlige ministre ved disses ankomst til henholdsvis afgang fra Amalienborg.

D36. Spil:

- Spillet røres ikke mellem kl. 2130 og 0800, medmindre andet befales.
- Spillet røres ikke langfredag, påskedag, pinsedag og juledag.

CHRISTIANSBORG SLOT

Vagttyper

D37. På Christiansborg Slot oprettes og bestrides følgende vagter:

D38. Kongevagter: Ved nytårskur, aftenselskaber, taffel og ambassadørmodtagelse.
En fane er Kongevagtens kommandotegn.

D39. Løjtnantsvagter: Ved audiens og statsråd.

Vagters sammensætninger

D40. Kongevagter:

- 1 vagtkommandør (major/kaptajn).
- 1 næstkommanderende (kaptajn/premierløjtnant).
- 1 fanebærer (befalingsmand/sergentgruppen).
- 4 tamburer (1 fløjte og 3 trommer).
- 42 gardere (ydre og indre poster samt indre kommandoer).

D41. Løjtnantsvagter:

- 1 vagtkommandør (kaptajn/premierløjtnant).
- 1 næstkommanderende (befalingsmand af sergentgruppen).
- 2 tamburer (1 fløjte og 1 tromme).
- 18 - 30 gardere (ydre og indre poster).

Vagtparaders sammensætninger

D42. Kongevagter:

- 1 vagtkommandør.
- 1 næstkommanderende.
- 1 fanebærer.
- 42 gardere.
- Musikkorpset og tamburkorpset (normalt 6 fløjter og 6 trommer). I særlige tilfælde kan sammensætningen ændres efter Hendes Majestæt Dronningens Adjudantstabs bemyndigelse.

D43. Løjtnantsvagt:

- 1 vagtkommandør.
- 1 næstkommanderende.
- 18 - 30 gardere (afhængig af om det er audiens- eller statsrådsvagt).
- Tambourkorpsen (normalt 6 fløjter og 6 trommer).

FREDENSBORG SLOTVagttyper

D44. Når Hendes Majestæt Dronningen forlægger residensen til Fredensborg Slot, oprettes et vagtdetachement under kommando af en detachementskommandør (major/kaptajn).

Følgende vagter oprettes og bestrides:

D45. Kongevagter

Kongevagt oprettes, når Hendes Majestæt Dronningen og/eller Hans Kongelige Højhed Prinsen bor på Hovedslottet.

Kongevagter kan have varierende sammensætning, afhængig af om Hendes Majestæt Dronning Ingrid bor i Kancellihuset.

D46. Løjtnantsvagter

Løjtnantsvagt oprettes, når andre medlemmer af Den Kongelige Familie bor på Hovedslottet.

Løjtnantsvagter kan have varierende sammensætning, afhængig af om Hendes Majestæt Dronning Ingrid bor i Kancellihuset.

D47. Palævagter

Palævagt oprettes, når Fredensborg Slot midlertidigt er ubeboet.

Palævagter kan have varierende sammensætning, afhængig af om Hendes Majestæt Dronning Ingrid bor i Kancellihuset.

D48. Løjtnantsvagt Kancellihus

Løjtnantsvagt Kancellihus oprettes, når Hendes Majestæt Dronning Ingrid bor i Kancellihuset og vagtdetachementet ikke er oprettet.

Vagters sammensætninger

D49. Kongevagter:

- 1 vagtkommandør (kaptajn/premierløjtnant).
- 1 næstkommanderende befalingsmand af sergentgruppen).
- 15 - 18 døgnposter.
- 3 - 9 natposter.

D50. Løjtnantsvagter:

- Som for Kongevagter anført.

D51. Palævagter:

- 1 vagthavende løjtnant (kaptajn/premierløjtnant).
- 1 vagtkommandør (befalingsmand af sergentgruppen).
- 9 - 12 døgnposter.
- 3 - 9 natposter.

D52. Løjtnantsvagt Kancellihus:

- 1 vagthavende løjtnant (kaptajn/premierløjtnant).
- 1 vagtkommandør (befalingsmand af sergentgruppen).
- 3 døgnposter.
- 6 natposter.

Vagtparaders sammensætninger

D53. Kongevagt:

- 1 vagtkommandør.
- 1 næstkommanderende.
- 15 - 18 døgnposter.
- 2 tamburer (1 fløjte og 1 tromme).

D54. Løjtnantsvagt:

- Som for Kongevagt anført.

Vagtstyrkens sammensætning

D55. Palævagt:

- 1 vagtkommandør.
- 9 - 12 døgnposter.

D56. Løjtnantsvagt Kancellihus:

- Ingen vagtparade.

Særlige forhold

D57. Ambassadørmødtagelse på Fredensborg Slot medfører følgende tilgang til Kongevagten:

- 1 fører for indre kommando (kaptajn/premierløjtnant).
- 1 befalingsmand af sergentgruppen (til indre kommando).
- 24 gardere (indre kommando 2).
- 4 gardere (indre poster).

D58. Tappenstreg slås dagligt kl. 2200, når detachementet er oprettet.

D59. Musikkorpsset deltager normalt en gang hver anden uge i vagtskiftet efter meddelelse fra Hendes Majestæt Dronningens Adjudantstab.

MARSELISBORG SLOT

Vagttyper

D60. Når Hendes Majestæt Dronningen forlægger residensen til Marselisborg Slot, oprettes et vagtdetachement under kommando af en detachementskommandør (major/kaptajn).

Følgende vagter oprettes og bestrides:

D61. Kongevagt

Kongevagt oprettes, når Hendes Majestæt Dronningen og/eller Hans Kongelige Højhed Prinsen bor på Marselisborg Slot.

D62. Palævagt

Palævagt oprettes, når Marselisborg Slot midlertidigt er ubeboet.

Vagters sammensætninger

D63. Begge vagter består af

- 1 vagtkommandør (befalingsmand af sergentgruppen).
- 9 døgnposter.

Vagtparadens sammensætning

D64. Kongevagt:

- 1 vagtkommandør.
- 9 døgnposter.
- 2 tamburer (1 fløjte og 1 tromme).

Vagtstyrkens sammensætning

D65. Palævagt:

- 1 vagtkommandør.
- 9 døgnposter.

SÆRLIGE TILFÆLDE

D66. Ved særlige lejligheder og arrangementer oprettes vagter eller æresenheder, hvor benævnelse og sammensætning i hvert enkelt tilfælde fastsættes af Hendes Majestæt Dronningens Adjudantstab; f.eks. opførelser i Det Kongelige Teater og æreskompagnier/-kommandoer i forbindelse med officielle besøg fra udlandet (statsbesøg).

GARDEHUSARREGIMENTETS HOFTJENESTEGENERELT

E01. De følgende punkter angiver ceremonielle forhold for Gardehusarregimentets varetagelse af hoftjeneste mv. ved de kongelige slotte og palæer, og hvor udførelsen afviger fra forhold beskrevet i de øvrige kapitler.

Kommandoforhold

E02. Eskorter og beredne kommandoer er direkte underlagt Chefen for Hendes Majestæt Dronningens Adjutantstab fra ankomst til den by, hvor den aktuelle tjeneste skal forrettes.

Kommandoer til fods er overalt på de kongelige slotte og i Det Kongelige Teater direkte underlagt vagthavende major/kaptajn af Den Kongelige Livgarde.

Tjenestens gennemførelse

E03. Gardehusarregimentets hoftjeneste gennemføres

- ved at stille bereden eskorte i forbindelse med statsbesøg, nytårskur, større begivenheder i Kongehuset mv.,
- ved at stille beredent kommando ved ambassadørmodtagelser mv.,
- ved at stille kommando til fods,
- på Christiansborg Slot i anledning af nytårskur, aftenselskab, taffel eller ambassadørmodtagelse,
- på Fredensborg Slot i anledning af ambassadørmodtagelse samt
- i Det Kongelige Teater ved festforestillinger eller i særlige tilfælde, hvor Hendes Majestæt Dronningen måtte ønske eskorte- eller vagttjeneste etableret.

Eskortens størrelse og opstilling

E04. Eskorten opstilles med følgende styrke og opstilling:

- Næstkommanderende (kaptajn/premierløjtnant).
- Trompetergruppe (-korps), 1 pauker (7 menige).
- 1. delingsfører (premierløjtnant).
- 1. deling (1 befalingsmand af sergentgruppen og 11 menige).
- Første kongelige køretøj ledsaget af to kavalerer:
 - Chefen for Militærregion VI og
 - Chefen for Gardehusarregimentet (nærmest Hendes Majestæt Dronningen).
- Chefen for eskorten (major/kaptajn).
- Estandartløjtnant (premierløjtnant).
- Estandartvagt (6 befalingsmænd af sergentgruppen).

- Evt. andet (og efterfølgende) kongelige køretøj(er) med ledsagende kavalerer (Adjudanten hos Hendes Majestæt Dronningen eller officerer af Gardehusarregimentet).
- 2. delingsfører (premierløjtnant).
- 2. deling (1 befalingsmand af sergentgruppen og 11 menige).
- Sluttende befalingsmand (chefsergent/seniorsergent).

Beredent kommando, opstilling og størrelse

E05. Beredne kommandoer formeres med følgende normalopstilling:

- Fører (premierløjtnant).
- 1 trompeter.
- 1. ryttergruppe (6 menige).
- Karet eller andet køretøj, der skal eskorteres.
- 2. ryttergruppe (6 menige).
- Sluttende befalingsmand (seniorsergent/oversergent/sergent).

KOMMANDOER TIL FODS

Christiansborg Slot

E06. Kommandoets størrelse og opstilling:

- 1 fører (premierløjtnant).
- 1 næstkommanderende (sergentgruppen).
- 11 menige (+ 1 i reserve).

Kommandoet opstilles på ét geled i den anførte orden.

Fredensborg Slot

E07. Kommandoets størrelse og opstilling:

- 1 fører (premierløjtnant).
- 1 næstkommanderende (sergentgruppen).
- 11 menige (+ 1 i reserve).

Kommandoet opstilles på ét geled i den anførte orden.

Det Kongelige Teater

E08. Kommandoets styrke:

- 1 detachementsfører (kaptajn).
- 1 fører for fodkommandoet (premierløjtnant).
- 1 befalingsmand til rådighed (sergentgruppen).
- 1 næstkommanderende for fodkommandoet (sergentgruppen).
- 29 menige, heraf 14 udstillet som poster og 1 som reserve.

E09. Kommandoet opstilles efter særlig plan med et fodkommando i ordenen:

- Føreren, næstkommanderende og 14 menige.
- Et antal enkelt- og dobbeltposter.

SÆRLIGE TILFÆLDE

E10. I særlige tilfælde, hvor Hendes Majestæt Dronningen måtte .
ønske eskorte- eller vagttjeneste etableret, fastsættes styrkens
størrelse og sammensætning efter den aktuelle opgave efter direk-
tiv fra Hendes Majestæt Dronningens Adjudantstab.

JYSKE REGIMENTERS VAGTTJENESTE VED GRÅSTEN SLOTGenerelt

F01. Når der oprettes residens på Gråsten Slot, opstilles et vagtdetachement afgivet af et af de jyske regimenter under kommando af en detachementskommandør.

Kommandoforhold

F02. Fra det tidspunkt vagtdetachementet er formeret på Gråsten Slot, og indtil det er aftroppet, er det underlagt Chefen for Militærregion III.

Vagtens sammensætning

F03. Vagtdetachementet består af

- 1 detachementskommandør: Kaptajn/premierløjtnant.
- 1 næstkommanderende: Kaptajn/premierløjtnant.
- 1 forsyningsbefalingsmand: Seniorsergent/oversergent/sergent.
- 3 vagtkommandører: Seniorsergent/oversergent/sergent.
- 2 næstkommanderende: Seniorsergent/oversergent/sergent.
- 33 menige vagter: Overkonstabel/konstabel/konstabelev/værnepligtig menig.

F04. Den daglige styrke består som minimum af

- 1 detachementskommandør.
- 1 vagtkommandør.
- 1 næstkommanderende/vagt.
- 11 menige vagter og beredskabsstyrken.

F05. Slesvigske Fodregiments Musikkorps afgives normalt til den ugentlige vagtparade om fredagen.

Særlige tilfælde

F06. Ved særlige lejligheder og arrangementer oprettes vagter eller øresenheder, hvor styrkens størrelse og sammensætning efter den aktuelle opgave fastsættes af Chefen for Militærregion III.

STIKORDSREGISTER

STIKORD

PKT. (TILLÆG/BILAG)

A

Adjutantstab

Hendes Majestæt Dronningens

103, 513, 518, 524,
525, 526, 527, 531,
D02, D42, D59, D66
E02, E10

Bilag 1 til Kapitel 5

Admiralsflag

A05, A11, A25

Afskridtning af front

305-307

Amalienborg

Den Kongelige Livgarde

D03, D10-D36

Ambassadørmødtagelse

D23, D25, D38, D57,
D64, E03

Anciennitetsstander

A36, A41, A42, A43

Askespredning til søs

621-622

B

BEGRAVELSE ELLER BISÆTTELSE

Kapitel 6

Begravelse

601-606

fra kirke

604-606

Bilag 2 til Kapitel 6

kontaktperson

601, 604

marskal

604

Bilag 2 til Kapitel 6

til søs

617-620

STIKORD

PKT. (TILLÆG/BILAG)

B, fortsat

BESØG/HØFLIGHEDSVISITTER
 orlogsskibe imellem
 orlogsskibe - myndigheder i land
Bisættelse
 fra kirke
Bådmandspibehønnør

Tillæg B
B09-B12
B03-B08
601-606
605-606
219, 226, 318, 433,
434

C

Christiansborg Slot
 Gardehusarregimentet
 Den Kongelige Livgarde

D37-D43
E03, E06
D06, D24, D25,

D

Dannebrogs dimensioner
Dansk løsen
DEN KONGELIGE LIVGARDES
 VAGTTJENESTE VED DE KONGELIGE
 SLOTTE OG PALÆER

Bilag 1 til Kapitel 4
239

Det Kongelige Teater
 Gardehusarregimentet
 Den Kongelige Livgarde
Distinktionstegn
 i flyvevåbnet
 i søværnet
 på halv stang
 størrelser
Dronning Ingrid's flag

Tillæg D
105
D66
E02, E03, E08-E09
D66
A33-A57
A50-A57
225, 236, A36-A40
A49
A50
A36, A38, A42, A49,
A53

STIKORD

PKT. (TILLEG/BILAG)

D, fortsat

Dronning Ingrid's stander

A36, A38, A42, A53

Dødsfald

i Kongehuset

260, 430, 608

om bord på et skib

610, 613

til søs

616

under tjeneste i udlandet

604

Bilag 1 til Kapitel 6

E

Eskadrechefsstander

A05, A16, A25

Eskorte

bereden (Gardehusarregimentet)

E03, E04

Estandart

201, 212, 501-506

indvielse og overrækkelse af

510-522

sænket/skuldret

Bilag 2 til Kapitel 5

205

Estandartdug med uændrede kongelige
navnetræk

indvielse og overrækkelse af

523-536

Bilag 3 til Kapitel 5

F

Faldrebshonnør

218-220, 229

Bilag 2 til Kapitel 2

Fane

201, 212, 501-506,

604, 702

Bilag 2 til Kapitel 6

eksempelvis gennemførelse af
faneoverrækkelse

Bilag 1 til Kapitel 5

510-522

indvielse og overrækkelse af

Bilag 2 til Kapitel 5

205

sænket/skuldret

STIKORD

PKT. (TILLEG/BILAG)

F, fortsat

Fanebånd og fanering	
tildeling af	537-547
FANECEREMONIEL MV.	Kapitel 5
Fanedug med uændrede kongelige navnetræk	
indvielse og overrækkelse af	523-536
Fanekommando	Bilag 3 til Kapitel 5
	514, 519, 526, 528,
	533, 536
Fanemarch	Bilag 1 til Kapitel 5
	205, 224, 434, 520,
	543, 563
	Bilag 1 til Kapitel 2
	Bilag 3 til Kapitel 2
Fanfare	
Hendes Majestæt Dronningens	205
	Bilag 1 til Kapitel 5
Fartøjshonnør	233-237
FLAG OG FLAGNING	Kapitel 4
Flag	401-408
beskrivelse	403
føring på luftfartøj	C03, C06
honnør for	412
NATO-medlemslandenes	Bilag 2 til Kapitel 4
størrelser (orlogsflag og orlogsgøs)	408
størrelser (splitflag)	404-407
Flagdage	
forsvarets	Bilag 4 til Kapitel 4
Flaghonnør (søværnet)	432-435
Flagmand	220, 221, 222, 252,
	311, A18
dødsfald	610, 612, 615, 618

STIKORD

PKT. (TILLEG/BILAG)

F, fortsat

Flagning

daglig	409
i internationalt regi	415-420, 450-453
med topflag	440, 441-444, 555
over toppene	229, 440, 445-449, 555
på halv stang	410-411, 430-431, 435, 449, 453, 607, 608, 611, 623

på land	409-420
søværnets tjenestesteder i land	414
til søs	421-454

Flagtid	409, 426-429
---------	--------------

Flotilleadmiralsflag	A05, A14, A25
----------------------	---------------

"Fly past" (forbiflyvning)	323
----------------------------	-----

Flådeparade ("Steam past")	322
----------------------------	-----

Forbidefilering	308
-----------------	-----

eksempelvis	Bilag 3 til Kapitel 3
kørende	321

Forbiflyvning ("Fly past")	323
----------------------------	-----

Forsvarschefens mærke	Underbilag 6 til bilag 2 til Tillæg A
-----------------------	---------------------------------------

Forsvarschefsflag	258, A05, A10, A25, A55
-------------------	-------------------------

Forsvarsministerflag	258, A05, A09, A25
----------------------	--------------------

Fredensborg Slot	E07
Gardehusarregimentet	D42-D57

Den Kongelige Livgarde	
------------------------	--

Fremmede orlogsskibe	218, 222, 225, 228, 241, 247, 250-254, 261, 262, 316, 322, 434, 450, 452, 608, B09, B10
----------------------	---

STIKORD

PKT. (TILLÆG/BILAG)

F, fortsat

Front

afskridtning af

305-307

gøre

Bilag 1 til Kapitel 5

201, 228, 231

Fronthonnør

225-226, 322

G

GARDEHUSARREGIMENTETS HOFTJENESTE

Tillæg E

kommandoforhold

105

Gradsplader

E02

A01, A02, A33-A35

Gruppe (A-E)

Bilag 1 til Tillæg A

204

Gråsten Slot

jyske regimenter

105

Tillæg F

H

Hilsen

militær

201-202

Hilsepligt

generel

201

Honnørbestemmelser(Den Kongelige

D03-D09

Livgarde)

Honnørmarcher

205, 434

Honnør

for flaget

412

for kongelige personer (søværnet)

227-232

militær, i land

Bilag 4 til Kapitel 2

203-216

militær, til søs

217-237

STIKORD

PKT. (TILLÆG/BILAG)

H, fortsat

Hospitalsskibe

423

I

Illumination

454

INDLEDNING

Kapitel 1

Inspektion

301, 305

J

JYSKE REGIMENTERS VAGTTJENESTE
VED GRÅSTEN SLOT

Tillæg F

105

kommandoforhold

F02

K

Kanonsalut

238-262

Kipning

436-439

Klartskib

218, 220, 221

Kommandoer

201, 203, 208-209

beredent (Gardehusarregimentet)

E03, E05

bevæbnet

206, 549, 553, 702

til fods (Gardehusarregimentet)

E03, E06-E09

under march

208

KOMMANDO- OG DISTINKTIONSTEGN

Tillæg A

i søværnet

Bilag 2 til Tillæg A

Kommandoforhold

Gardehusarregimentets hofjtjeneste

E02

jyske regimenters vagttjeneste

F02

Den Kongelige Livgardes vagttjeneste

D02

Kommandostandere

A01, A02, A04-A04

Bilag 1 til Tillæg A

STIKORD

PKT. (TILLEG/BILAG)

K, fortsat

Kommandotegn	230, 236, A03-A31
i søværnet	225, A05-A31
på halv stang	Bilag 2 til Tillæg A
salut for	A32
størrelser	250-252
Kongeflag	A50
Kongehuset	243, A05, A06, A25,
højtideligheder i	A36, A50, A52
Kongehusflag	259
Kongekrone	A36, A41, A43, A55
Kongesangen	A55
Kongeskibet Dannebrog	Bilag 3 til Tillæg A
modtagelse af	205, 224, 434, 513,
Kongestander	520, 545, 565
Kongevagter	Bilag 1 til Kapitel 2
Amalienborg	Bilag 3 til Kapitel 2
Christiansborg Slot	215
Fredensborg Slot	A05, A07, A25, A35,
Marselisborg Slot	A51
Kontreadmiralsflag	D11, D14, D17
KRANSENE DLÆGNING	D38, D40, D42
opstilling med et kommando	D45, D49, D53
opstilling uden et kommando	D61, D64
	A05, A13, A25
	Kapitel 7
	Bilag 1 til Kapitel 7
	Bilag 2 til Kapitel 7

STIKORD

PKT. (TILLÆG/BILAG)

K, fortsat

Kronprinsflag

243, A36, A40, A43,
A50

mærke i

Underbilag 3 til
bilag 2 til Tillæg A
A35, A39, A42

Kronprinsstander

Kur

Amalienborg

D30, D31

Christiansborg Slot

D24, D37, E03

L

Lagmand

204

Landsstyreformand

204, 217

Ledsageofficer

lufttransport

C04

Ligtog

201, 202

Luftfartøjer

afmærkning af

C02-C03

LUFTTRANSPORT

Tillæg C

Løjtnantsvagter

Amalienborg

D12, D15, D18

Christiansborg Slot

D39, D41, D43

Fredensborg Slot

D46, D50, D54

Løjtnantsvagt Kancellihus

Fredensborg Slot

D48, D52, D56

STIKORD

PKT. (TILLÆG/BILAG)

M

Marchkolonne	
eksempelvis opstilling af	Bilag 2 til Kapitel 3
Marselisborg Slot	
Den Kongelige Livgarde	D58-D63
Marskal (begravelse/bisættelse)	605
retningslinier for en udpeget	Bilag 2 til Kapitel 6
Materiel	
overdragelse af	548-551
MILITÆR HILSEN OG HONNØR	Kapitel 2
Militærregion III	F02, F06
Ministre	201, 204, 205, 221, 222, 253, 258, 311, 511, 517, 603
	Bilag 1 til Kapitel 5
Modtagelse	207, 216, 303-304
eksempelvis opstilling ved	Bilag 1 til Kapitel 3
Musikstykker	205, 304
	Bilag 1 til Kapitel 2
	Bilag 3 til Kapitel 2
Mærke	
Forsvarschefens	Underbilag 6 til
	bilag 2 til Tillæg A
i kronprinsflag	Underbilag 3 til
	bilag 2 til Tillæg A
i rigsforstanderflag	Underbilag 5 til
	bilag 2 til Tillæg A

N

Nationsflag	401, 443, A30, A46
rækkefølge, internationalt	417-419
rækkefølge, NATO	420
rækkefølge, nordiske	415-416

STIKORD

PKT. (TILLÆG/BILAG)

N, fortsat

NATO-medlemslandenes

flag

orlogsflag

Navngivning

af orlogsskibe

Bilag 2 til Kapitel 4

Bilag 3 til Kapitel 4

552-566

O

Orlogsfane

sænket/skuldret

Orlogsfartøjer

Orlogsflag

201, 205, 507-509

205

217, 233, 234, 422,

A24, A28, A44, A45,

201, 212, 221, 222,

224, 242, 258, 260,

402, 403, 408,

421-454, 554

NATO-medlemslandenes

Orlogsgøs

Orlogsstander

Orlogsvimpel

Overdragelse af materiel

Bilag 3 til Kapitel 4

242, 260, 403, 408,

421-454, 554

A05, A15, A25, A47

A05, A17, A21, A25,

A47

548-551

FKOBST 202-4
JUL 1994

STIKORD

PKT. (TILLEG/BILAG)

P

Palævagter

Amalienborg

D13, D16, D19

Fredensborg Slot

D47, D51, D55

Marselisborg Slot

D62, D65

PARADE

Kapitel 3

i land

301-310

til søs

311-320

Paradering

227, 316-320

Prins Henriks flag

A36, A38, A43, A50,
A53

Prins Henriks stander

A36, A38, A43, A53

R

Referatvagt

D34

Reveille

210, 218

Rigets Flag

413

Rigsforstanderflag

243, A05, A08, A25,
A53, A54

mærke i

Underbilag 5 til
bilag 2 til Tillæg A
204, 217

Rigsombudsmand

STIKORD

PKT. (TILLEG/BILAG)

S

Salut	227, 238-262
for kommandotegn	250-252
for nationsflag	229, 230, 238, 242, 246-249, 251, 255, 257, 258, 260
i hæren	240
i søværnet	237, 241-262, 319
personlig	229, 253-258
Salutbatteriet Sixtus	259, 413, 426
Salutflag	241, 257, 258, 260
Salutpligtige skibsklasser	242
Saluttabel	Bilag 5 til Kapitel 2
Sejlskibe	425
Skansevagtshonnør	221-224, 227, 228, 229, 434
	Bilag 3 til Kapitel 2
Skildvagter	201, 212-214
Stander	231, C02, C03, C06
Standermand	220, 221, 251, 252, 311, A19
dødsfald	610, 613, 614, 619
salutberettiget	222, 253, A20
"Steam past" (flådeparade)	322
Sørgeceremonier i søværnet	607-622
Sørgesalut	242, 260, 604, 616, 618, 619

T

Topflag	
flagning med	440, 441-444
Toppene	
flagning over	229, 440, 445-449

STIKORD

PKT. (TILLÆG/BILAG)

U

Undervandsbåde	424, A23
Uofficielt besøg	246, 311

V

Vagter (militære) og skildvagter	210-214
Vagtparaders honnøraflæggelse	209
Viceadmiralsflag	A05, A12, A25
Vimpelmand	251, 252, A21
dødsfald	610, 613, 614, 620
Våben (heraldiske)	
det kongelige danske	Underbilag 1 til bilag 2 til Tillæg A
Dronning Ingrid's	Underbilag 4 til bilag 2 til Tillæg A
Prins Henriks	Underbilag 2 til bilag 2 til Tillæg A
Våbenskjolde	A01, A02, A51, A52, C02, C03, C06 Bilag 6 til Tillæg A

Æ

Æresvagt	605
----------	-----